

ЗМІСТ

Безоплатна правова допомога: розвиток системи і контекст

- [] Утворено 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги
- [] Затверджено нову редакцію Положення про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги
- [] Уряд посилив захист прав людини шляхом доступу до безоплатної вторинної правової допомоги та підвищення якості її надання
- [] *«Останні ініціативи Уряду щодо розвитку системи надання безоплатної правової допомоги в Україні посилюють можливості для реалізації права людини на захист»*: прес-брифінг в Будинку Уряду 20 березня 2015 року
- [] Завершено прийом заявок від претендентів на посади директорів місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги
- [] Завершується 7-ий конкурс з відбору адвокатів до системи безоплатної правової допомоги
- [] **«Оформительские заботы»**
«Сегодня происходит редизайн всей системы бесплатной правовой помощи», — подчеркивает **Андрей Вишневский** в интервью изданию «Юридическая практика»
- [] **«Будь ласка, не треба нас захищати!»** – **Ірина Кузіна**, адвокат, член ВГО «Організація адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» за результатами круглого столу НААУ «Актуальні питання надання безоплатної правової допомоги» 13 березня 2015 року
- [] Система БПД у цифрах (основні статистичні показники роботи системи у лютому 2015 року)
- [] Розпочато новий пілотний проект щодо оцінки запровадження трирівневої моделі управління в системі надання БПД
- [] Співпраця Робочої групи з питань судової реформи Реанімаційного пакету реформ та Координаційного центру з надання правової допомоги

Факти та події

- [] Вітаємо із поверненням **Андрія Дуду!**
- [] **«За нормальну людину воюватиму до кінця»** – доброволець **Олександр Шкляр**, адвокат Київського обласного центру з надання БВПД
- [] **«За покликом серця»** – адвокат Рівненського центру з надання БВПД **Максим Огородник**, доброволець
- [] У регіонах проходять круглі столи щодо поглиблення питань співпраці між центрами з надання БВПД та органами адвокатського самоврядування
- [] Безоплатна правова допомога в Україні: **медіа дайджест**
 - ✓ *«Ген справедливості»* — програма для тих, хто потребує правової допомоги»: спеціальний проект на Громадському радіо, присвячений питанням безоплатної правової допомоги
 - ✓ *Хто має право на адвоката за рахунок держави?* — розповідає «Ранок у великому місті» на телеканалі ICTV
 - ✓ Про безоплатну правову допомогу у прямих ефірах *«Громадської хвилі»* на *«Громадському радіо»*
 - ✓ Історії адвокатів системи БПД та їхніх клієнтів на сервісному порталі «Правовий простір»
- [] БПД на Донеччині та Луганщині в умовах АТО
- [] Безоплатна правова допомога у Бюлетені Міністерства юстиції України
- [] Новини та сервіси portalу «Правовий простір»

Приклади успішного захисту адвокатів системи БПД

- [] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях
- [] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання/зменшення об'єму обвинувачення
- [] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій
- [] Позитивна практика у галузі застосування заходів забезпечення кримінального провадження
- [] Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності
- [] Закриття кримінального провадження

Кращі практики адвокатської діяльності та менеджменту

- [] Адвокатська практика надання БВПД
- [] Корисні практики в роботі регіональних центрів БВПД
- [] Європейська практика правового захисту

Безоплатна правова допомога в Україні: розвиток системи і контекст

[] Утворено 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

11 березня 2015 року [наказом Міністерства юстиції № 331/5](#) прийнято рішення про утворення місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Місцеві центри забезпечуватимуть організацію надання безоплатної вторинної правової допомоги соціально незахищеним громадянам у цивільних та адміністративних справах, а також потерпілим і свідкам у кримінальних провадженнях із 1 липня 2015 року, як це передбачено Законом України [«Про безоплатну правову допомогу»](#).

Розбудова системи безоплатної допомоги шляхом утворення 100 місцевих центрів наближає послугу безоплатної правової допомоги до кожної конкретної людини, насамперед **соціально незахищених громадян**. Клієнтами нових центрів, зокрема, стануть малозабезпечені особи, діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, біженці, ветерани війни (в тому числі учасники АТО із статусом учасника бойових дій). Згідно із Законом України [«Про прокуратуру»](#) **центрам з надання безоплатної вторинної правової допомоги передається більша частина функцій з представництва інтересів громадян**.

Утворено наступні місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги:

[] у Вінницькій області

- Вінницький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Гайсинський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Козятинський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Томашпільський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Волинській області

- Володимир-Волинський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Ковельський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Луцький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Дніпропетровській області

- Дніпродзержинський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Перший дніпропетровський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Другий дніпропетровський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Третій дніпропетровський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Перший криворізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Другий криворізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Нікопольський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Павлоградський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Донецькій області

- Краматорський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Маріупольський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Житомирській області

- Бердичівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Житомирський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Коростенський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Новоград-Волинський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Закарпатській області

- Мукачівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Ужгородський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Хустський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Запорізькій області

- Бердянський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Перший запорізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Другий запорізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Мелітопольський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Івано-Франківській області

- Івано-Франківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Калуський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Коломийський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Київській області

- Білоцерківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Броварський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Вишневський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Кіровоградській області

- Голованівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Кіровоградський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Олександрійський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Луганській області

- Северодонецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Старобільський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Львівській області

- Буський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Перший львівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Другий львівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Самбірський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Стрийський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Червоноградський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Миколаївській області

- Вознесенський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Перший миколаївський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Другий миколаївський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] в Одеській області

- Арцизький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Ізмаїльський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Котовський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Перший одеський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Другий одеський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

- Третій одеський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Роздільнянський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
[] у **Полтавській області**
- Кременчуцький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Лубенський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Перший полтавський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Другий полтавський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
[] у **Рівненській області**
- Дубенський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Рівненський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Сарненський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
[] у **Сумській області**
- Конотопський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Охтирський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Сумський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Шосткинський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
[] у **Тернопільській області**
- Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Тернопільський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Чортківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
[] у **Харківській області**
- Валківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Дергачівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Ізюмський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Красноградський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Куп'янський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Лозівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Перший харківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Другий харківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Третій харківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
[] у **Херсонській області**
- Бериславський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Голопристанський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Каховський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Херсонський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
[] у **Хмельницькій області**
- Кам'янець-Подільський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Старокостянтинівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Хмельницький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Шепетівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
[] у **Черкаській області**
- Золотоніський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Смілянський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Уманський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Черкаський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
[] у **Чернівецькій області**
- Вижницький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Кельменецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Чернівецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у Чернігівській області

- Менський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Ніжинський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Чернігівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

[] у місті Києві

- Перший київський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Другий київський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Третій київський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- Четвертий київський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Розташування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

NB! Ознайомитись із географією розміщення центрів можна також на сайті Координаційного центру у розділі «Оперативна інформація/[Розташування місцевих центрів](#)».

[] Затверджено нову редакцію Положення про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги

З метою приведення актів законодавства у відповідність до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» у зв'язку з прийняттям 14 жовтня минулого року Закону України «Про прокуратуру» № 1697-VII Міністерство юстиції затвердило [наказ від 10 березня 2015 року № 329/5 «Про внесення змін до Положення про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги»](#), зареєстрований в Міністерстві юстиції 10.03.2015 за № 266/26711.

Наказ уточнює і конкретизує основні завдання та розмежовує функції між регіональними та місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Так, відповідно до внесених наказом змін, **РЕГІОНАЛЬНІ ЦЕНТРИ З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ** надають безоплатну вторинну правову допомогу суб'єктам права на таку допомогу, визначеним пунктами 3 – 7 частини першої статті 14 [Закону України "Про безоплатну правову допомогу"](#) (далі – Закон), шляхом:

- [] забезпечення участі захисника під час здійснення досудового розслідування та судового провадження у випадках, коли захисник відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, у випадках затримання особи, застосування до неї запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, а також під час розгляду справи про адміністративне правопорушення, а також у випадках надання БВПД особі за ухвалою суду у кримінальних провадженнях щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру, у процедурах пов'язаних з видачею особи (екстрадицією), або у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 [КПК України](#);
- [] забезпечення захисту, складання документів процесуального характеру та здійснення представництва інтересів особи, засудженої до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі за зверненням такої особи або за ухвалою суду в судах, інших органах державної влади, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- [] укладання контрактів/договорів з адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, відповідно до Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі, затверджених [постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 року № 8](#);
- [] приймання та реєстрації повідомлень про затримання осіб, постанов/ухвал про залучення захисника відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України слідчим,

прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії.

МІСЦЕВІ ЦЕНТРИ З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ забезпечують надання безоплатної вторинної правової допомоги суб'єктам права на таку допомогу, визначеним пунктами 1, 2, 8 – 12 частини першої статті 14 Закону, та, зокрема:

- [] перевіряють належність особи до категорії осіб, які мають право на отримання БВПД, у встановленому порядку;
- [] здійснюють попереднє консультування осіб, які звертаються до центру, і надають роз'яснення щодо отримання БВПД;
- [] забезпечують складання документів процесуального характеру за зверненням суб'єктів права на БВПД після прийняття рішення про надання такої допомоги;
- [] відповідно до довіреності, виданої відповідним регіональним центром, видають доручення для БВПД суб'єктам відповідного права, визначеним пунктами 1, 2, 8 – 12 частини першої статті 14 Закону, у разі необхідності скасовують такі доручення в установленому порядку;
- [] забезпечують посвідчення довіреностей, виданих адвокатам суб'єктами права на БВПД, за зверненнями яких прийнято рішення про надання такої допомоги.

[] Уряд посилив захист прав людини шляхом доступу до безоплатної вторинної правової допомоги та підвищення якості її надання

11 березня 2015 року Кабінет Міністрів України прийняв [постанову № 110](#) «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо захисту прав людини шляхом спрощення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги та підвищення якості її надання», яким вносяться зміни до низки актів Уряду щодо захисту прав людини, які є системоутворюючими у сфері надання безоплатної правової допомоги.

Прийнята постанова враховує положення проекту Стратегії реформування судоустрою та судочинства, інших суміжних правових інститутів, розробленої Радою з питань судової реформи при Президентові України, приводить акти законодавства у відповідність до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» у зв'язку з прийняттям нового Закону України «Про прокуратуру».

Рішення Уряду дозволить забезпечити ефективну реалізацію права людини на отримання якісної безоплатної вторинної правової допомоги та спрямоване на вирішення таких основних проблем:

- неінформування правоохоронними органами про затримання осіб за підозрою, затримання без оформлення процесуального статусу;
- порушення принципу безперервності захисту у кримінальному провадженні;
- надання безоплатної вторинної правової допомоги (БВПД) адвокатами, які мають низьку кваліфікацію, дисциплінарні стягнення, погану репутацію серед клієнтів;

- надмірне навантаження на адвокатів та дисбаланс в розподілі справ між адвокатами;
- недостатня бюджетна дисципліна у адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу, накопичення кредиторської заборгованості перед адвокатами наприкінці року;
- необхідність посилення інституційного моніторингу доступності та якості безоплатної вторинної правової допомоги, підтримки та сприяння розвитку мереж суб'єктів надання безоплатної первинної правової допомоги на рівні територіальних громад.

Так, [прийнята постанова](#) вносить зміни до 5-ти постанов Уряду:

«Про затвердження Порядку і умов проведення конкурсу з відбору адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги» ([від 28 грудня 2011 року № 1362](#)), яка:

[] визначає повноваження Координаційного центру з надання правової допомоги (далі – Координаційний центр) та регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі – регіональні центри) щодо організації та проведення конкурсу з відбору адвокатів (раніше частина таких повноважень належала територіальним органам Міністерства юстиції); функціонування єдиного Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу (раніше Закон передбачав функціонування 54-х локальних реєстрів – з відомостями про адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги на постійній або тимчасовій основі); визначає підстави для проведення повторного конкурсу у разі порушення порядку проведення конкурсу або його окремих етапів, уточнює вимоги до претендентів, встановлює низку обмежень щодо використання засобів зв'язку, пристроїв зчитування, обробки та відтворення інформації, друкованих і рукописних матеріалів під час виконання претендентами тестових завдань, визначає тривалість виконання цих завдань, внесення претендентом виправлень до виконаного ним тестового завдання тощо;

«Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб» ([від 28 грудня 2011 року № 1363](#)), яка:

[] конкретизує вимоги та механізм інформування регіональних центрів про випадки затримання за підозрою у вчиненні злочину, затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу, застосування адміністративного затримання чи адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Інформація про такі випадки затримання надаватиметься органами (посадовими особами), уповноваженими здійснювати адміністративне затримання; органами досудового розслідування; слідчими, прокурорами, службовими особами, відповідальними за перебування затриманих, іншими уповноваженими службовими особами; а також безпосередньо затриманими особами, особами до яких застосовано адміністративний арешт, або обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, близькими родичами та членами її сім'ї, перелік яких визначено у Порядку відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України;

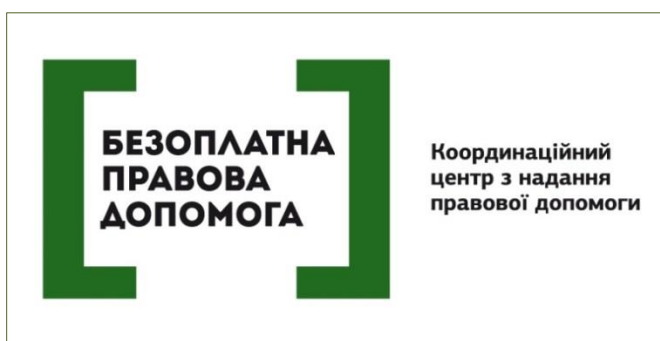
«Про затвердження Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі» ([від 11 січня 2012 року № 8](#)), яка:

[] встановлює додаткові умови укладання з адвокатами відповідних контрактів (договорів), а саме: обґрунтована необхідність залучення адвоката для надання безоплатної вторинної правової допомоги на постійній основі з урахуванням потреб відповідної адміністративно-територіальної одиниці, забезпечення доступу осіб до безоплатної вторинної правової допомоги та постійного підвищення якості її надання; відсутність дисциплінарних стягнень у адвоката протягом року; участь адвоката у заходах з підвищення кваліфікації адвокатів, організованих протягом поточного або попереднього бюджетного періоду Координаційним центром з надання правової допомоги або регіональним центром з надання вторинної правової допомоги (крім адвокатів, з якими контракт укладається вперше); відсутність обґрунтованих скарг на дії адвоката, що надійшли до регіонального центру і розглянуті ним у межах компетенції протягом року (крім адвокатів, з якими контракт укладається вперше). Крім того, передбачається, що контракт (договір) укладається з адвокатом на визначений строк протягом бюджетного періоду, а в частині оплати послуг та відшкодування витрат – до завершення виконання доручень, виданих на підставі цього контракту (договору), проведення повного розрахунку (оплати). Також змінами до зазначеної постанови передбачено викладення у новій редакції примірних контракту та договору з адвокатом, який надає безоплатну вторинну правову допомогу. В оновлених формах контракту та договору враховано кращу практику організації надання безоплатної вторинної правової допомоги, зокрема встановлено максимальну кількість доручень, що може бути надана одному адвокату, з метою покращення бюджетного планування встановлено строк подання адвокатом до регіонального центру документів, необхідних для отримання винагороди, уточнено обов'язки та відповідальність обох сторін контракту (договору), підстави для припинення дії контракту (договору) тощо;

«Про утворення Координаційного центру з надання правової допомоги та ліквідацію Центру правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції» (від 6 червня 2012 року № 504), яка:

[] передбачає зміни до затвердженого цією постановою Положення про Координаційний центр з надання правової допомоги зумовлене прагненням до забезпечення відкритості і прозорості системи безоплатної вторинної правової допомоги.

Згідно з новоприйнятою постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2015 № 110 на **КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ** покладено **6 нових завдань**:

- 🔗 розроблення та подання на затвердження Мін'юсту стандартів якості надання безоплатної правової допомоги;
- 🔗 управління системою безоплатної вторинної правової допомоги;
- 🔗 координація діяльності спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правової допомоги; формування і ведення у встановленому порядку

Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу;

- 🔗 забезпечення функціонування та розвитку комплексної інформаційно-аналітичної системи забезпечення надання безоплатної правової допомоги;

 організація підвищення кваліфікації адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

У цьому ж рішенні Уряду Координаційний центр наділено **6-ма додатковими повноваженнями**. Відтепер він:

- ✓ затверджує Регламент центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги; забезпечує проведення моніторингу якості надання адвокатами безоплатної вторинної правової допомоги;
- ✓ проводить моніторинг доступності безоплатної вторинної правової допомоги;
- ✓ приймає рішення про виключення адвокатів з Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, у випадках, передбачених пунктами 2 і 3 частини першої статті 24 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»;
- ✓ контролює діяльність центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- ✓ проводить перевірки діяльності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у порядку, затвердженому Мін'юстом.

«Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу» ([від 17 вересня 2014 року № 465](#)):

[] У зв'язку із положеннями Закону, що передбачають надання безоплатної вторинної правової допомоги особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі, та необхідністю адвокатів перебувати до таких осіб, змінами до цієї постанови конкретизується механізм відшкодування витрат адвокатів у разі відрядження за межі регіону (добові, витрати, пов'язані з найманням житлового приміщення) з метою побачення з клієнтом, ознайомлення з матеріалами справи, опитування осіб, участі у судовому засіданні, а також у разі зміни підсудності кримінального провадження чи підслідності кримінального правопорушення, зміни місця тримання під вартою підозрюваного, обвинуваченого чи відбування покарання засудженої особи, якій адвокат надає правову допомогу. Крім того, з метою посилення бюджетної дисципліни і покращення бюджетного планування змінами до цієї постанови передбачено запровадження коефіцієнта вчасності звітування (Кзвіт), що застосовуватиметься при кожному розрахунку розміру винагороди адвоката і значення якого коливатиметься від **1** (вчасно подані адвокатом документи) до **0** (документи подані адвокатом у строк понад **120** днів після виконання доручення чи завершення стадії провадження). З іншого боку, скасовано понижуючі коефіцієнти для випадків розгляду угоди про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим та розгляду угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості у кримінальних провадженнях на стадії суду першої інстанції.

[] «Останні ініціативи Уряду щодо розвитку системи надання безоплатної правової допомоги в Україні посилюють можливості для реалізації права людини на захист»

Про це йшлося на спільному прес-брифінгу Першого заступника Міністра юстиції України Наталії Севостьянової, заступника директора Координаційного центру з надання правової допомоги Мирослава Лаврінка та голови правління Всеукраїнської громадської організації «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» Вікторії Мітько, що відбувся у Будинку Уряду 20 березня 2015 року.

Наталія Севостьянова повідомила про прийняття 11 березня Кабінетом Міністрів України [постанови № 110](#) «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо захисту прав людини шляхом спрощення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги та підвищення якості її надання», яка вносить зміни до 5 системоутворюючих актів Уряду в сфері надання безоплатної правової допомоги. Вона наголосила на новелах новоприйнятої постанови, що спрощують доступ до безоплатної вторинної правової допомоги та

передбачають, зокрема:

- можливість доступу до БВПД усіх осіб, які вважаються затриманими відповідно до положень кримінального процесуального законодавства та законодавства про адміністративні правопорушення (раніше доступ до БВПД могла отримати особа, чий процесуальний статус був оформлений відповідним протоколом);
- безперервність захисту у кримінальному провадженні (особам, до яких застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, БВПД буде надаватися і після скасування такого заходу – до завершення відповідної стадії кримінального провадження);
- інші зміни, які стосуються підвищення якості БВПД через запровадження прозорості процедури відбору адвокатів, підвищення бюджетної дисципліни при здійсненні оплати наданої адвокатами БВПД, посилення спроможності Координаційного центру з надання правової допомоги.

Наталія Севостьянова нагадала, що нещодавно Міністерством юстиції було [створено 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги](#), які забезпечуватимуть організацію її надання соціально незахищеним громадянам із 1 липня 2015 року, як це передбачено Законом України «Про безоплатну правову допомогу». У кожній області передбачається утворення від 3 до 7 місцевих центрів.

«Кожен центр буде обслуговувати декілька районів та міст із загальним населенням в середньому від 300 до 500 тис. та найдовшою відстанню від місця проживання клієнта до центру близько 40 км». – **Наталія Севостьянова.**

За її словами, місцеві центри забезпечуватимуть безпосередню роботу із громадянами, які належать до соціально вразливих категорій: *малозабезпечені, діти-сироти, біженці, ветерани війни, у тому числі учасники АТО* та інші, які потребують захисту за рахунок держави. Центри виконуватимуть весь спектр функцій по роботі з клієнтами: від прийому громадянина до призначення адвоката у справі (концепція «front-office»), у тому числі забезпечуватимуть інтеграцію з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги (органами місцевого самоврядування, спеціалізованими установами, громадськими організаціями, волонтерськими рухами).

«Якщо питання, з яким звернулася людина, не належить до повноважень центру, а натомість може і повинне бути вирішене органом місцевого самоврядування, або ж певна громадська організація має додаткові ресурси для надання правової допомоги особі, такі ресурси будуть обов'язково залучені» – **Наталія Севостьянова.** Вона повідомила, що найближчим часом буде ініційовано внесення змін до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», зокрема, для надання права на БВПД **внутрішньо переміщеним особам.**

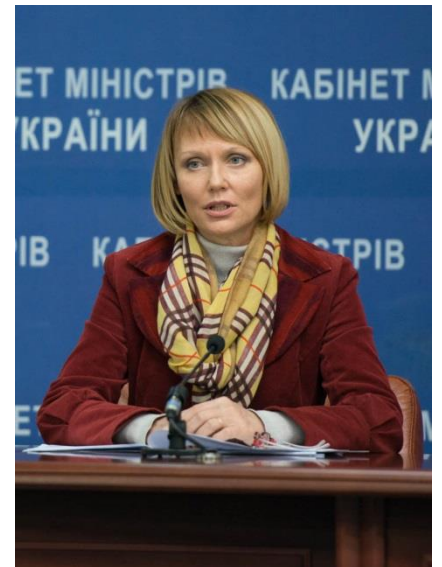

Мирослав Лаврінок поінформував про проведення відкритого конкурсу для претендентів на посади директорів місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, що триватиме до кінця квітня 2015 року: *«Конкурс пройде у 2 етапи. Перший етап – подання відповідних он-лайн заявок – триватиме до 27 березня. Після цього претенденти, які повністю відповідають вимогам, будуть запрошені на співбесіду. Співбесіди триватимуть до 20 квітня»*, - зазначив він. За результатами співбесід комісія, утворена на базі відкритої громадської

платформи розвитку української системи надання безоплатної правової допомоги, відбере претендентів, які будуть запропоновані для розгляду питання щодо призначення їх керівниками місцевих центрів.

«Серед вимог, які ми ставимо перед кандидатами – повна вища освіта, бажано у галузях правознавства, соціального забезпечення, держуправління чи менеджменту персоналом, загальний трудовий стаж не менше 5 років, і стаж роботи на керівних посадах не менше 2 років, а також вільне володіння українською мовою. Досвід роботи у сфері права буде перевагою», - зауважив **Мирослав Лаврінок**. Заступник директора Координаційного центру повідомив, що деталі проведення конкурсу, кваліфікаційні вимоги до претендентів, а також форма он-лайн заявки для участі у конкурсі доступні на сайті www.legalaid-jobs.in.ua.

За словами голови правління Всеукраїнської громадської організації «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу» **Вікторії Мітько**, очолювана нею організація об'єднує фахівців, які вирішили активно сприяти державі у справі рівного доступу до правосуддя, які вболівають за свою справу та хочуть, щоб правову допомогу адвоката могла отримати кожна людина незалежно від обставин, в яких опинилась. *«Усі адвокати системи керуються стандартами якості надання безоплатної правової допомоги. Крім того, співпраця із Координаційним центром дає можливість постійного професійного розвитку адвокатам через систему регулярних тренінгів з різної тематики, які є безкоштовними для адвокатів. З однієї сторони – це гарантування якості послуги БПД, з іншої – вагомий мотиваційний чинник для адвокатів»* – повідомила **Вікторія Мітько**.

«В Україні діє ефективна система надання безоплатної правової допомоги. Зараз в системі БВПД працюють 7% від загальної кількості усіх адвокатів України. У той же час, кількість виправдувальних вироків у справах адвокатів БВПД до загальної кількості виправдувальних вироків в Україні становить 43 % (це 140 вироків)» – повідомила **Наталія Севостьянова**.

[] Завершено прийом заявок від претендентів на посади директорів місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

19.03.2015, м. Київ,
робоча зустріч Громадської платформи розвитку української системи безоплатної правової допомоги щодо обговорення проекту оголошення про проведення конкурсу з відбору директорів місцевих центрів з надання БВПД та форми подання заявок на участь у ньому

27 березня 2015 року завершено прийом заявок для участі у конкурсі претендентів на посади директорів місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Усього подано 470 заявок від претендентів.

Найбільше заявок на посади директорів місцевих центрів з надання БВПД надійшло* у м.Київ та Харківській області (по 44 заявки), Дніпропетровській (29 заявок), Волинській (28 заявок), Одеській (26 заявок), Миколаївській (25 заявок), Київській та Полтавській (по 24 заявки), Рівненській (23 заявки), Кіровоградській (22 заявки), Запорізькій (21 заявка) областях.

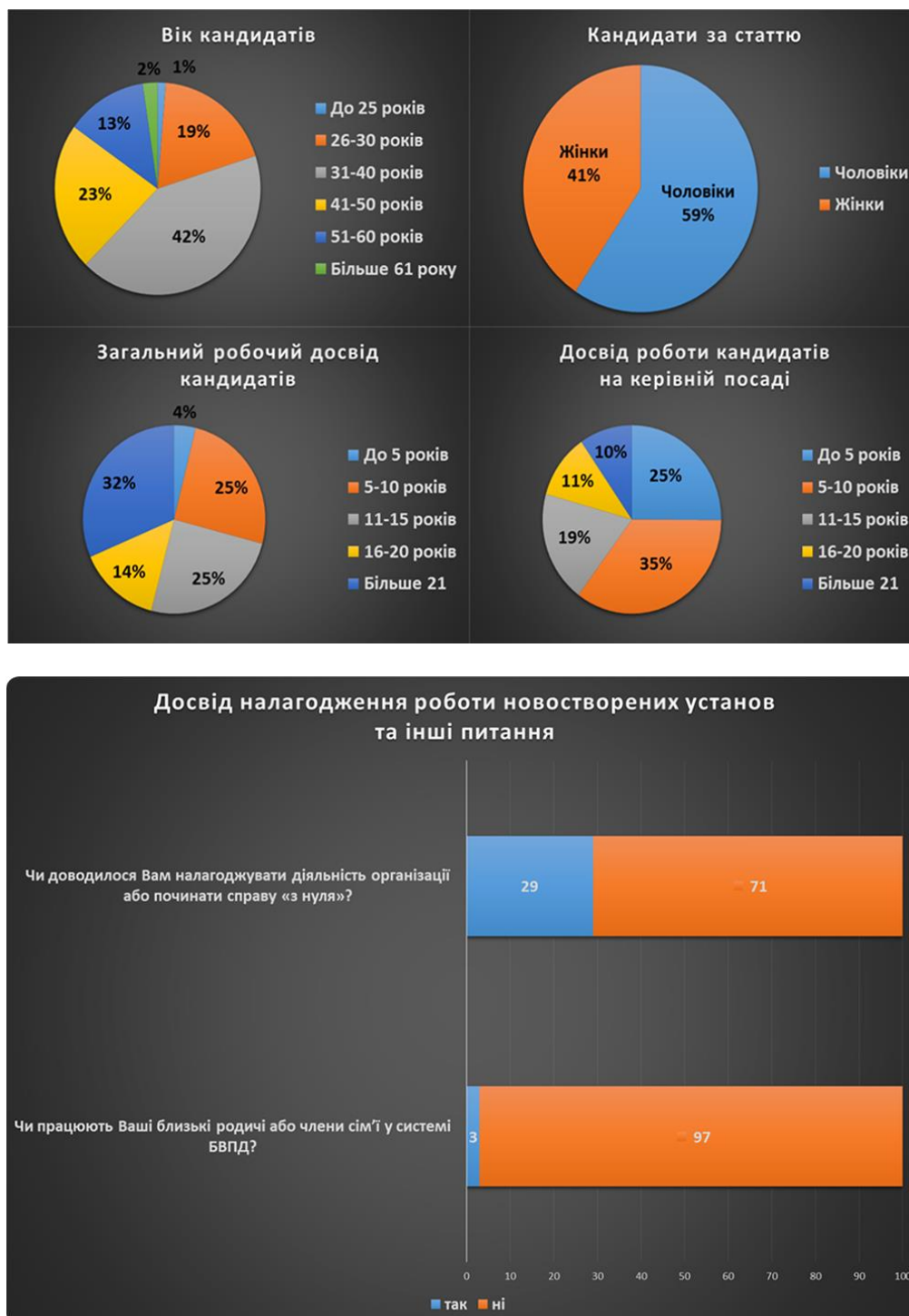
Усього поданих заявок від претендентів - 470 Кількість поданих заявок у розрізі регіонів та центрів з надання БВПД

*Враховуючи можливість обрання претендентами до 2-х місцевих центрів БВПД

Кількість поданих заявок у розрізі регіонів та центрів з надання БВПД

Нижче – аналіз профілів претендентів у відповідності до параметрів конкурсної заявки:

Нагадаємо, що згідно [Порядку проведення](#), конкурс проводиться з **13 березня по 30 квітня 2015 року**.

Заявки на участь у конкурсі приймалися **до 27 березня 2015 року включно**. Опрацювання заповнених претендентами заявок на відповідність вимогам, наведеним в оголошенні про проведення конкурсу, триватиме **до 17 квітня 2015 року**. Претендентів, які відповідають встановленим вимогам, буде запрошено до столиці для проходження інтерв'ю, яке проводитиметься комісією **впродовж 20 – 30 квітня 2015 року**. Склад комісії формуватиметься за пропозиціями відкритої громадської платформи розвитку української системи безоплатної правової допомоги.

06.04.2015, м. Київ,
робоча зустріч Громадської платформи розвитку української системи безоплатної правової допомоги щодо результатів подання заявок претендентами на посади директорів місцевих центрів БВПД та підходів до проведення інтерв'ю з претендентами

Інтерв'ювання претендентів проходитиме у Києві. Про точний час та місце претендентам буде повідомлено індивідуально.

Порядок проведення конкурсу, а також форма он-лайн заявки для участі у ньому розроблені за підтримки проекту [«Доступна та якісна правова допомога в Україні»](#). Доступні на сайті www.legalaid-jobs.in.ua, обговорені з

учасниками відкритої громадської платформи розвитку української системи безоплатної правової допомоги і затверджені Координаційним центром з надання правової допомоги.

[] Завершується 7-ий конкурс з відбору адвокатів до системи безоплатної правової допомоги

У суботу, 28 березня 2015 року, одночасно у 24-х областях та м. Київ відбувся 2-ий етап 7-го конкурсу з відбору адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги. Участь у письмовому тестуванні взяли 474 адвокати.

Зокрема, найбільше претендентів на включення в Реєстр адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, за результатами 2-го етапу 7-го конкурсу у м. Київ (49 претендентів), Харківській (38 претендентів), Львівській (33 претенденти), Полтавській (30 претендентів) та Запорізькій (29 претендентів) областях. Найменша кількість адвокатів, які взяли участь у письмовому тестуванні – у Луганській та Закарпатській (по 5 претендентів), Івано-Франківській, Кіровоградській та Вінницькій областях (по 9 претендентів).

Дніпропетровськ

Ужгород

Маріуполь

Тернопіль

Чернівці

Житомир

28.03.2015,

II-ий етап 7-го конкурсу адвокатів, які залучаються до системи БПД – письмове тестування

Учасники 2-го етапу 7-го конкурсу з відбору адвокатів до системи БПД у розрізі регіонів

Регіон / Дата	Всього подано заяв претендентів	Усього взяло участь у тестуванні претендентів
Вінницька область	9	9
Волинська область	23	21
Дніпропетровська область	27	21
Донецька область	18	12
Житомирська область	13	13
Закарпатська область	6	5
Запорізька область	31	29
Івано-Франківська область	10	9
Київська область	19	18
Кіровоградська область	11	9
Луганська область	5	5
Львівська область	33	33
Миколаївська область	17	17
Одеська область	25	24
Полтавська область	34	30
Рівненська область	24	22
Сумська область	13	12
Тернопільська область	17	17
Харківська область	42	38
Херсонська область	19	18
Хмельницька область	17	16
Черкаська область	28	26
Чернівецька область	11	10
Чернігівська область	17	11
місто Київ	53	49
РАЗОМ	522	474

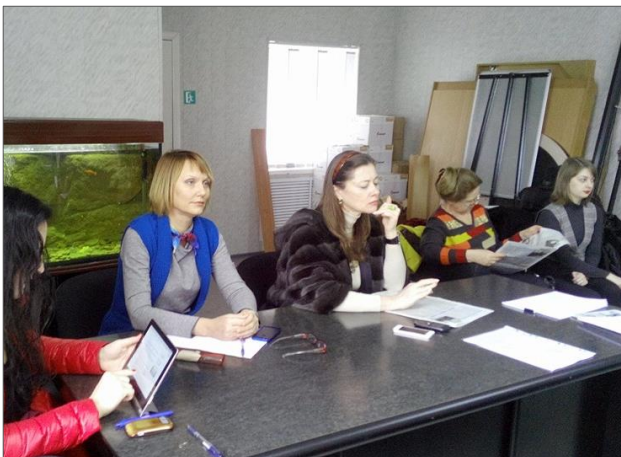
Усі учасники, які взяли участь у письмовому тестуванні, допущені до 3-го етапу конкурсу – індивідуальні співбесіди – який проходить в регіонах та м. Київ в період з 1 по 9 квітня 2015 року. Услід за співбесідами будуть підбиті усі бали, що набрали претенденти, та визначено тих адвокатів, яких буде включено до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

Черкаси

Харків

Херсон

Вінниця

III-ій етап 7-го конкурсу адвокатів, які залучаються до системи БПД – індивідуальні співбесіди

Нагадаємо, що 7-ий конкурс триває із **23 березня по 9 квітня 2015 року**, та проводиться з метою залучення адвокатів до надання правових послуг, визначених частиною другою статті 13, суб'єктам права на безоплатну вторинну правову допомогу, визначеним статтею 14 [Закону України «Про безоплатну правову допомогу»](#). Претенденти, які пройдуть конкурсний відбір, залучатимуться до надання безоплатної вторинної правової допомоги на постійній основі за контрактом або на тимчасовій основі на підставі договору відповідно до [Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2012 № 8.

Із наказом Міністерства юстиції від 06.02.2015 № 44/7 «Про проведення конкурсу з відбору адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги» можна ознайомитись [ТУТ](#).

NB! Оперативна інформація щодо ходу конкурсу доступна на сайті Координаційного центру у розділі [«Конкурс адвокатів»](#)

□ «Оформительские заботы»

«Сегодня происходит редизайн всей системы бесплатной правовой помощи», — подчеркивает Андрей Вишневский в интервью изданию «Юридическая практика»

С 1 июля 2015 года систему предоставления бесплатной правовой помощи (БПП) ожидают глобальные преобразования. Об опыте и проблемах становления системы центров БПП, а также о новых вызовах, продиктованных временем, мы говорили с директором Координационного центра по предоставлению правовой помощи **Андреем Вишневским**.

— **Какие изменения в системе предоставления правовой помощи ожидаются в этом году?**

Андрей ВИШНЕВСКИЙ: «Сеть межрайонных центров может стать единой мощной организационной платформой всех субъектов предоставления БПП, работающих на этом уровне»

Фото Юридическая практика

— Мы стоим перед новыми вызовами, связанными с тем, что круг наших клиентов расширяется. За первые два года работы мы сопровождали около 70 тыс. уголовных дел в год. Это не так много по сравнению с 7,5 млн потенциальных клиентов, которые смогут к нам обратиться, начиная с 1 июля. Имеется в виду право на получение вторичной бесплатной правовой помощи в гражданских и административных делах.

Сегодня происходит редизайн всей системы. Это не просто «пристройка» новых 100 центров к уже существующей сети, это построение трехуровневой системы по аналогии с новой структурой органов прокуратуры. И логика в такой корреляции есть, ведь часть функций по представительству интересов граждан передается от прокуратуры центрам БПП.

С 1 июля 2015 года начнут работать 100 новых центров — это необходимый *minimum minimum*, чтобы обеспечить доступность бесплатной правовой помощи для клиентов. Каждый центр будет охватывать территорию нескольких районов или городов с населением суммарно от 300 до 700 тыс. человек, с учетом примерно одинакового расстояния до центров от максимально удаленных точек в пределах той территории, которую обслуживает один центр. В будущем будем смотреть, каким образом эту сеть можно будет корректировать.

Что касается стиля работы центров, отмечу, что мы нацелены на реализацию концепции «широкой витрины». То есть мы должны каждому человеку, который к нам обратился, помочь решить его проблему. Ему не важно, как будет называться услуга: первичная, вторичная, третичная правовая помощь или еще как-то — он пришел с конкретной проблемой, которую надо решить. При этом очевидно, что не всегда проблема клиента будет относиться к компетенции центра. Многие юридические вопросы можно решить на уровне предоставления юридической консультации, помощи в составлении документов, более того, в подавляющем большинстве случаев это вопросы, решаемые на уровне территориальной общины, — неслучайно органы местного самоуправления определены в качестве субъектов, предоставляющих первичную правовую помощь.

Мы как система вторичной правовой помощи жизненно заинтересованы в том, чтобы первичная правовая помощь предоставлялась эффективно, чтобы субъектов, ее предоставляющих, было много, чтобы они были развиты и эффективно коммуницировали между собой и с нами, в том числе в вопросах взаимной передачи клиентов. Мы планируем, что каждый из 100 межрайонных центров будет прилагать серьезные усилия для налаживания сотрудничества с провайдерами первичной правовой помощи на своей территории. Имеется в виду сетевое взаимодействие на уровне территориальных общин, то, что по-английски называют grassrootsjustice, с целью усиления их правоспособности. По нашему мнению, сеть межрайонных центров может стать единой мощной организационной платформой всех субъектов предоставления БПП, работающих на этом уровне.

— Какие нормативные изменения, касающиеся системы правовой помощи, уже приняты или планируются?

— По инициативе Министерства юстиции Кабинет Министров Украины недавно внес изменения в ряд своих постановлений (постановление КМУ № 110 от 11 марта 2015 года). Эти изменения направлены на упрощение доступа к бесплатной вторичной правовой помощи и повышение качества ее предоставления. Среди множества изменений отмечу существенное и, возможно, непопулярное с точки зрения адвокатов, но необходимое изменение для оздоровления системы: установление финансовых санкций за несвоевременную отчетность. К сожалению, это бич системы. В течение двух лет в начале года у нас накапливается кредиторская задолженность предыдущего периода, которая в том числе возникает в связи с несвоевременной отчетностью адвокатов. Понятно, что отчитываться скучно, адвокату приятнее работать в процессе, чем заполнять формы отчетности, но это необходимо — мы работаем с госбюджетом, не можем нарушать правила бюджетного процесса и несем вместе с адвокатами ответственность за каждую копейку из денег налогоплательщиков, которую тратим.

Еще один блок изменений касается полномочий Координационного центра. Эти изменения направлены на внедрение последних изменений в Закон Украины «О бесплатной правовой помощи», внесенных в прошлом году Законом Украины «О прокуратуре». Среди прочего введено понятие системы бесплатной правовой помощи, которая включает в себя теперь Координационный центр, субъектов предоставления вторичной правовой помощи, которыми являются центры и адвокаты, и субъектов предоставления первичной правовой помощи: это органы местного самоуправления, созданные ими коммунальные учреждения либо юридические лица частного права, отобранные на конкурсной основе органами местного самоуправления. В этой связи у Координационного центра появляются полномочия по координации субъектов предоставления первичной БПП, предоставлению им консультационной и методической помощи, мониторингу качества бесплатной вторичной правовой помощи и ее доступности, а также определенные контрольные полномочия по отношению к центрам по предоставлению бесплатной вторичной правовой помощи. Полномочия по администрированию реестра адвокатов, предоставляющих бесплатную правовую помощь, передаются от главных управлений юстиции вместе с полномочиями исключать адвокатов из этого реестра на основаниях, предусмотренных законом.

Андрей ВИШНЕВСКИЙ: «Мы планируем, что каждый из 100 межрайонных центров будет прилагать серьезные усилия для налаживания сотрудничества с провайдерами первичной правовой помощи на своей территории. Имеется в виду сетевое взаимодействие на уровне территориальных общин, то, что по-английски называют grassrootsjustice, с целью усиления их правоспособности»
 Фото Юридическая практика

— Ввиду открытия новых центров какое количество адвокатов планируете привлечь к сотрудничеству?

— Сложно спрогнозировать поток клиентов. Даже если посчитать условно, с учетом количества населения и количества гражданских дел, рассматриваемых общими судами, нужно будет задействовать около 6 тыс. адвокатов. Рассчитываем, что нарастание нагрузки будет не единовременным, а постепенным, по итогам первого полугодия работы мы проанализируем динамику, и если адвокатов будет недостаточно, сможем постепенно привлекать к данной работе новых специалистов.

Сегодня в реестре адвокатов, имеющих право предоставлять бесплатную правовую помощь, зарегистрировано чуть больше 4,2 тыс. В уголовном процессе задействованы 2 тыс. адвокатов, то есть примерно половина состоящих в резерве.

Сейчас проходит седьмой конкурс, заявки на участие в котором подали 522 адвоката. Во втором этапе — анонимном тестировании — приняли участие 474 адвоката. Сколько их будет отобрано, спрогнозировать не могу, так как с учетом опыта проведения предыдущих конкурсов мы несколько повысили требования, усложнили тестовые задания и усилили наблюдение за объективностью работы конкурсных комиссий со стороны Координационного центра.

— А раньше были злоупотребления?

— Первые два отбора сложно назвать конкурсами, поскольку по причине недоверия со стороны адвокатов мы по сути больше агитировали и приглашали к участию адвокатов. Проходной балл был низкий, тестовые задания очень простые. После трех-четырёх конкурсов мы постепенно стали поднимать планку. И по итогам последнего конкурса выявили, что результаты существенно отличаются по регионам: в одних регионах прошли 100 % конкурсантов, в других — половина, в третьих — четверть, а в некоторых — не прошел ни один претендент. Не хочу никоим образом бросить тень на коллег в тех регионах, где результативность была абсолютной (не исключаю, что все адвокаты, принявшие участие в конкурсе, имеют высокую квалификацию), но сам факт такого разброса не позволяет исключать возможность нарушений. Я не думаю, что это могли быть злоупотребления, скорее, чрезмерная лояльность конкурсных комиссий к претендентам.

— Адвокаты, сотрудничающие с центрами, работают на постоянной основе или привлекаются от случая к случаю?

— Адвокатов никто не ограничивает в возможности заниматься частной практикой. Соответственно их заинтересованность в получении заказов от центра прямо зависит от того, как они себя чувствуют на рынке. Кроме того, есть районы (как правило, сельские), где адвокатов либо нет вообще, либо есть один адвокат-монополист, что также нехорошо. Работа таких адвокатов является приоритетным объектом пристального мониторинга качества предоставляемых ими услуг. Но опять-таки, надо признать, что даже если работа такого адвоката нас не устраивает, пока что мы вынуждены идти на компромисс, поскольку стоим перед выбором: либо невыполнение закона, либо привлечение адвоката, чья работа оставляет желать лучшего. Мы предлагаем таким адвокатам дополнительные возможности по повышению уровня квалификации с помощью наших учебных программ. Думаю, эту проблему можно будет решить в течение нескольких лет. Определенные шаги предпринимаются уже сейчас: мы увеличили мобильность адвокатов, пусть это и не лучшее решение с точки зрения экономного расходования бюджетных средств, стали компенсировать адвокатам транспортные расходы не только в ночное время и при выезде на задержания, как это было раньше, но и за любые выезды для предоставления правовой помощи в сельской местности. Это было сделано с целью демонополизации ситуации в таких районах.

— А адвокат может отказаться от дела в отдаленном районе? Как это повлияет на его дальнейшие взаимоотношения с центром?

— Конечно, может. Что касается дальнейших взаимоотношений с центром — влияет. Если адвокату звонят несколько раз и получают отказ, то все подобные случаи фиксируются, в отношении каждого адвоката ведется история его взаимоотношений с центром, и факты отказа учитываются при распределении дел.

Но важно отметить, что здесь невозможен механистический подход. Во-первых, потому что адвокаты не работают фул-тайм, во-вторых — из-за неравномерности территориального распределения адвокатов. Концентрация закономерно выше в крупных городах, возникает конкуренция за заказ, и это нормально. По моему мнению, лучшего способа обеспечения качества, чем конкуренция, в мире не придумано. При наличии эффективных механизмов предотвращения коррупции, разумеется.

— Не получается ли так, что в отдельных регионах адвокаты, сотрудничающие с центрами, вытесняют с рынка «независимых» адвокатов?

— Эта проблема несколько глубже и сложнее. Тезис о том, что центры забрали у адвокатов клиентов не состоятелен, прежде всего потому, что наши клиенты — в большинстве случаев маргинализированные малообеспеченные граждане, и очень сомнительно, что они составляли основу благополучия и бизнеса адвокатов. С другой стороны, конкуренцию со стороны центров ощутили не высококлассные адвокаты, а те представители профессии, кто, скажем так, в большей степени помогал решать вопросы, а не осуществлял защиту в классическом понимании.

Не секрет, что адвокаты — ключевое звено коррупционных схем, в которых принимают участие прокуроры, судьи и следователи. Не секрет, что именно те лица, которые сегодня являются нашими клиентами и которых мы в меру сил и возможностей стараемся качественно защищать, ранее, как правило, были разменной монетой во взаимоотношениях следователей и адвокатов. Адвокат мог пойти навстречу следователю в ущерб правам одного клиента, но в пользу интересов другого — платежеспособного, в отношении которого следователь мог пойти на определенные уступки. Такие схемы система БПП, безусловно, рушит, по крайней мере, создает условия, когда они всплывают на поверхность и становятся видны. Вот это прежде всего и вызывает напряженность в среде коррумпированной части адвокатуры. И в этом смысле влияние системы БПП на адвокатуру очень позитивно. Во-первых, мы привлекли молодых адвокатов, романтиков, если хотите — поколение Майдана, — которые не планируют удирать из страны, а хотят изменений и готовы участвовать и активно влиять на происходящее. Поэтому система БПП представляет опасность для коррумпированных адвокатов, для тех, чей профессиональный уровень не соответствует установленным требованиям, для тех, кто держится за должности в органах адвокатского самоуправления и при этом ничего не делает во благо адвокатского сообщества.

Такие размышления вызывают болезненное напряжение некоторых органов адвокатского самоуправления, поскольку возникает закономерный вопрос: как такие люди оказались в адвокатуре, кто им выдавал свидетельства о праве на занятие адвокатской деятельностью?

Государство выходит на рынок услуг и размещает, по сути, госзаказ, следовательно, предъявляет определенные квалификационные требования к исполнителю услуг и к качеству самой услуги. Требования к качеству у нас называются стандартами качества предоставления бесплатной правовой помощи, а требования к провайдеру услуги отображены в квалификационных требованиях к адвокатам, которые принимают участие в конкурсах. В то же время кое-кто из тех, кто ставит под сомнение проведение конкурсов, сам себе противоречит, признает, что значительную часть адвокатов надо выгнать, поскольку их уровень профессионализма и этики не соответствует требованиям времени.

Так что корень проблемы находится в самой адвокатуре. И ключевой вопрос — в повышении стандартов профессиональной этики, в формировании отношения адвокатов к таким проблемам, если хотите — в самолюстрации адвокатуры. Почему нет? Если у нас законодательно предусмотрена переаттестация всех судей и прокуроров, возникает риторический вопрос: а чем адвокаты лучше или хуже? Мы такие же участники судебного процесса, как и представители первых двух групп, с теми же проблемами. Почему не поднимается вопрос о переаттестации в адвокатуре, а возможно, и люстрации, в органах адвокатского самоуправления?

— Имеют ли адвокаты, сотрудничающие с центрами БПП, какие-то дополнительные гарантии своей профессиональной деятельности?

— Нет, поскольку статус адвоката в нашем государстве един. У нас нет понятия государственных защитников. Мы работаем с частными адвокатами, они пользуются всеми гарантиями адвокатской деятельности, предусмотренными Законом Украины «Об адвокатуре и адвокатской деятельности». Возможно, им чуть проще работать, поскольку они ощущают за собой силу бэк-офисов — центров БПП, куда адвокаты могут обратиться в случае возникновения проблем непроцессуального характера. Это неформальная поддержка, и лучше об этом спросить у адвокатов. Мне они говорят, что работать проще, когда за спиной стоит государство. По крайней мере, отношение со стороны адекватных следователей другое.

— В чем тогда смысл сотрудничества успешных адвокатов с центрами?

— Смысл в том, что в авангарде системы стоят амбициозные молодые адвокаты. По нашим наблюдениям, адвокаты со стажем один-два года гораздо увереннее себя чувствуют в процессе по нормам нового Уголовного процессуального кодекса Украины, чем специалисты со стажем. При всем искреннем уважении к умудренным жизнью адвокатам, опыт работы по старому УПК тяготеет над нами, более того, он тяготеет над судьями и прокурорами. Получается, что именно адвокаты, предоставляющие БПП, являются сегодня лучшими процессуалистами-практиками в уголовном процессе. Могу в подтверждение привести статистику: количество оправдательных приговоров адвокатов системы БПП от общего числа таких приговоров в Украине в 2014 году составляет 43 %, при том, что у нас задействовано лишь 7 % адвокатов Украины. То есть КПД адвокатов системы почти в десять раз выше, чем КПД всех вместе взятых украинских адвокатов.

В течение полутора лет для всех наших адвокатов каждые два-три месяца мы проводили интенсивные тренинги, способствующие значительному повышению их квалификации, формируя пул активных представителей адвокатской профессии, повышая их конкурентоспособность на рынке и расширяя перспективы нового лидерства в профессиональном сообществе.

Андрей ВИШНЕВСКИЙ: «Именно адвокаты, предоставляющие БПП, являются сегодня лучшими процессуалистами-практиками в уголовном процессе»

Фото Юридическая практика

(Беседовал **Алексей НАСАДЮК**,
«Юридическая практика»)

«Будь ласка, не треба нас захищати!»

[Ірина Кузіна, адвокат, член ВГО «Організація адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу». За результатами круглого столу НААУ «Актуальні питання надання безоплатної правової допомоги» 13 березня 2015 року]

13 березня 2015 року у Києві відбувся організований Національною асоціацією адвокатів України круглий стіл «Актуальні питання надання безоплатної правової допомоги».

Перед проведенням заходу організатори роздали учасникам матеріали, серед яких відповідь Міністерства юстиції України на звернення народного депутата Купрієнка О.В. від 13.02.2015 року щодо доцільності використання коштів для функціонування системи безоплатної правової допомоги (далі – БПД).

А також, тексти пропозицій змін до законів України «Про безоплатну правову допомогу» та «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», з яких вбачається перепідпорядкування Центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі – центри БВПД) Радам адвокатів регіонів, нормативно-правове їх забезпечення Радою адвокатів України, призначення адвокатів для надання захисту за державні кошти із усіх тих, які включені до Єдиного реєстру адвокатів України.

Отже, як із наведеного зрозуміла особисто я, найбільш актуальним питанням надання БПД організатор круглого столу вважає перепідпорядкування системи БПД органам адвокатського самоврядування та питання бюджетного фінансування системи.

Доповідачами заходу виступили Голова Ради адвокатів України Ізовітова Л.П., народний депутат України Купрієнко О.В., Голова РА Рівненської області Луцьок П.С., голова РА Луганської області Мельніков О.А., голова РА Дніпропетровської області Сиротенко Ю.В.

Адвокатам, запрошеним до участі у заході, довелося бути не просто учасниками дискусії, а виступити опонентами єдиній позиції доповідачів. Не всім вдалося висловитись під час запеклої дискусії, а отже викладу тези доповідачів та мою особисту позицію з цього приводу.

«Адвокати повинні очолювати центри БВПД (а отже, їх потрібно перепідпорядкувати Радам адвокатів регіонів)»

Я категорично проти підпорядкування системи БПД органам адвокатського самоврядування.

Адвокат Ірина Кузіна

Вважаю, що РА регіонів будуть нездатні підтримувати функціонування центрів БВПД, а РАУ не зможе координувати їх діяльність та займатися розвитком системи в цілому. Результатом стане крах системи БПД, яка нині ефективно працює, і яку до цього часу адвокатура самотужки створити не могла.

Аргументи проти підпорядкування:

1. Підпорядкування центрів регіональним РА знищить єдність системи, а РАУ не буде (як бачиться із запропонованих проектів змін до законів) займатися жодною координацією роботи системи. Належного нормативно-правового забезпечення з боку РАУ також не буде, зважаючи на поточну періодичність скликання її засідань. Чи можна говорити про розвиток у такому контексті?
2. Центри перестають бути бюджетними установами та виходять із підвідомчості Мін'юсту, що матиме фатальні наслідки у частині фінансування.
3. Фінансова та звітна дисципліна органів адвокатського самоврядування перед адвокатами не витримує критики. Підтвердження цьому – перманентні суперечки та судові процеси. Для роботи з бюджетними коштами це неприпустимо.
4. Досвід очолювання Центрів адвокатами, в тому числі Головами РА регіонів, говорить про те, що проблеми надання БПД цим не вирішуються. Наприклад, Харківський обласний центр БВПД очолює Голова РА Харківської області, заступники директора – переважно адвокати. Проте проблеми існують (про них нижче). І це в регіоні, де склад регіональної РА – переважно молоді та енергійні адвокати. А як бути з регіонами, де РА є більш консервативними, навіть архаїчними, де з ностальгією пригадують радянські часи? Ці регіональні РА, на мій погляд, не зможуть навіть досягнути існуючу систему БПД, не те що підтримувати і розвивати систему. Видається, що більшу користь для системи БПД мають управлінські навички керівництва центрів, а не їх адвокатський статус.
5. Підзвітність центрів БВПД лише регіональним РА повертає нас до феодалного устрою в адвокатурі у регіонах. Що я маю на увазі – кожен може собі додумати.
6. НААУ має забагато невирішених проблем всередині, аби брати на себе додатковий тягар.

Виникає питання, а хто ж буде розпорядником бюджетних коштів?

«Розпорядником бюджетних коштів залишаться центри БВПД»

І в цей момент усі платежі «стануть», адже Центри перетворюються на небюджетні організації, а отже згідно чинного законодавства розпорядниками бюджетних коштів бути не зможуть. Навіть за умови внесення змін до бюджетного законодавства, Центр стає додатковою ланкою між бюджетом та конкретним адвокатом, що зробить шлях коштів до адвоката суттєво довшим.

«Взагалі раніше і ще за радянських часів, і після 1992 року, надання захисту за призначенням було добре налагоджено. Сиділа дівчина в колегії та розподіляла справи»

Важко навіть коментувати. Усе пізнається в порівнянні. Доповідачу необхідно звернутися до висновків громадських, міжнародних та інших інституцій з приводу оцінки діяльності системи БПД. Такі, зокрема, у вільному доступі на сайті Координаційного центру з надання правової допомоги. Або хоча б почитати Інформаційний дайджест системи безоплатної правової допомоги в Україні № 6. До речі, адвокат Ю. Грабовський зазначив, що пам'ятає часи, коли за ст.47 КПК України 1960 р. здійснював захист за призначенням, не отримуючи за це жодних коштів. А потім з подивом дізнався, що зароблений ним гонорар мовчки освоєний колегією. Показовий приклад.

«Лише 1/3 коштів на систему БПД витрачається на оплату праці адвокатів, інше – на приміщення та зарплату чиновників». «Кількість приміщень центрів велика, це додаткові витрати»

Очевидна неправда. Зі згаданої відповіді Міністерства юстиції України на звернення народного депутата Купрієнка О.В. щодо доцільності використання коштів для функціонування системи безоплатної правової допомоги:

«Фактичні видатки на БПД (код 3603020) у 2014 році: 23 698,8 тис. грн.

Фактичні видатки на оплату послуг і відшкодування витрат адвокатів у 2014 році: 54007,7 тис. грн.»

Неважко порахувати.

Проте розумію, що утримання матеріально-технічної бази може потребувати коштів, але і адвокати можуть нею користуватися, не витрачаючи грошей на оренду приміщень для зустрічей з клієнтами БВПД.

Також активний розвиток системи потребує ресурсів.

«Постановою КМУ щодо оплати захисту за БВПД визначена неправильна мотивація адвокатів. Адвокату вигідно, наприклад, щоб клієнт знаходився під вартою»

Застаріла інформація, Постанова КМУ №465 від 17.09.2014 суттєво збільшує винагороду адвоката у випадку, якщо замість тримання під вартою підзахисному обрано м'якший запобіжний захід. Особисто в моїй практиці винагорода відрізнялася у 3 рази у випадку звільнення клієнта з-під варті. Хоча порядок оплати, як на мене, необхідно доопрацювати, і дискусії з цього приводу тривають між адвокатами. Це перманентний процес, нічого ідеального не буває одразу.

«Один адвокат у процесі захисту за ст.125 КК України написав 31 скаргу і отримав внаслідок цього велику суму коштів. Це зловживання, необхідно його покарати»

Згадала п.11 ч.1 ст.23 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», яким забороняється втручання у правову позицію адвоката. А також пригадується ст.397 КК України. Та чи це проблема БПД? Пам'ятаємо анекдот: «Ви надали рахунки на таку кількість годин, що ми думали, Вам 190 років». У будь-якому випадку, якість надання правової допомоги та дисциплінарна відповідальність – у сфері впливу органів адвокатського самоврядування.

«Система оплати ведення справи за призначенням не повинна враховувати досягнутий результат»

То чим мотивувати адвоката? А за виправдувальний вирок – спасибі?

«Звітність адвокатів БВПД занадто деталізована та громіздка»

Кожен пункт звітності адвоката відображає коефіцієнт, який збільшує оплату за виконану роботу. Отже, кожен пункт необхідний. Очікуємо на автоматизацію звітності, анонсовану Координаційним центром. Звіти за результатами моніторингу якості особисто мені не потрібні, сподіваюсь, що вони тимчасові.

«Розподіл справ у БВПД несправедливий та залежить від результативності адвокатів, що невірно»

Неправдива інформація (в частині результативності).

Я хотіла би побачити офіційні відповіді центрів БВПД, в яких би хоч щось було про результативність. Скоріше, вони будуть посилатися на чергування та обдзвін адвокатів за списком.

Але проблеми із нерівномірним розподілом доручень справді існують. Першим кроком Координаційного центру у вирішенні цієї проблеми стало оприлюднення оперативної інформації щодо видання доручень адвокатам, які надають БВПД, оплату їх послуг та відшкодування витрат). У найбільш кричущих випадках Координаційний центр проводить перевірки. Проте позиція Координаційного центру полягає в тому, що питання розподілу доручень – у віданні центрів БВПД.

Я можу висловитися лише про Харківську область. Дійсно, за результатами 2014 року 5 адвокатів із тих, які знаходяться в м. Харків, отримали понад 120 доручень, що не виправдано багато порівняно з іншими адвокатами. Між тим, директор Харківського центру БВПД – Голова РА Харківської області, а більшість заступників директора – адвокати, і навіть члени РА Харківської області. Отже, підпорядкування центрів адвокатам зазначеної проблеми не вирішить.

Після попередження Координаційного центру ситуація з розподілом доручень почала змінюватись, що також прослідковується в оперативній інформації. Наступний етап – врахування не тільки кількості, але й «якості» доручень, адже ведення справ різних категорій оплачується по-різному, а витрати часу адвоката різні залежно від місця виконання доручення.

«Конкурс адвокатів до системи БПД не потрібен, адже адвокати без того кваліфіковані. Або в комісіях повинні бути лише адвокати - заради незалежності»

Вважаю, що конкурс для адвокатів потрібен, аби відсіяти тих, хто без практики втратив кваліфікацію, а також тих, хто має неналежну мотивацію. Склад конкурсної комісії – для мене другорядне питання. Жодних нарікань адвокатів з цього приводу, до речі, мені невідомі.

«Центр призначає для надання БПД адвоката, відомості про якого внесені до ЄРАУ» (з пропозицій змін до законодавства)

Повертаємося до «трудової повинності» адвокатів, що діяла за старих часів? Цікаво, але народний депутат Купрієнко О.В. – колишній адвокат – заявив, що не пішов до системи БПД, адже працювати на 25 грн. за годину «нижче його гідності».

Мотивація? Якість? Як оперативно знайти адвоката на доручення в такому разі? Одні лише запитання.

«Що за дивне поняття – менеджер з якості, – і чому ці посади не завжди займають адвокати з великим стажем?»

Свідчить про незнання доповідачами системи якості БПД. Менеджер з якості – перш за все людина, яка обробляє анкетні звіти. Чи захоче практикуючий адвокат із досвідом займатися цією рутиною?

«Стандарти якості обмежують свободу правової позиції адвоката»

Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі (далі – Стандарти) не обмежують, а допомагають та направляють.

Це:

а) підказка; б) я особисто не один раз демонструвала Стандарти суддям та слідчим, коли вони «по-своєму» трактували КПК України. Наприклад, коли в Дергачівському районі Харківської області вперше (і це в 2014 році) розглядали мою заяву за ст.206 КПК України про незаконне затримання особи в порядку ст.208 КПК України.

Хотілося б, щоб перш ніж критикувати, доповідачі ознайомилися зі змістом Стандартів. З цією метою один примірник був подарований доповідачу – Голові РА Луганської області Мельнікову О.А.

«Необхідно ретельно на підставі документів перевіряти матеріальний стан клієнтів БВПД»

У цілому слушне зауваження, проте це не повинно впливати на оперативність надання правової допомоги. Крім того, необхідно вдосконалити існуючу на даний час у державі систему визначення статусу малозабезпеченої особи, оскільки вона не відповідає реаліям життя.

У будь-якому випадку, на даний час у кримінальних справах відповідальність за перевірку майнового стану лежить на слідчих та суддях, які й виносять постанови та ухвали про доручення призначити адвоката для здійснення захисту за призначенням.

«Безоплатний захист затриманих необхідно здійснювати тільки щодо малозабезпечених осіб»

Небезпечна пропозиція. Як правило, затриманий клієнт будь-якого достатку не може протягом 1-2 годин отримати платного адвоката, навіть якщо дуже забажає. А якщо людину б'ють в міліції – то така можливість взагалі виключена. Система БПД є превентивним механізмом від свавілля правоохоронних органів на етапі затримання людини. Якщо ж клієнт спромігся отримати вчасно платного адвоката – то й добре, адвокат БПД «виходить» із справи.

«У випадку засудження особи з неї необхідно стягувати кошти за БПД»

Хочу запитати доповідача: а скільки в Україні виправдувальних вироків? І чи кожен обвинувальний вирок справедливий? Уявімо людину, яка все ж засуджена несправедливо. Покарати її ще й стягненням за правову допомогу? І уявімо слідчого, який «роз'яснює» право на адвоката за рахунок держави підозрюваному: «Ти маєш право на адвоката, але май на увазі, що тебе все одно осудять, та ще й за адвоката стягнуть кошти». Підозрюваний від адвоката майже гарантовано відмовиться. А неповнолітній, психічнохворий чи незрячий інвалід – ще й навіть і відмовитися не зможе, натомість отримає стягнення коштів. Це не говорячи про те, що виправдання обвинуваченого – не єдина мета захисту у кримінальній справі, є ще і пом'якшення покарання, або застосування амністії чи умовно-дострокового звільнення тощо.

Але ж хто подумав про інтереси людей? Яюсь не дуже співвідноситься ця теза із передвиборчою програмою Радикальної партії О.Ляшка, членом якої є народний депутат Купрієнко О.В.

«Адвокатів системи БПД призначають на окрему процесуальну дію, що порушує права основного адвоката та його клієнта»

Стаття 53 КПК України – дійсно проблема. Але не проблема БПД.

До речі, Стандарти містять чіткий перелік дій адвоката в разі отримання доручення для участі в проведенні окремої процесуальної дії. За умови законних дій слідчого, прокурора, суду алгоритм цих дій повністю запобігає порушенню прав клієнта на вибір адвоката, а також порушенню професійних прав адвоката, який веде справу.

«Можливе обмеження прав адвокатів системи БПД з боку держави, тому їх треба захистити»

Я адвокат, який виконує доручення Харківського центру БВПД. Регіон складний у політичному сенсі, фактично прифронтовий. Клієнтами адвокатів Центру є і патріоти, і сепаратисти, і військові, і шпигуни, і волонтери, і воєнкоми-хабарники, і українці, і росіяни. І жодного разу я не отримувала ніяких вказівок ні від кого щодо того, як мені вести справу. Від колег також побідного ніколи не чула.

Отже, практика показує, що держава не втручається в правову позицію адвокатів БПД.

«Адвокати системи БПД усі справи на себе позабирали, а всі інші сидять тепер без справ»
Скарга очільника РА Рівненської області. Якщо це і так, то свідчить про конкурентоздатність адвокатів БПД. І це позитивно характеризує систему. Якщо ж адвокати прагнуть здійснювати захист неплатоспроможних клієнтів – ніхто не заважає їм долучитися до системи БПД.

І будемо відверті, такі висловлювання виявляють дійсні мотиви вчинків.

«Ми дбаємо про престиж адвокатури, коли пропонуємо ці зміни»

Говорячи про систему БПД, необхідно більше дбати про її клієнтів. Це соціальний проект. І тому його повинна підтримувати саме держава.

«Взагалі система БПД провокує розкол в адвокатурі. Що це таке? Вони самі по собі працюють, самі спілкуються, самі собі проводять семінари»

То більше трьох не збиратися? Заздрість?

А якщо серйозно, то НААУ, хоча і включає у себе всіх адвокатів України, проте не має права ані обмежувати громадянську ініціативу адвокатів, ані втручатися в їх роботу. Під час створення НААУ ми сподівалися, що вона стане адвокатам помічником та захисником у професійній діяльності. Натомість, окремі керівники органів адвокатського самоврядування вважають, що треба було «придушити в зародку» і громадську організацію адвокатів БПД, і саму систему, під «парасолькою» якої молоді та активні адвокати спілкуються та розвиваються.

Якщо ж подивитись на хід усіх з'їздів адвокатів починаючи з 2012 року – зовсім не там в адвокатурі відбувається розкол.

У цілому ж нагадає захист Росією «русскоговорящих» мешканців Донбасу. **Будь ласка, не треба нас захищати! Адже ми бачимо у новинах результати подібного «захисту».**

Мої висновки:

1. «Маркс живий», та «Економіка визначає політику».
2. Зі звичайних адвокатів на захід прийшли лише адвокати БПД. Тобто у змінах зацікавлені не адвокати, а лише окремі керівники органів адвокатського самоврядування.
3. Доповідачі недостатньо обізнані з існуючою системою БПД. Необхідно їх проінформувати та продовжувати спілкування у форматі спільних заходів.
4. Проблеми в системі БПД безперечно є, то чому ж НААУ як організація, що представляє всіх адвокатів, у рамках меморандуму підписаного з Мін'юстом не візьме участь у їх вирішенні? Складається стійке враження, що НААУ «згадала» про БПД тоді, коли система готова і добре працює.
5. Система БПД добра в цілому, інакше навіщо вона комусь потрібна?

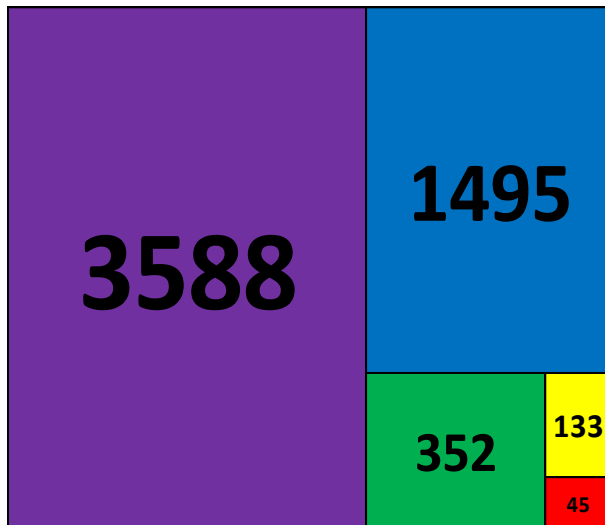
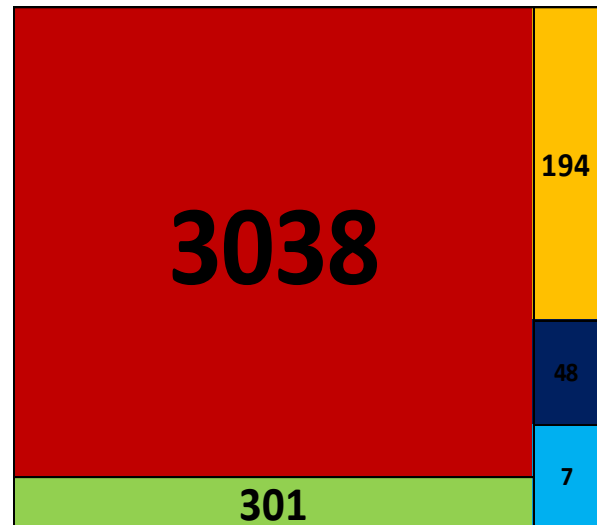
P.S. Добре, що до підписання пропозицій змін до законодавства на круглому столі так і не дійшло.

[] Система БПД у цифрах: основні статистичні показники роботи системи протягом лютого 2015 року

[] Кількість виданих доручень регіональними центрами БВПД, за типами доручень

Протягом лютого 2015 року центрами БВПД видано **5 613 доручень*** адвокатам, у тому числі:

Надання БВПД у лютому 2015 року, за типами доручень	Кількість виданих доручень	Кількість відмов від адвокатів системи БВП (% від кількості доручень)	Ключ легенди
Захист осіб, до яких застосовано адміністративне затримання	133	3 (2,3%)	
Захист осіб, до яких застосовано адміністративний арешт	352	23 (6,5%)	
Захист осіб, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими	1495	142 (9,5%)	
Захист осіб відповідно до постанов/ухвал, з них:	3588	160 (4,5%)	
• для здійснення захисту за призначенням;	3038	156 (5,1%)	
• для проведення окремої процесуальної дії;	194	4 (2,1%)	
• для надання БВПД у кримінальних провадженнях щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;	301	0	
• для надання БВПД у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);	7	0	
• для надання БВПД у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	48	0	
Кількість виданих центром доручень про призначення адвоката особам, засуджених до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	45	0	
Загалом	5613	328 (5,8%)	

Надання БВПД у лютому 2015 року,
за типами дорученьКількість відмов від адвокатів системи БПД,
за типами доручень

[] Відмови від адвоката за заявою підзахисного

Протягом лютого 2015 року зафіксовано 328 випадків відмов від адвоката. Відповідно, частка відмов від адвоката за заявою підзахисного у цьому місяці в цілому становила 5,8%.

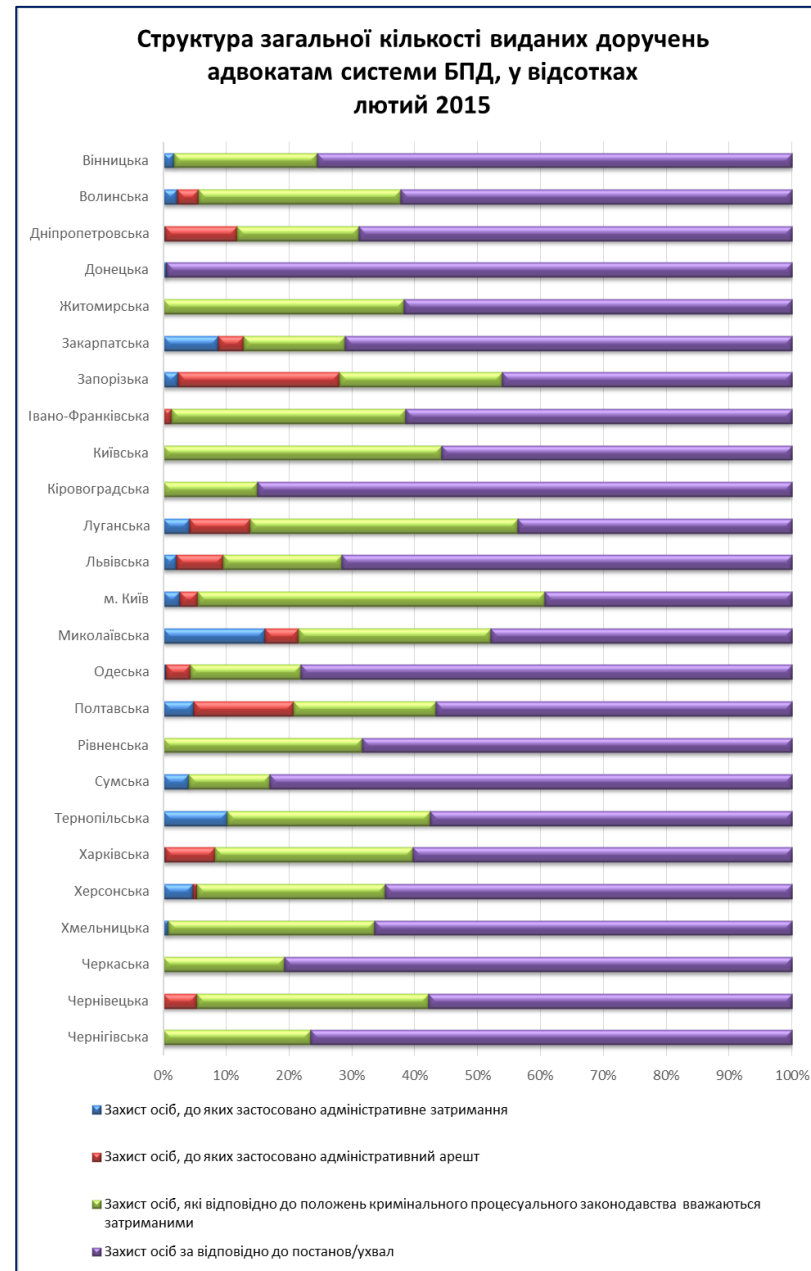
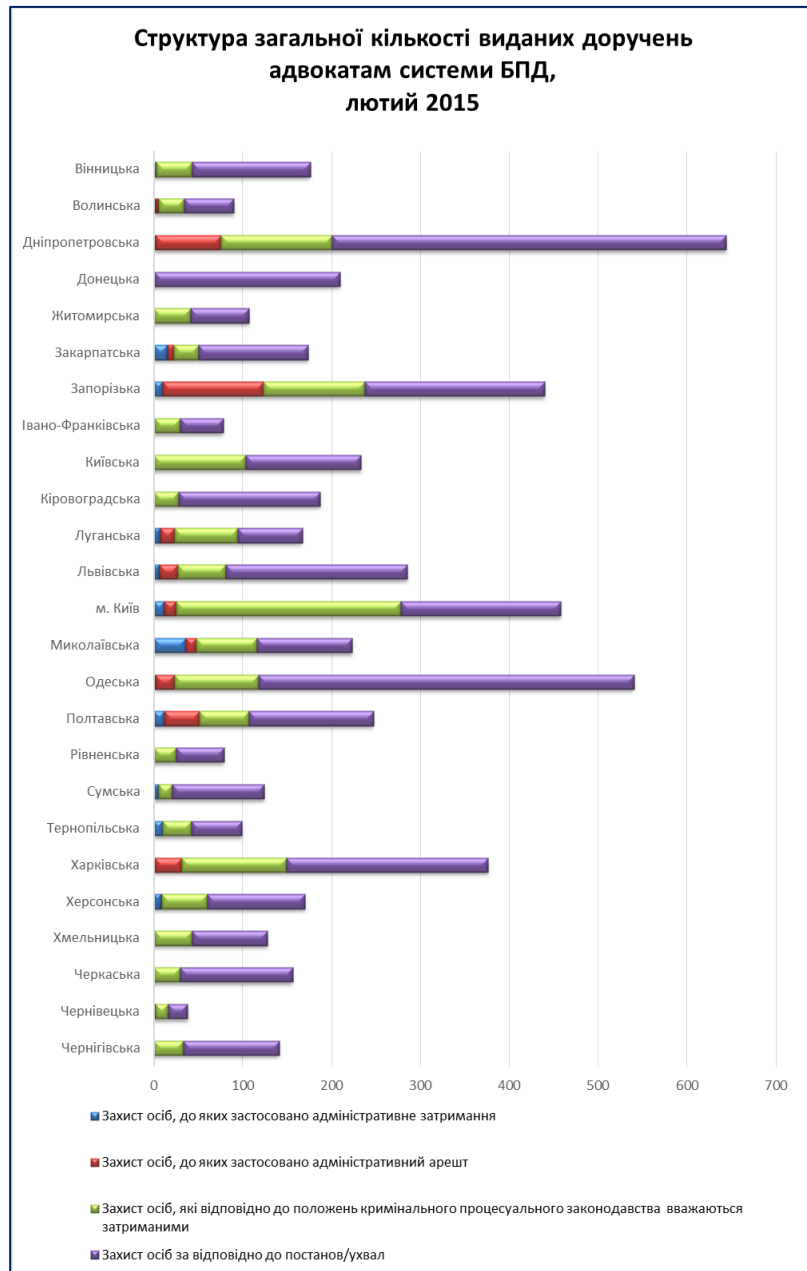
[] Вчасність прибуття призначених центрами адвокатів до затриманих осіб

Протягом лютого 2015 року зафіксовано **75 випадків**, коли час між реєстрацією центром повідомлення про затримання особи та прибуттям адвоката до місця конфіденційного побачення із затриманою особою перевищив 1 годину, що становить **1,33%** від загальної кількості виданих адвокатам доручень.

Час між повідомленням та прибуттям адвоката	Кількість	% від загальної кількості доручень
>2 годин	75	1,33%
>6 годин	0	0,00%

NB! Загалом, з моменту початку функціонування системи безоплатної вторинної правової допомоги видано понад **154 тисячі доручень**.

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ

[] Розпочато новий пілотний проект щодо оцінки запровадження трирівневої моделі управління в системі надання БПД

23 лютого 2015 року у м. Київ відбувся установчий семінар в рамках проведення пілотного проекту щодо оцінки запровадження трирівневої моделі управління в системі надання БПД.

Вказаний проект започатковано у розвиток першого [пілотного проекту](#), який реалізовувався протягом жовтня-грудня 2014 року за підтримки Міністерства фінансів Королівства Нідерланди.

Оцінюючи результати роботи першого пілотного проекту, начальник Управління гармонізації державного внутрішнього фінансового контролю Державної фінансової інспекції України **Сергій Чорнуцький** у ході [Міжнародної конференції](#) «Якість безоплатної правової допомоги», зокрема, зазначив: *«Ми хотіли провести пілотний проект, показовий для усієї України. Хотіли показати, як потрібно будувати систему внутрішнього фінансового контролю, і були впевнені у тому, що, оскільки це нове для України, ми зараз прийдемо в Міністерство юстиції, заїдемо в Координаційний центр, побачимо, що там немає ніякої системи внутрішнього контролю, немає налагоджених процесів управління ризиками і т.д., і показово розкажемо та покажемо відповідну систему внутрішнього контролю. Але коли ми вийшли на Координаційний центр і почали оцінювати його систему внутрішнього контролю, виявилось, що на 99% така система внутрішнього контролю у цій установі є. Так, вона не була формалізована, задокументована як це передбачають стандарти. Але в цілому вона була і ефективно функціонувала. Тому нам у пілотному проекті довелося не будувати систему внутрішнього контролю, а оцінити ту систему контролю, яка була, та лише дати рекомендації щодо її покращення».*

Так, за результатами роботи проекту та його рекомендацій Координаційним центром взято курс на формалізацію та удосконалення системи управління ризиками. *«Наразі ми будуюмо систему внутрішнього аудиту, яка на відміну від практики традиційних пострадянських контрольно-ревізійних служб, до яких ми звикли і які займалися виключно аудитом фінансово-господарської діяльності, буде зосереджуватися на аудиті ефективності, якості внутрішнього контролю і управління ризиками»* – **Андрій Вишневський**, директор Координаційного центру з надання правової допомоги.

Усі учасники семінару увійшли до робочої групи, що забезпечуватиме реалізацію пілотного проекту.

У рамках заходу директор Координаційного центру Андрій Вишневський поінформував присутніх про стан реалізації рекомендацій за результатами попереднього пілотного проекту. Також було обговорено цілі та очікувані результати нового проекту.

Що ж до новозапочаткованого проекту, його реалізація запланована впродовж **лютого-квітня 2015 року**.

*Робоча зустріч в рамках проекту,
08.04.2015*

8 квітня 2015 року відбувся черговий семінар у рамках реалізації проекту. Під час заходу його учасники обговорили попередні результати робочої групи щодо внутрішнього середовища системи надання безоплатної правової допомоги, попередньо визначені стратегічні та операційні цілі сегменту пілотної діяльності, обговорили попередньо ідентифіковані та оцінені ризики, способи реагування на них та ін.

Учасники семінарів та члени Робочої групи: керівник проекту **Ян ван Тайнен** (Міністерство фінансів Королівства Нідерланди), співкерівник проекту **Руслана Рудніцька**; від Координаційного центру – директор **Андрій Вишневський**, начальник управління стратегічного розвитку **Сергій Троценко** та заступник начальника відділу внутрішнього фінансового контролю **Віталій Охріменко**; від Держфінінспекції: начальник Управління гармонізації державного внутрішнього фінансового контролю **Сергій Чорнуцький** та інші.

Робота пілотного проекту буде сфокусована на питаннях процедур управлінської підзвітності у зв'язку з розбудовою системи безоплатної правової допомоги, для забезпечення надання з 1 липня поточного року безоплатної правової допомоги у повному обсязі, передбаченому Законом України «Про безоплатну правову допомогу», визначенні ключових ризиків та способів управління ними.

[] Співпраця Робочої групи з питань судової реформи Реанімаційного пакету реформ та Координаційного центру з надання правової допомоги

13 березня 2015 року під час зустрічі робочої групи з питань судової реформи громадської ініціативи «Реанімаційний пакет реформ» обговорено співпрацю між робочою групою та Координаційним центром у

напрямку проведення незалежної оцінки результатів діяльності системи безоплатної правової допомоги, її відповідності принципам і стандартам Ради Європи, практиці Європейського суду з прав людини.

Як відомо, 5 жовтня 2005 року прийнято [Резолюцію 1466 \(2005\)](#) Парламентської Асамблеї Ради Європи "Про виконання обов'язків та зобов'язань Україною", у якій, зокрема, було відзначено зобов'язання України: «13.13. покращити доступ до правосуддя шляхом запровадження системи безоплатної правової допомоги у відповідності до стандартів Ради Європи та практики Європейського Суду з прав людини».

До 10-річчя з моменту прийняття резолюції планується проведення незалежної оцінки під егідою Ради Європи результатів діяльності системи безоплатної правової допомоги та її відповідності принципам і стандартам Ради Європи, а також практиці Європейського суду з прав людини.

Досягнуто домовленостей про залучення членів Робочої групи з питань судової реформи до проведення такої оцінки, а також про експертизу та адвокацію законопроекту щодо внесення змін до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», що нині розробляється у Координаційному центрі.

Факти та події

[] Вітаємо з поверненням Андрія Дуду!

Нещодавно за демобілізацією повернувся із зони проведення антитерористичної операції наш колега – головний спеціаліст Львівського центру з надання БВПД Андрій Дуда. 20 березня Андрій повернувся до виконання своїх функціональних обов'язків у центрі.

На військовій службі за мобілізацією Андрій Дуда перебував із 2 березня 2014 року. У зоні проведення АТО на Донбасі – з 25 липня 2014 року. Військова частина – 3-ій окремий мотопіхотний батальйон «Воля» 24 окремої механізованої бригади (прим. колишня назва – 3 батальйон територіальної оборони Львівської області). Загалом у зоні бойових дій провів п'ять із половиною місяців.

«Найскладніше було в кінці серпня, - розповідає Андрій, - коли з ракетних установок залпового вогню «Смерч» кілька днів обстрілювали наш табір. Тоді згоріло багато військового майна, також від неточних ударів ворога дуже постраждали будинки мирних жителів в селі Победа неподалік від нас. Але дійсно неймовірно важко було у дні, коли гинули наші побратими. Пишаюсь тим, що служив разом з ними в одній військовій частині. Вони віддали найбільшу жертву, і вони не будуть забуті».

«Наші солдати – це патріоти, справжні українські герої, які мужньо захищають свою землю. Як громадяни, що прийняли військову присягу – вони показують приклад відданості обов'язку служити і захищати український народ. За це їм треба сказати «Спасибі», а також подякувати волонтерам і всім людям, які допомагають Збройним силам України» – Андрій Дуда.

Андрій Дуда працює головним спеціалістом відділу організації надання правової допомоги у кримінальному процесі Львівського центру з надання БВПД. Розповідає, що намагається якнайшвидше адаптуватися до мирного життя, у чому допомагає робота в центрі.

«Наразі я залучений до проведення державної реєстрації змін до Положення про Львівський Центр, створення місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги та їх державної реєстрації. Попереду це багато цікавої роботи» - Андрій Дуда.

Вдячні нашому колезі за виконання обов'язку із захисту Вітчизни! Вітаємо із поверненням до команди системи безоплатної правової допомоги!

[] «За нормальну людину воюватиму до кінця» – доброволець Олександр Шкляр, адвокат Київського обласного центру з надання БВПД

**Олександр Шкляр,
адвокат Київського обласного центру з надання БВПД**

Олександр Шкляр вступив добровольцем до Збройних сил України 30 січня 2015 року.

«Я колишній афганець. Мене не мобілізували. Пішов добровольцем, повернувшись за власним бажання за заявою у військовий резерв. Просто, вважаю, що не міг зробити по-інакшому у такий момент».

Олександр Шкляр народився у с. Росава Миронівського району, що на Київщині. Впродовж півторарічного періоду (1983-84 рр.) воював у Афганістані у лавах Радянської армії.

У 1989 році вступив та у 1993 році закінчив Саратовський юридичний інститут ім. Д. І. Курського.

У своїй професійній кар'єрі довгий час працював в органах прокуратури – слідчим з особливо важливих справ та старшим слідчим Прокуратури Київської області. На питання чому вирішив зайнятися адвокатською діяльністю, відповідає, що просто хотів стати адвокатом. Свідоцтво на зайняття адвокатською діяльністю, склавши іспит, отримав у Київській міській колегії адвокатів 2007 року. Втім, зізнається Олександр Шкляр, маючи за плечима «прокурорське» минуле – важко бути адвокатом: *«мене не сприймали як адвоката. Тож вирішив піти в систему безоплатної правової допомоги, щоб отримувати справи та мати змогу працювати адвокатом, чого й хотів».* У системі безоплатної правової допомоги Олександр Шкляр із самого початку – 1 січня 2013 року. Співробітники Київського обласного центру з надання БВПД відзначають високий професіоналізм свого колеги у веденні кожної справи, порядність та сумлінність у виконанні

службових обов'язків, відданість захисту прав людини. *«Скажу чесно – за нормальну людину воюватиму до кінця. Мав виправдувальні вироки, але не вважаю це якимось надзвичайним особистим досягненням – я просто старався робити свою роботу якомога якісніше. Крім того, це ще й заслуга адекватних суддів»* – **Олександр Шкляр**.

Зараз наш колега перебуває на бойовому злагодженні на Миколаївщині. Служить у 79-ій окремій аеромобільній бригаді Сухопутних військ Збройних Сил України: *«Спочатку був у навчальному центрі в Десні (прим. – 169-ий навчальний центр Сухопутних військ), а зараз знаходимося на злагодженні на Миколаївщині»*. Незабаром, каже Олександр Шкляр, очікують бути відправленими в зону

проведення АТО: *«Коли точно не знаю, але точно у цьому місяці»*.

«Побратими»

79-та окрема аеромобільна бригада Сухопутних військ

Фото Олександр Шкляр

«У мене в підрозділі – усі Кіборги, хлопці які пройшли через Донецький аеропорт. Усі були поранені. Я тут фактично один «чужий», всі інші уже були там. Я маю за честь бути в підрозділі з ними. Тепер ми один кулак. І якщо «брати» приходять до нас з «калашами» - ми дамо їм відсіч. Чому я прийшов АТО? Маю військовий досвід. Це свідомий і правильний вибір. І я не хочу, щоб вмирили молоді хлопці, у яких є сім'ї

і яким просто треба жити у мирній країні. Мрію, щоб більше справжніх чоловіків виконували свій обов'язок із захисту наших родин та нашої Батьківщини». – **Олександр Шкляр**.

Гордимся нашим колегою! Сподіваємося на його якнайшвидше повернення у колектив цілим та неушкодженим! Безмежно вдячні за мужність!

[] «За покликом серця» - адвокат Рівненського центру з надання БВПД Максим Огородник, доброволець

Протягом 2013 року та 1-го півріччя 2014 років **Максим Огородник** був одним із найактивніших адвокатів системи БПД у на Рівненщині. Співпрацював із Рівненським центром з надання БВПД із самого початку. Півроку тому Максим за покликом душі та велінням серця прийняв рішення стати на захист України, та вступив до лав Добровольчого Українського Корпусу «Правого Сектору», де і виконує свій громадянський обов'язок до теперішнього часу.

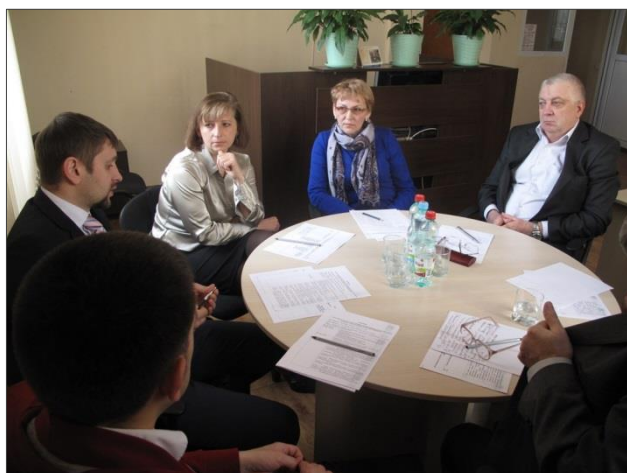
8 квітня 2015 року Максим Огородник на один день прибув до Рівного аби відвідати дружину із дочкою, та разом знайшов час зустрітися із працівниками центру. Під час зустрічі Максим розповідав про свій досвід у лавах добровольчого батальйону. *«Рішучий та впевнений у звільненні окупованої території України від сепаратистів й іноземних окупантів, та встановлення миру в Україні»* - кажуть колеги із Рівненського центру з надання БВПД.

Бажаємо нашому колезі якнайшвидше повернутись до сім'ї неушкодженими, та якнайскоріше повернутись до колективу системи безоплатної правової допомоги!

[] У регіонах проходять круглі столи щодо поглиблення питань співпраці між центрами з надання БВПД та органами адвокатського самоврядування

У березні – квітні 2015 року в регіонах України проходять круглі столи, ініційовані регіональними центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги у співпраці з відокремленими підрозділами ВГО «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу».

Круглий стіл у Житомирі,
18.03.2015

Метою проведення круглих столів є поглиблення співпраці центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги з органами адвокатського самоврядування на регіональному рівні.

Під час круглих столів заплановано обговорення конкретних проблемних питань, що виникають під час надання адвокатами безоплатної правової допомоги, зокрема:

- які вимоги до професійної етики адвокатів постають у зв'язку з реалізацією на практиці ст. 53 Кримінального процесуального кодексу України (залучення захисника до проведення окремої процесуальної дії)?
- яке співвідношення конституційних прав на захист, на вільний вибір захисника та на безоплатну правову допомогу? які можливості для вільного вибору захисника у випадку надання безоплатної вторинної правової допомоги?
- як запобігти залученню до кримінальних проваджень «міліцейських адвокатів» слідчими?
- як удосконалити порядок та умови проведення конкурсу адвокатів для надання безоплатної вторинної правової допомоги?
- якими повинні бути умови укладення контрактів між адвокатами та центрами з надання безоплатної правової допомоги?
- яка практика роботи комісій з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги?
- скільки і які саме скарги надходять на адвокатів у зв'язку з наданням ними безоплатної вторинної правової допомоги? що слід у зв'язку з цим слід врахувати у своїй роботі центрам з надання безоплатної вторинної правової допомоги?
- як забезпечити прозорість при розподілі справ між адвокатами з метою підвищення якості надання безоплатної вторинної правової допомоги та запобігання корупції?
- якими повинні бути стандарти якості надання безоплатної правової допомоги в цивільних і адміністративних справах?
- як ради адвокатів регіонів можуть використовувати модель і ресурси каскадних тренінгів системи безоплатної правової допомоги для підвищення кваліфікації адвокатів?
- чи доцільно й надалі приховувати прізвища адвокатів у рішеннях ВКДКА і КДКА? як це узгоджується з публічно-правовою природою інституту адвокатури та необхідністю підвищення етичних стандартів адвокатської діяльності?
- як забезпечити спільними зусиллями рад адвокатів регіонів та центрів з надання безоплатної правової допомоги подальшого виділення робочих приміщень для адвокатів, насамперед, у судах першої інстанції?

Також одним із завдань, які ставлять перед собою учасники круглих столів є стимулювання регіональних ініціатив, спрямованих на реалізацію [Меморандуму](#) про співпрацю у сфері надання безоплатної правової допомоги між Національною асоціацією адвокатів України та Міністерством юстиції України.

До обговорення у рамках круглого столу запрошені представники регіонів у Раді адвокатів України та Вищій кваліфікаційно-дисциплінарній комісії адвокатів України, голови рад адвокатів регіонів, голови кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, голови комісій з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги, керівники відокремлених підрозділів Всеукраїнської громадської організації «Об'єднання адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу».

Круглий стіл у Луцьку,
21.03.2015

Результатом проведення круглих столів має стати вироблення спільної позиції учасників із обговорюваного кола питань; фіксація питань, з приводу яких вдалося досягнути згоди, та розбіжностей, що можуть стати предметом обговорення під час спільних заходів/ініціатив у рамках Меморандуму між Національною асоціацією та Міністерством юстиції України.

Тернопіль, 31.03.2015

Миколаїв, 31.03.2015

м. Київ, 27.03.2015

Ужгород, 27.03.2015

Круглі столи проходять у регіонах за таким графіком*:

- 12 березня - [Херсон](#), [Рівне](#)
- 17 березня - Львів
- 18 березня - [Житомир](#)
- 19 березня - [Чернівці](#), [Суми](#)
- 21 березня - [Луцьк](#)
- 24 березня - [Чернігів](#)
- 25 березня - [Дніпропетровськ](#), Черкаси
- 26 березня - [Запоріжжя](#)
- 27 березня - Донецька область (м.Краматорськ), [Ужгород](#), [Кіровоград](#), [м.Київ](#) (Київський міський центр з надання БВПД)
- 31 березня - [Тернопіль](#), [Миколаїв](#), [м. Київ](#) (Київський обласний центр з надання БВПД),
- 1 квітня - [Харків](#)
- 3 квітня - [Івано-Франківськ](#), Хмельницький
- 6 квітня - Луганська область (смт. Мілове)
- 7 квітня - Вінниця, Полтава
- 9 квітня - Одеса

Черкаси, 25.03.2015

Суми, 19.03.2015

Чернігів, 24.03.2015

Кіровоград, 27.03.2015

* за активним гіперпосиланням можна ознайомитися із результатами круглих столів

NB! Ознайомитись у деталях із матеріалами проведення заходів у регіонах можна на сайті Координаційного центру у розділі [Прес-центр/Матеріали комунікаційних заходів](#).

[] Безоплатна правова допомога в Україні: медіа дайджест

[] «Ген справедливості — програма для тих, хто потребує правової допомоги»: спеціальний проект на Громадського радіо, присвячений питання безоплатної правової допомоги

«Ген справедливості» - спеціальна серія* програм на [Громадському радіо](#), яка присвячена різним питанням надання безоплатної правової допомоги в Україні та має на меті інформування суспільства щодо права на таку допомогу, важливих подій та ініціатив у сфері.

Лариса Денисенко

Що зроблено та має бути реалізовано з метою забезпечення права на БПД усіх, хто її потребує та має право за законом? де отримати таку правову допомогу? представлення «кейсів» - живих прикладів успішних справ адвокатів системи та їх клієнтів... Чи може система БПД стати тим «геном справедливості», що своїм прикладом може змінити традиційно негативне ставлення українців до системи правосуддя в країні?

У рамках серії із 26-ти програм, які виходять щосередини, їх ведуча українська письменниця, адвокат та правозахисниця **Лариса Денисенко** запрошує до розмови представників Міністерства юстиції України, Координаційного центру з надання правової допомоги, регіональних центрів БВПД, адвокатів, що надають таку допомогу та їхніх клієнтів, представників органів адвокатського самоврядування, громадських активістів, правозахисників та міжнародних експертів.

NB! Серія програм «Ген справедливості» про безоплатну правову допомогу реалізується за підтримки українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», впровадження якого заплановане на 2014 – 2018 роки і спрямоване в тому числі на підтримку системи БПД в частині підвищення рівня обізнаності населення щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги.

Усі радіопередачі, що виходять в рамках проекту, кожен з яких можна прослухати на сайті Громадського радіо (розділ «[Ген справедливості](#)»), або ж на сайті Координаційного центру (у розділі «[Ген справедливості](#)»).

[«Є адвокати, котрі є кимось більшим за адвоката» — Олександра Матвійчук, координаторка Євромайдану SOS](#)

Про те, як створювався Євромайдан SOS в 2013 році, про те, як налагоджувалася співпраця з адвокатами, зокрема, із такою новою системою – безоплатної правової допомоги. Про те, як проявили себе адвокати в часи майданних подій. Про те, з яким тиском державної машини доводилося стикатися людям, адвокатам, правозахисникам. Про те, якої якості були надані юридичні послуги. Про те, наскільки важливим дати відчуті людині захищеність, а також про те, що вину причетних до згаданих подій посадових осіб має бути доведено, і держава має сплатити по всіх боргах за порушені права і свободи в розмові з координаторкою Євромайдану SOS, Головою Правління громадської організації «Центр Громадянських Свобод» **Олександром Матвійчук**.

[«Я тільки в кіно бачив, як після затримання ізбивають, але навіть там ізбивали, щоб вибити зізнання, а мене били заради насолоди», — Владислав Загоровко, протестувальник Євромайдану](#)

Про те, як порушуються права людини і свободи представниками правоохоронних органів, суддями, медиками. Про те, що може статися із людиною, коли її свобода обмежується. Про методи слідства та суддівську упередженість. Про те, з чим стикаються адвокати, що можна вчинити, щоб протидіяти порушенню прав людини? Історія про опір системі, протистояння та знаходження розумних правових компромісів. Програма «Ген справедливості» представляє — живу історію **Владислава Загоровка**, активіста Євромайдану, та його адвокатки системи безоплатної правової допомоги **Наталії Дорошенко**.

«Кожна епоха знаходить можливості вдосконалити законодавство в інтересах людини», — Гідеон

Про те, як працюють адвокати США, чи є особливості в наданні правової допомоги в окремих штатах. Що важливіше – інтереси клієнта та свобода слова або ж убезпечення суду від тиску адвоката та медіа. Чим загрожує адвокату регулярна брехня під час судового процесу. Як оцінюється українська система безоплатної правової допомоги американськими фахівцями. Чим знаменита справа «Гідеон проти Вейнрайта», в якій спосіб результат її розгляду позначився на системі права США – у розмові з **Елізабет Андерсен**, директоркою Американської асоціації юристів «Ініціатива з верховенства права».

«Внесок у справедливість може стати більш вимірюваним за рахунок реформ», — Роман Романов

Як функціонують моделі безоплатної правової допомоги в різних країнах: США, Великобританія, Нідерланди, Ізраїль, Польща, Німеччина, Литва, Естонія та Латвія, Болгарія та Грузія. Коли і за яких умов система безоплатної правової допомоги може працювати за відсотковою шкалою? Скільки років мають тривати ефективні реформи, щоб система доступу до правосуддя стала найкращою в Європі? Що змінила для адвоката система безоплатної правової допомоги, який «державний захист» почали відчувати адвокати на собі – у розмові з директором програмної ініціативи «Права людини і правосуддя» Міжнародного Фонду «Відродження» **Романом Романовим**.

Про те, як працює система безоплатної правової допомоги: на прикладах, у цифрах, у корисній інформації

Кизицькою.

Про те, які є обов'язки правоохоронця, що затримав особу, стосовно забезпечення конституційного права на захист. Про те, хто має право на безоплатну вторинну правову допомогу, і в якій спосіб може звернутися, щоб її отримати. Як працюють регіональні центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги, у тому числі в зоні проведення антитерористичної операції. Правила поведінки будь-якої особи, котру затримали, до моменту конфіденційної розмови з адвокатом, про якість адвокатських послуг – у розмові зі співробітницями Координаційного центру з надання правової допомоги **Ганною Мередовою** та **Надією**

Слухайте. Думайте. Знайте свої права і поважайте права інших.

[] Хто має право на адвоката за рахунок держави? — розповідає «Ранок у великому місті» на телеканалі ICTV

«Кожен, хто зазнав кримінального переслідування і був затриманий за підозрою у вчиненні злочину має право на адвоката, послуги якого оплачує держава. Ми відповідальні за те, щоб такий адвокат прибув до затриманого протягом 2-х годин з моменту фактичного затримання. З 1 липня 2015 року професійну допомогу адвоката у цивільних та адміністративних судових спорах отримують соціально незахищені громадяни» – директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Андрій Вишневський** у всеукраїнській програмі «Ранок у великому місті», Телеканал ICTV, випуск 28 від 13.03.2015.

NB! [Переглянути відео](#) можна на сторінці Координаційного центру у соціальній мережі YouTube.

[] Про безоплатну правову допомогу у прямих ефірах «Громадській хвилі» на «Громадському радіо»

[Як працює Координаційний центр з надання безоплатної правової допомоги?](#)

Андрій Вишневський — директор Координаційного центру з надання безоплатної правової допомоги, про систему БПД та відкритий конкурс із заняття посад директорів місцевих центрів. **Андрій Вишневський** нагадує: «Дві третини активістів Майдану, які затримувалися правоохоронцями, ставали нашими клієнтами». На думку Вишневського, після Майдану виріс рівень довіри до безоплатної правової допомоги. Також говоримо про гарантії незалежності безоплатних адвокатів: «Ми від імені держави виходимо на ринок та закуповуємо послуги приватних адвокатів. Ми купуємо їхні послуги в інтересах клієнтів, так само як будь-хто може купити послуги адвоката в інтересах будь-яких третіх осіб».

Що робити, коли вас затримала міліція, — адвокат Наталія Дорошенко

«Без ухвали суду громадянина мають право затримувати на 72 години. Якщо затримання відбулося, слідчий повинен показати посвідчення, повідомити вас про ваші права, пояснити підставу затримання і дати можливість викликати адвоката», — **Наталія Дорошенко.**

«В ухвалі судді на обшук має зазначитися час і прізвище того, хто має провести цей обшук», — адвокат

Про те, на які документи слід звертати увагу, коли вас приходять обшукувати. Про те, які особливості проведення обшуку мають місце на території, де відбувається збройний конфлікт. Про те, як має виглядати ухвала слідчого судді про дозвіл на обшук, протокол обшуку, якими повинні бути процедурні правила проведення обшуку, у чому полягає відмінність обшуку й огляду в розмові з адвокатом **Олександром Байдиком.**

Якщо міліція затримала неповнолітнього — що робити?

Адвокатка Олена Чернова говорить про процедуру затримання та допиту неповнолітніх, а також про права неповнолітніх. Міліція має право затримати неповнолітнього максимум на 3 години, також неповнолітньому мають бути роз'яснені його права, а про затримання мають бути повідомлені батьки або опікуни. «За 2014 рік повідомлень про затримання неповнолітніх дуже мало — переважно обмежують усним попередженням або складанням адмінпротоколу», — уточнює **Олена Чернова.** Безкоштовний номер безоплатної правової допомоги 0 800 213 103.

[] Історії адвокатів системи БПД та їхніх клієнтів на сервісному порталі «Правовий простір»

Виправдувальний вирок замість довічного строку. Прецедент

Наполегливий адвокат Львівського обласного центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги виконав свій обов'язок і захистив Максима Артеменка* від довічного ув'язнення.

У лютому 2013 року Максима затримали за підозрою у скоєнні крадіжки. У ході досудового розслідування хлопець зізнався ще й в умисному вбивстві, яке відбулося у травні 2011 року. За це хлопець міг отримати довічне ув'язнення. Оскільки підозрюваний Максим з малозабезпеченої родини, то запросити для захисту приватного адвоката він не міг. Для представлення інтересів хлопця був залучений державний захисник **Юрій Огорілко**, який працює у Львівському обласному центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

...

Читати далі – [тут](#).

Перемога. Жителя Чернівців звільнили у залі суду

Більшість вимог Кримінального Процесуального Кодексу порушили слідчі у справі Юрія Корецького*. Адвокат **Олена Меленюк** захистила обвинуваченого і довела, що справу намагались «сфабрикувати».

10 грудня 2013 року, близько дев'ятої вечора, Юрія Корецького затримала міліція, підозрюючи його у вчиненні розбою. Протокол затримання правоохоронці не склали, чим порушили вимоги законодавства. І того ж дня, по суті вночі, під фізичним та психологічним тиском у Юрія взяли заяву про скоєння ним злочину. Хоча хлопець довго не визнавав своєї провини та відмовлявся давати пояснення.

...

Читати далі – [тут](#).

Виправдали після шести років у слідчому ізоляторі

Більше шести років житель Сміли Андрій Кравець* перебував в ув'язненні за злочин, який він не скоював. Професійний захист адвоката **Олексія Кузьмінського** допоміг чоловікові вийти на волю.

Андрія Кравця у квітні 2007 року затримали правоохоронці за підозрою у вчиненні особливо тяжкого злочину – умисного вбивства. Андрія обвинуватили в тому, що він у стані алкогольного сп'яніння напав на громадянина Петра

Омельченко* і фактично забив його до смерті. За цей тяжкий злочин чоловік міг отримати покарання до 15 років позбавлення волі.

...

Читати далі – [ТУТ](#).

* Імена та прізвища клієнтів змінені з етичних міркувань

[] Безоплатна правова допомога на Луганщині та Донеччині в умовах АТО

Протягом лютого 2015 року безоплатну вторинну правову допомогу на підконтрольній українській владі території Донецької та Луганської областей надавали **108 адвокатів** системи БПД. Зокрема, правовий захист осіб, що його потребують, здійснювали **20 адвокатів Луганського центру БВПД** та **88 адвокатів Донецького центру БВПД**. Як і в попередні місяці, з часу початку та протягом проведення АТО, безоплатна правова допомога надавалася у містах та інших населених пунктах тих територій Донеччини та Луганщини, які підконтрольні Збройним силам України.

У зв'язку із проведенням антитерористичної операції, із середини липня Луганський та Донецький центри БВПД продовжують свою діяльність поза межами окупованих обласних центрів.

Донецький центр БВПД продовжує свою діяльність у **Маріуполі**, за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, пр. Луніна, буд. 21, оф. 2.

Луганський центр БВПД – Луганська область, **Міловський район**, смт. **Мілове**, вул. Луначарського, 73.

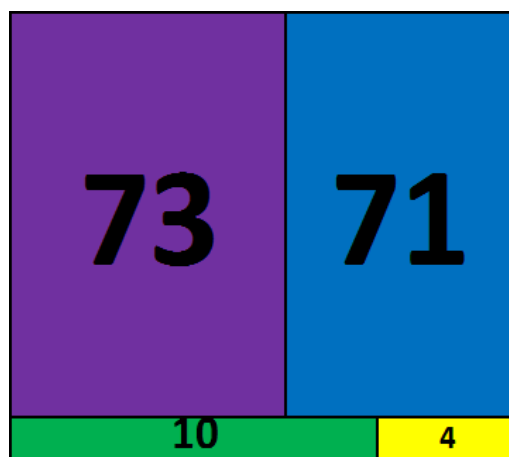
Що ж до кількості та характеру виданих доручень протягом 1-28 лютого 2015 року у цих регіонах, вони наступні:

№ з/п	Надання БВПД у лютому 2015 року, за типами доручень	Кількість виданих доручень		Ключ легенди
		Донецька область	Луганська область	
1	Захист осіб, до яких застосовано адміністративне затримання	1	7	
2	Захист осіб, до яких застосовано адміністративний арешт	0	16	
3	Захист осіб, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими	0	71	
4	Захист осіб за відповідно до постанов/ухвал:	208	73	
5	• для здійснення захисту за призначенням;	197	66	
6	• для проведення окремої процесуальної дії;	9	5	
7	• для надання БВПД у кримінальних провадженнях щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;	2	2	
8	• для надання БВПД у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);	0	0	
9	• для надання БВПД у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	0	0	
10	Кількість виданих центром доручень про призначення	0	0	

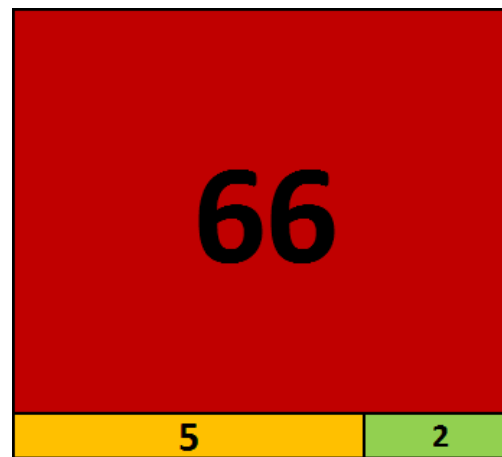
	адвоката особам, засуджених до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі			
	Загалом	209	167	

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Надання БВПД у лютому 2015 року, за типами доручень

Надання БВПД за постановами/ухвалами у лютому 2015 року, за типами доручень

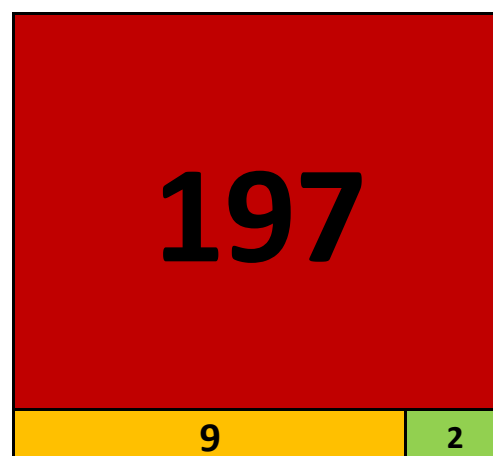

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Надання БВПД у лютому 2015 року, за типами доручень

Надання БВПД за постановами/ухвалами у лютому 2015 року, за типами доручень

Основоположне право людини на захист на території Луганщини та Донеччини продовжує забезпечуватись на підконтрольних українській владі територіях зусиллями Луганського та Донецького центрів з надання БВПД.

[] Захист прав і свобод людини у зоні проведення АТО із місією ОБСЄ обговорили представники Донецького центру з надання БВПД

19 березня 2015 року у Маріуполі відбулася робоча зустріч працівників Донецького обласного центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з представниками місії Організації з безпеки та співробітництва в Європі, мандат яких розповсюджується на місто Маріуполь та прилеглі території.

19.03.2015, робоча зустріч із представниками місії ОБСЄ

Ключовим питанням зустрічі стало обговорення захисту прав і свобод людини в зоні проведення АТО. Представники Донецького центру БВПД ознайомили представників місії ОБСЄ із роботою системи безоплатної правової у Донецькій області, на тих територіях, що підконтрольні державній владі України. Зокрема, поінформували про роботу адвокатів, які співпрацюють із центром, отримують доручення для здійснення правового захисту осіб, що його потребують та мають право за законом (станом на сьогодні співпрацю із центром продовжують 88 адвокатів). Представники місії ознайомились зі

структурою центру, порядком прийому та обробки інформації, призначенням захисника за усіма видами доручень, роботою відділу контрактно-договірної роботи, фінансів та бухгалтерського обліку, відділом забезпечення якості правової допомоги.

Представників місії ОБСЄ ознайомлено зі статистичними даними роботи центру впродовж за 2014 – перших місяців 2015 року стосовно виданих доручень; поінформовано про співпрацю центру з органами адвокатського самоврядування в Донецькій області та адвокатськими об'єднаннями.

«Також піднято питання деяких адвокатів, з якими раніше співпрацював центр, що перейшли на бік терористів. На жаль, такі факти є, дехто з них працює адвокатами, суддями, прокурорами, слідчими, бере участь у розробці та прийнятті так званого «законодавства» терористичної організації ДНР. Оцінку діяльності таких осіб повинні дати правоохоронні органи» – розповів директор Донецького центру БВПД **Ігор Курільчук**. За його словами, представники місії відзначили зусилля центру у процесі забезпечення захисту прав і свобод людини у зоні проведення АТО.

19.03.2015, робоча зустріч із представниками місії ОБСЄ

[] Луганський центр з надання БВПД посилює координацію зусиль у процесі надання безоплатної вторинної правової допомоги із правоохоронцями

За ініціативи Луганського центру з надання БВПД проходять робочі зустрічі співробітників центру із представниками правоохоронних органів області на тему «Удосконалення взаємодії Центру та ОВС під час надання безоплатної вторинної правової допомоги в інтересах справедливого правосуддя».

Метою робочих зустрічей є забезпечення належного рівня доступу до правосуддя для населення області на територіях, що підконтрольні державній владі України, підвищення рівня обізнаності громадян щодо прав на отримання безоплатної правової допомоги, зокрема, щодо роботи центру та адвокатів, а також вирішення проблемних питань, які виникають у процесі взаємодії центру та адвокатів, які із ним співпрацюють, із правоохоронними органами.

01.04.2015, робоча зустріч у Старобільському РВ ГУМВС України

25.03.2015, робоча зустріч у Міловському РВ ГУМВС України

«Ми звернулися із відповідною пропозицією щодо організації зустрічей до керівництва ГУ МВСУ у Луганській області, та отримали підтримку. – розповідає директор Луганського центру з надання БВПД Ольга Родіонова – Під час зустрічей плануємо представити аналіз співпраці центру із органами внутрішніх справ впродовж 2013 – початку 2015 р.р.; обговорити ключові ризики, пов'язані з реалізацією права на захист за рахунок держави в кримінальному та адміністративному процесах під час затримання; проблемні питання взаємодії із правоохоронними органами у процесі організації надання та надання БВПД. А також – розповісти про створення місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги та представити свої пропозиції стосовно можливих шляхів удосконалення нашої співпраці».

Робочі зустрічі проходять:

- у Міловському райвідділі (смт. Мілове, пров. Пролетарський, 3) за участі представників Міловського, Марківського та Біловодського райвідділів;
- у Старобільському райвідділі (м. Старобільськ, вул. Фрунзе, 20) за участі представників Старобільського, Білокуракинського, Сватівського, Троїцького, Новопсковського, Станично-Луганського райвідділів;
- у Северодонецькому міськвідділі (м. Северодонецьк, вул. Партизанська, 16) за участі представників Кремінського, Новоайдарського, Попаснянського, Северодонецького райвідділів, Лисичанського та Рубіжанського міськвідділів.

Безоплатна правова допомога у Бюлетені Міністерства юстиції України

Вийшов квітневий випуск офіційного видання Міністерства юстиції України – журнал «Бюлетень Міністерства юстиції України».

Нагадаємо, що із березня 2015 року разом із Координаційний центр з надання правової допомоги Бюлетень започаткував на своїх сторінках спільну інформаційно-методичну рубрику про систему безоплатної правової допомоги в Україні. Щомісяця в рамках рубрики висвітлюється актуальна інформація щодо системи безоплатної правової допомоги.

У №4 (квітень) 2015 року шукайте наступні рубрики:

Актуальна тема

22 квітня – День працівника пенітенціарної служби

Безоплатна правова допомога в Україні

Безоплатна правова допомога: розвінчуємо міфи (продовження)

Законодавчі зміни у системі та новини Координаційного центру

Ірина Кузіна: «Втручання адвокатського самоврядування призведе до краху системи безоплатної правової допомоги»

Нотаріальний практикум

Особливості оскарження нотаріальної дії або відмови у її вчиненні

Видача дублікатів нотаріальних документів

Нотаріальна таємниця

Юридична консультація

Прийняття спадщини за місцем її відкриття та території проведення АТО

Легалізація документів для дії за кордоном у сфері сімейно-шлюбних відносин

Нотаріальна таємниця

Огляд подій

Документи

Юридична думка

***NB!* Шановні адвокати та колеги регіональних центрів БВПД!**

Звертаємо Вашу увагу на те, що формат журналу передбачає можливість публікації в ньому інформації про справи адвокатів, практики адвокатської діяльності та роботи регіональних центрів БВПД. У зв'язку із чим заохочуємо Вас до внесення Ваших пропозицій щодо таких матеріалів для публікації в журналі «Бюлетень Міністерства юстиції України».

Контактна особи: Надія Кизицька (044 486 71 06, nadiia.kyzytska@legalaid.gov.ua) начальник відділу інформації Координаційного центру.

Для бажаючих передплатити журнал «Бюлетень Міністерства юстиції України» - передплатний індекс видання у відділеннях Укрпошти **22670**.

[] Новини та сервісу порталу «Правовий простір»*

Допомагаємо учасникам АТО та їх родинам:
досвід і плани

Починаючи з лютого 2015 року, юристи [Центрів правової інформації та консультацій](#) з п'яти областей об'єднали зусилля, аби допомогти військовим та їх родинам. Успішні приклади, повчальні історії та юридичні консультації постійно висвітлюються на порталі [«Правовий Простір»](#) у рубриці [«Допомога військовим»](#) та [«Консультує юрист»](#). Також на сайті кожний відвідувач може отримати он-лайн та оф-лайн юридичні консультації, знайти телефони гарячих ліній.

NB! Проект «Підвищення рівня правового захисту військовослужбовців, учасників АТО та членів їх сімей шляхом надання правової допомоги та здійснення моніторингових» діє у п'яти областях: [Херсонській](#), [Волинській](#), [Харківській](#), [Київській](#) та [Чернігівській](#). Головна його мета – допомогти максимальній кількості людей, які повертаються із зони антитерористичної операції і потребують юридичної допомоги.

Проект розрахований на півроку, однак цим терміном масштаби допомоги військовим не обмежуються: і до, і після нього проблеми учасників АТО були, а будуть ще більш актуальними. Від самого початку російської агресії в Україні [мережа Центрів правової інформації та консультацій](#) відреагувала на виклики часу і однією з перших почала надавати допомогу військовим. Результати напрацьованого досвіду були зокрема [висвітлені на прес-конференції в інформагентстві УНІАН](#) у листопаді 2014 року.

Бійці Збройних сил України
Фото Інтернет

«Центри вже кілька місяців надають первинну правову допомогу учасникам АТО та їх родинам. А також за потреби виїжджають на місця дислокації військових для надання консультацій «в полях», – каже керівник проекту, волонтерка, головний редактор Інформаційного Ресурсного Центру «Правовий простір» Наталя Бімбірайте. – Проблем безліч. І їх треба негайно вирішувати. До цих пір ми стикаємося з фактами, коли гарантовані державою соціальні пільги не надаються. Наприклад, маємо багато звернень про те, що статус учасника АТО неправомірно надається тільки після звільнення від військової служби в результаті тяжких поранень, відсутня

процедура безкоштовного лікування військових, звільнених з полону. В результаті люди лишаються зі своїми проблемами сам на сам».

Найбільш актуальні проблеми військових

Звернення показують реальні правові проблеми, з якими стикаються захисники (в тому числі добровольці, представники МВС) та їх рідні. Ще до старту проекту юристи проаналізували та виокремили п'ятірку найболючіших питань – це проїзд, матеріальне забезпечення, харчі, заробітна плата, компенсації відраджень, невикористана відпустка. Під час проекту дані підтверджуються.

«У більшості випадків на особистий прийом до Центрів звертаються рідні: матері, дружини, родичі, друзі, - пояснює координатор проекту, керівник Білоцерківського ЦПІКу **Ольга Настіна**. - Самі учасники АТО, військовослужбовці частіше телефонують на гарячі лінії, рідше приходять самі. Певно, їм зручніше звертатися заочно, до того ж частина таких звернень надходить з місць проходження служби».

Де і як отримати допомогу?

Відвідувачі порталу «Правовий Простір» можуть скористатися юридичними послугами, поставивши питання в чаті та/або розділі «Отримати допомогу»/«[Поставити питання юристу](#)».

Актуальною є також зібрана на «Правовому Просторі» база консультацій юристів, де можна ознайомитися з прикладами звернень та запитів. Їх можна знайти у рубриці [«Допомога військовим»](#) та в розділі [«Консультація юрист»](#), які постійно оновлюються. Для прикладу – найбільш популярні матеріали:

[Пільги учасникам бойових дій – учасникам АТО](#)

[Волинський військкомат роз'яснює правові особливості мобілізації](#)

[Як зберегти робоче місце та заробіток під час мобілізації](#)

[Як допомогти рідним чи знайомим, які потрапили в полон](#)

[Законопроекти, що допоможуть Україні зупинити війну](#)

Телефони «гарячої лінії» у містах, де діє проект:

м. Чугуїв: 097-179 38 22

м. Чернігів: (0462) 61 25 32

м. Херсон: 093-147 73 03, 099-468 38 48

м. Ковель: 095-623 40 11

м. Біла Церква, 096-702 37 47

Нетиповість проекту – в моніторингу законодавчої бази

Проект є нетиповим, адже безоплатну правову допомогу військовим надають багато організацій. Однак керівники та юристи Центрів, окрім консультацій, ведуть ще й моніторинг законодавчої бази та реальної ситуації у своїх п'яти областях. Правники проекту вивчають прогалини в законодавстві, подаючи запити.

На сьогодні всі задіяні в проекті організації відправили запити до:

- регіональних відділень соціального захисту населення на предмет стану соціального захисту учасників АТО та видачі посвідчень учасників бойових дій;
- військових комісаріатів щодо кількості звернень у порядку оформлення одноразової грошової допомоги військовослужбовцям, пораненим в АТО (кількість звернень, рішення за зверненнями, причини відмови тощо);
- територіальних управлінь Державного земельного агентства, міських, сільських, районних рад щодо кількості звернень за отриманням земельних ділянок (змісту клопотань, прийнятих за ними рішень, причин відмови, кількості задоволених заяв тощо);
- відділів органів місцевого самоврядування щодо обліку осіб, які потребують поліпшення житлових умов на предмет кількості звернень для отримання житла, змісту клопотань, прийнятих рішень, кількості наданих органом бланків заяв на отримання житла та наданих консультацій тощо.
- міськрайонних, районних та апеляційних судів щодо обрання міри покарання при розгляді справи за обвинуваченням у вчиненні військових злочинів, кількості проваджень за обвинуваченням в ухиленні від проходження військової служби.

Частково відповіді на запити вже отримали у Чугуєві та Ковелі. Окрім цього, юрист Херсонського ЦПІКу подав запит до Міноборони України щодо забезпечення формою демобілізованих військовослужбовців та оплати їх проїзду. Плануються бути подані ще 5-7 запитів.

За результатами моніторингу учасники проекту розроблять рекомендації щодо типових проблем у законодавстві та шляхів їх подолання.

«Моніторинг дасть можливість побачити проблеми в реалізації прав військовослужбовців та членів їх родин, а узагальнення результатів, вироблення рекомендацій щодо змін в локальні та (або) національні нормативно-правові акти сприятиме уникненню порушень таких прав у майбутньому», - наголошує **Олена Матвійчук**, голова Волинської обласної ГО «Центр Правової Допомоги».

Результати та висновки проекту оприлюднять на підсумковій прес-конференції. А здобутий упродовж шести місяців роботи досвід поширять серед інших областей України. Безумовно, це сприятиме підвищенню рівня захисту військовослужбовців, учасників АТО та членів їх сімей і в інших регіонах та зменшенню соціальної напруги.

**Розділ підготовано у співпраці із порталом «Правовий простір. Безоплатна правова допомога в Україні»*

Приклади успішного захисту адвокатів системи БПД

Координаційний центр з надання правової допомоги узагальнює приклади успішних справ адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу. Виправдувальні вироки, зменшення обсягу обвинувачення, призначення покарання у вигляді мінімальної санкції, визначеної законом, або меншої, закриття кримінального провадження, обрання запобіжного заходу, не пов'язаного з триманням під вартою, або зміна запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою на не пов'язаний з обмеженням волі та ін. – нижче до уваги читача безпосередні результати роботи системи на прикладі успішного захисту наших адвокатів.

[] Виправдувальні вироки у кримінальних провадженнях

Успіхи адвокатів Київського обласного центру БВПД

За одним із епізодом справи – за ч. 3 ст. 135 КК України

Адвокати **Михайло Божок** та **Сергій Біленчук** за дорученнями центру від 18.05.2014 р. № 729 та № 730, у кримінальному провадженні щодо клієнтів обвинувачених за ч. 2 ст. 121 (умисне тяжке тілесне ушкодження, вчинене способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, а також з метою залякування потерпілого або інших осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості, або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого), ч. 3 ст. 135 КК України (завідоме залишення без допомоги особи, яка перебуває в небезпечному для життя стані і позбавлена можливості вжити заходів до самозбереження через малолітство, старість, хворобу або внаслідок іншого безпорадного стану, у разі, коли він сам поставив потерпілого в небезпечний для життя стан, якщо ці діяння спричинили смерть особи або інші тяжкі наслідки) внесеному до ЄДР за № 12014110090000260. Досудовим розслідуванням вказувалося, що підзахисні, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, у ході сварки, яка виникла на ґрунті різко виниклих неприязних відносин, умисно нанесли потерпілому приблизно 20 ударів ногами і руками в різні частини тулуба і голови останнього, після чого він помер. Відповідно до висновку судово-медичної експертизи смерть потерпілого настала від закритої травми грудей та живота з ушкодженням внутрішніх органів, має ознаки тяжких тілесних ушкоджень і перебуває в прямому причинному зв'язку з настанням смерті. Підзахисний визнав себе винним у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК. Щодо вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 135 КК України останній своєї вини не визнав та пояснив, що він почав битися з потерпілим через те, що той обізвав його співмешканку повією, визнав, що він дійсно наніс удари потерпілому, але 7-8 ударів по ребрам і у груди. По голові, ногах та спині він не бив. Бійка припинилась, коли потерпілий попросив вибачення. Суд вирішив підзахисного визнати винним у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК, призначивши покарання у виді позбавлення волі на строк 7 років, а за ч. 3 ст. 135 КК виправдати за відсутністю в його діях складу злочину.

За декількома епізодами справи – ст. 257, та ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 263 КК України

Адвокат **Олександр Винокуров** за дорученнями центру від 14.11.2014 р. № 1763 у кримінальному провадженні Клієнта обвинуваченого передбачених ст. 257 (бандитизм), ч. 4 ст. 187 (розбій, вчинений організованою групою), ч. 3 ст. 28 (вчинення злочину організованою групою), ч. 1 ст. 263 КК України (носіння, зберігання, придбання, виготовлення, передача вогнепальної зброї без передбаченого законом дозволу), внесеному до ЄДР за № 120131001200003621. Досудовим розслідуванням було нібито встановлено, що підзахисний 2 травня 2013 року прибув із співучасниками до смт. Пісківка, де вказав будинок, в якому проживають потерпілі, надавши інформацію про їх майновий стан. 11 травня 2013 року співучасники за попередньою змовою між собою, з корисливих спонукань, з метою таємного викрадення чужого майна, прибули до домоволодіння потерпілих. Підзахисний, в цей час, знаходячись на території ринку проінформував співучасників, зателефонувавши їм, про те, що потерпілі прибули на вказаний ринок і відповідно відсутні за місцем свого проживання. Після отриманої інформації співучасники через вхідні двері проникли до вказаного будинку, та з'ясувавши, що в будинку знаходяться потерпілі та їх малолітня дочка, виходячи за межі попередньої домовленості, здійснили напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаним з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, поєднаному з проникненням у житло із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень. Придушивши таким чином волю потерпілих до опору, відкрито заволоділи їхнім майном. Крім того, один із співучасників в

невстановлений слідством час, без передбаченого законом дозволу, придбав пістолет "Форт 12 Р", калібру 9 мм, 5 патронів до нього, які незаконно зберігав за своїм місцем проживання. 11 травня 2013 року цей пістолет був використаний під час розбійного нападу на потерпілих. Суд вирішив підзахисного визнати винуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч. 5 ст. 27 ч.3 ст. 185 КК та призначити покарання у виді позбавлення волі на строк 4 роки, та виправдати у вчиненні злочинів, передбачених ст. 257 та ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 263 КК України у зв'язку з недоведеністю в його діях складу вказаного кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Дніпропетровського центру БВПД

За одним із епізодів справи – ч.3 ст. 307 КК України

Адвокат **Сергій Білик** за дорученням № 4240 від 24.07.2013 у кримінальному провадженні № 1кп/176/38/13 здійснював захист клієнта, обвинуваченого за ч.3 ст.307, ч. 2 ст. 309 КК України. Захисником під час судового слідства було наголошено увагу суду на те, що обвинувачений визнав вину за ч.3 ст.307 КК України на досудовому слідстві під тиском працівників міліції, що відповідає обставинам справи та підтверджується відсутністю належних та допустимих доказів в матеріалах справи. У результаті судом за епізодом, який кваліфікувався за ч.3 ст.307 КК України, клієнт адвоката Білика був виправданий, а за епізодом по ч.2 ст. 309 ККУ – визнаний винним та до нього застосовано амністію. В результаті клієнт був звільнений з-під-під варти у залі суду.

Успіхи адвокатів Закарпатського центру БВПД

За одним із епізодів справи – ч.2 ст. 186 та ч. 1 ст. 162 КК України

Адвокат **Іван Ціпле** діяв за дорученням центру № 1800 від від 11.12.2014 у кримінальному провадженні відносно свого клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 186 (грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб, - карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років) та ч. 1 ст. 162 КК України (незаконне проникнення до житла чи до іншого володіння особи, незаконне проведення в них огляду чи обшуку, а так само незаконне виселення чи інші дії, що порушують недоторканність житла громадян). Завдяки роботі адвоката Ціпле у справі Вироком Тячівського районного суду Закарпатської області від 12.02.2015 р. (справа № 307/3994/14-к, провадження № 1-кп/307/82/15) підзахисного визнано винним у вчиненні злочинів, передбачених ч. 1 ст. 162 КК України і призначено покарання у виді обмеження волі строком на 2 роки. За ч. 2 ст. 186 КК України підзахисного визнано невинуватим і виправдано за відсутністю в його діянні складу кримінального правопорушення, так як вина обвинуваченого в частині вказаного обвинувачення матеріалами кримінального провадження не доведена.

Успіхи адвокатів Київського міського центру БВПД

ч. 2 ст. 121 КК України

Адвокати **Катерина Войтенко** та **Ярослав Савчак** за дорученнями центру №4788, та №4791 від 22.01.2014р. здійснювали захист у кримінальному провадженні відносно клієнтів обвинувачених за ч. 2 ст. 121 КК України (умисне нанесення тяжких тілесних ушкоджень, небезпечних для життя в момент їх заподіяння, вчинене групою осіб). У ході розгляду кримінального провадження в суді першої інстанції адвокатами було надано докази та матеріали щодо непричетності їхніх клієнтів до даного кримінального правопорушення. Особи тримались під вартою більше року. Вироком Шевченківського районного суду м. Києва від 26.02.15р. клієнтів було визнано невинуватими в пред'явленому обвинуваченні, та виправдано за недоведеністю вчинення ними кримінального правопорушення. Суд прийшов до висновку, що сторона обвинувачення не довела винуватість обвинувачених поза розумним сумнівом. Підзахисних було негайно звільнено з-під варти в залі суду.

Успіхи адвокатів Полтавського центру БВПД

За ч.3 ст. 368 КК України

Адвокат **Руслан Кулик** діяв за дорученням від 26 травня 2014 р. №016-0005397 для здійснення у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч. 5 ст. 27 та ч.3 ст. 368 КК України (внесеному до ЄРДР за №42013180330000025). Завдяки обраній позиції адвоката у справі 09.02.2014 Великобагачанський суд Полтавської області постановив клієнта визнати невинуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 27, ч. 3 ст. 368 КК України (в редакції Закону від 05.04.2001 року) та виправдати його у зв'язку з недоведеністю вчинення кримінального правопорушення, в якому він обвинувачується.

За одним із епізодів справи – ст.395 КК України

Адвокат **Валентина Буглак** за дорученням № 016-0005131 від 23.04.2014 року здійснювала у кримінальному провадженні захист клієнта, обвинуваченого за ч.3 ст.185, ч.2 ст.194, ч.3 ст.187, ст.395 КК України, внесеному до ЄДР за №12013180180000791. За версією сторони обвинувачення, клієнт адвоката Буглак за попередньою змовою з групою осіб, діючи з прямим умислом спрямованим на крадіжку чужого майна, з корисливою метою, проникали до будинків фізичних осіб, застосовуючи фізичне насильство небезпечне для життя та здоров'я власників таких будинків, умисно з метою знищення будинків та майна, яке в ньому знаходилося, здійснював підпали таких будинків. Також клієнт був обвинувачений в порушенні правил адміністративного нагляду, а саме ухвалою Карлівського районного суду Полтавської області від 24.01.2013 року йому було встановлено адміністративний нагляд строком на 12 місяців і відповідні обмеження, в тому числі заборонено залишати місце проживання з 22.30 до 6.30 години та перебувати у визначених місцях району «Ресторан», «Бар», «Кафе», «Дисотека» та інших місцях скупчення громадян. Досудовим слідством було встановлено, що підзахисний адвокат Буглак 06.08.2013 року самовільно залишив місце свого проживання та перебував в забороненому місці в заборонений час та вчинив злочин. Колегія суду вважала що дане звинувачення не знайшло свого підтвердження в ході судового розгляду справи. Вироком суду клієнт був виправданий за ст.395 КК України за відсутністю в його діянні кримінального правопорушення. Йому призначено покарання у вигляді 10-ти років та 6-ти місяців позбавлення волі з конфіскацією всього належного йому на праві власності майна.

Успіхи адвокатів Тернопільського центру БВПД

За ч. 2 ст. 307 КК України

Адвокат **Роман Книш** за дорученням № 487 від 13 червня 2014 року здійснював захист клієнтів, обвинувачених за ч. 2 ст. 307 КК України. Номер кримінального провадження: №1201421007000002 . М. та П. обвинувачувались в тому, що вони незаконно збули наркотичні засоби у місця позбавлення волі за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України, за яке передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк від шести до десяти років з конфіскацією майна. Внаслідок дій захисника Гусятинський районний суд Тернопільської області вироком від 03.02.2015 клієнтів адвоката Книша року визнано невинуватими та виправдано за ч. 2 ст. 307 КК України з підстав недоведеності їх вини у вчиненні кримінального правопорушення.

Успіхи адвокатів Харківського центру БВПД

За одним із епізодів справи - ч.2 ст. 186 КК України

Адвокат **Вадим Цемкалов** за дорученням № 2727 від 20.08.2014 року для здійснення у кримінальному провадженні клієнта обвинуваченого за ч.2 ст. 187 КК України внесеному до ЄДР за №12013220490005892. Органами досудового розслідування О. звинувачувався в тому, що 10.11.2013, знаходячись в приміщенні будинку, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, діючи за попередньою змовою і в групі з С., який також перебував у стані алкогольного сп'яніння, напали на раніше малознайомого їм Б. і застосували до нього насильство, небезпечне для здоров'я, яке виразилось у нанесенні ударів кулаками і ногами по голові та обличчю потерпілого, сумісно витягли останнього з будинку у двір, де продовжили наносити удари кулаками та ногами по голові та тілу, спричинивши Б. тілесні ушкодження, які відносяться до тілесних ушкоджень середньої тяжкості, як такі, що спричинили за собою тривалий розлад здоров'я, та відкрито заволоділи його майном. Крім того, О. обвинувачувався в тому, що 11.11.2013р. близько о 10 годині 00 хвилин, знаходячись в приміщенні будинку, діючи повторно, за попередньою змовою і в групі, маючи намір, спрямований на відкрите викрадення чужого майна, із застосуванням до раніше малознайомого їм Х. насильства, яке не є небезпечним для здоров'я, що виразилось, в тому що О., діючи з корисливих спонукань утримував Х. за одяг та наніс один удар кулаком правої руки в область грудної клітки, чим завдав потерпілому фізичну біль, в цей час С. вибив у потерпілого з руки мобільний телефон ТМ «DONOD 5130 С» з сім картою МТС, та таким чином відкрито заволоділи майном потерпілого. Вироком Київського районного суду м.Харкова від 12.09.2014 року О. було визнано винним у вчиненні злочину передбаченого ч.2 ст. 187 КК України та призначено покарання у виді позбавлення волі строком 7 років., із конфіскацією усього належного йому майна. У вчиненні злочину передбаченого ч.2 ст. 186 КК України О. було визнано невинуватим та виправдано.

ч. 2 ст. 307 КК
України

Адвокат **Дмитро Семененко** за дорученням №2476 від 30.07.2014 року для здійснення у кримінальному провадженні Клієнта обвинуваченого за ч. 2 ст. 307 КК України (незаконне виготовлення та зберігання з метою збуту, а також в збуті особливо небезпечного наркотичного засобу, вчиненому повторно особою, що раніше вчинила кримінальне правопорушення, передбачене ст. 309 КК України) внесеному до ЄРДР за №12014220510000206. 21 листопада 2011 року незаконно збув Д. психотропну речовину - метамфетамін, отримавши від останньої грошову винагороду в сумі 100 грн. 00 коп. Завдяки роботі адвоката, вироком Ленінського районного суду м.Харкова від 18.12.2014 року підзахисного було визнано невинуватим у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України.

[] Зміна кваліфікації дій підозрюваного/обвинуваченого на таку, що передбачає менш тяжкий злочин або більш м'яке покарання, або зменшення об'єму обвинувачення

Успіхи адвокатів Житомирського центру БВПД

Із ст.257 КК
України, ч.4
ст.187 КК
України, ч.1
ст.263 - на ч.2
ст. 186 КК
України

Адвокат **Володимир Ковальчук** за дорученням центру №1099 від 23.12.2013 р. здійснював захист клієнта у кримінальному провадженні, внесеному до ЄРДР за № 12014040160000083. Клієнт обвинувачувався у скоєнні кримінальних правопорушень, передбачених ст.257 КК України (організація озброєної банди з метою нападу на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб, а також участь у такій банді або у вчинюваному нею нападі - караються позбавленням волі на строк від п'яти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна), ч.4 ст.187 КК України (розбій, спрямований на заволодіння майном у великих чи особливо великих розмірах, або вчинений організованою групою, або поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень,- карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років із конфіскацією майна), ч.1 ст.263 КК України (носіння, зберігання, придбання, виготовлення, ремонт, передача чи збут вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв без передбаченого законом дозволу - караються позбавленням волі на строк від двох до п'яти років). Завдяки зусиллям адвоката вдалося довести, що підзахисний не вчиняв кримінальні правопорушення передбачені ст.257 КК України, ч.1 ст.263 КК України, ч.4 ст.187 КК України. Дії громадянина Л. були кваліфіковані за ч.2 ст. 186 КК України (грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб, — карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років). Згідно вироку Новоград-Волинського міськрайонного суду від 27 січня 2015 року підзахисного було засуджено за ч.2 ст. 186 КК України до чотирьох років і шести місяців позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Закарпатського центру БВПД

Із ч. 1 ст. 115
КК України –
на ч.2 ст.118 КК
України

Адвокат **Василь Бабич** за дорученням центру № 110 від 12.02.2013 р. здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч. 1 ст. 115 КК України (вбивство, тобто умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині) та ч. 1 ст. 185 КК України (таємне викрадення чужого майна - крадіжка), внесеному до ЄРДР за № 12012070030000001. У ході судового провадження завдяки професійним діям адвоката у справі було встановлено нові фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого обвинувачувався підзахисний, внаслідок чого прокуратурою було змінено кваліфікацію обвинувачення з ч. 1 ст. 115 КК України на ч. 1 ст. 118 КК України (умисне вбивство, вчинене при перевищенні меж необхідної оборони, а також у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця), що відобразилось у обвинувальному акті від 04.12.2013 р. Обвинувачення за ч. 1 ст. 185 КК України залишилось без змін. Вироком Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 14.01.2014 р. у справі № 308/2513/13-к підзахисного було визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ст. 118, ч. 1 ст. 185 КК України та призначено покарання за ст. 118 КК України – 2 роки позбавлення волі, за ч. 1 ст. 185 КК України – 1 рік позбавлення волі, остаточно визначено покарання – 2 роки позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Київського міського центру БВПД

Із ч.2 ст.121
ККУ України –
на ч.1 ст. 122
КК України

Адвокат **Олена Чернова** за дорученнями центру від 07.08.2013р. № 2754 здійснювала захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч.2 ст.121 КК України (тяжкі тілесні ушкодження), внесеному до ЄРДР за № 12013110010010010. Підзахисного та його товариша було затримано працівниками міліції через бійку, яка сталася серед робочих, які працювали на будівництві. Всі вони приїхали із Закарпаття на роботу. Самим підозрюваним, також було завдано тілесні ушкодження, декілька днів вони перебували у лікарні. Але, кримінальне провадження, стосовно їхнього побиття відкрито не було. Більш того, слідство та прокуратура

кваліфікували їх дії за ч.2 ст.121 КК України, тобто – тяжкі тілесні ушкодження. У ході слідства була проведена експертиза потерпілого, яка показала, що тілесні ушкодження відносяться до тілесних ушкоджень середньої тяжкості. Проте прокуратурою Голосіївського району кваліфікації змінено не було, і подано обвинувальний акт до суду, з кваліфікацією за ч.2 ст.121 КК, санкція якої передбачає покарання у виді позбавлення волі від 7 до 10 років. Підзахисному на момент затримання було 23 роки – сирота, раніше ніколи не притягався до кримінальної відповідальності, приїхав із Закарпаття на заробітки. На ці обставини адвокат звернув увагу суду. За 1 рік і 9 місяців, у справі змінилося 9 прокурорів, задоволено відвід судді, яка намагалася усунути адвоката від захисту у справі, через принципову позицію. Наразі, справу розглядає інший суддя, а прокуратура змінила кваліфікацію з ч.2 ст.121 КК України на ч.1 ст.122 КК України.

Успіхи адвокатів Полтавського центру БВПД

Із ч.1 ст.115 та ч.1 ст.263 КК України на ч.1 ст. 119 КК України

Адвокат **Віталій Петренко** за дорученням центру від № 016-0007170 від 26.10.2014р. здійснював захист у кримінальному провадженні Клієнта, обвинуваченого за ч.1 ст.115 та ч.1 ст.263 КК України, внесеному до ЄРДР за №1201417000000467. Органом досудового розслідування вказувалось, що клієнт, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, запропонував чоловіку своєї сестри подивитися обріз мисливської рушниці, який він без передбаченого законом дозволу придбав та зберігав за місцем свого проживання. За згодою даної особи дістав обріз та не пересвідчившись в тому, заряджений він чи ні, почав показувати його потерпілому. В ту мить коли дуло обрізу на близькій відстані було спрямовано в напрямку потерпілого, обвинувачений ненароком натиснув на курок обрізу, внаслідок чого відбувся постріл, заряд від якого влучив в область правого ока останнього. Внаслідок пострілу потерпілий отримав тілесні ушкодження, від яких помер на місці їх отримання. У ході судового розгляду справи завдяки професійній роботі адвоката суд визнав недоведеною кваліфікацію дій обвинуваченого органами досудового розслідування за ч.1 ст.115 КК України та кваліфікував його діяння у вчиненні вбивства потерпілого через необережністю за ч.1 ст.119 КК України. Вироком суду підзахисного визнано винним у вчиненні злочинів передбачених ч.1 ст.119 та ч.1 ст.263 КК України та призначено покарання у виді 3-ох років і 6-ти місяців позбавлення волі.

Успіхи адвокатів Тернопільського центру БВПД

Із ч. 2 ст. 121 КК України – на ч.1 ст.125 КК України

Адвокат **Сергій Денисюк** за дорученням № 394 від 16 травня 2014 року здійснював захист у кримінальному провадженні Клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 121 КК України (спричинення умисного тяжкого тілесного ушкодження вчиненого групою осіб), внесеному до ЄРДР за №120142100120000067. Під час судового розгляду, завдяки роботі адвоката при з'ясуванні обставин справи та перевірки їх доказами сторона обвинувачення дійшла висновку про необхідність зміни пред'явленого обвинувачення, оскільки воно не знайшло свого підтвердження дослідженими в судовому засіданні доказами в частині кваліфікації дій обвинуваченого. Внаслідок цього дії клієнта адвоката Денисюка було перекваліфіковано з ч. 2 ст. 121 КК України на ч. 1 ст. 125 КК України (умисне легке тілесне ушкодження – злочин невеликої тяжкості за який передбачено максимальне покарання у виді виправних робіт на строк до одного року). Вироком Кременецького районного суду Тернопільської області від 30 грудня 2014 року клієнта визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 125 КК України і призначено йому покарання у виді 150 годин громадських робіт.

[] Зміна/скасування/залишення в силі судових рішень на користь клієнтів судами апеляційної та касаційної інстанцій

Успіхи адвокатів Івано-Франківського центру БВПД

За ч.2 ст.307 КК України

Адвокат **Іван Григоруک** за дорученням центру № 734 від 03.11.14р. у кримінальному провадженні захищав клієнта, який обвинувачувався за ч.2 ст.307 КК України (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб). Колегія суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Апеляційного суду Івано-Франківської області розглянувши у відкритому судовому засіданні кримінальне провадження за апеляційною скаргою прокурора Данищука Д.М. на вирок Коломийського міськрайонного суду від 04 грудня 2014 року у кримінальному провадженні за обвинуваченням за ч.2 ст.307 КК України, встановила: вказаним вироком, клієнта адвоката Григорука, з середньою спеціальною освітою, не одруженого, працюючого зубним техніком у приватній стоматологічній клініці м. Коломия, раніше не судимого, громадянина України, засуджено за ч.2 ст.307 КК України із застосуванням ч.1 ст.69 КК України

до покарання у виді 2 років виправних робіт з відрахуванням щомісячно 20-ти відсотків від заробітної плати на користь держави з конфіскацією майна. Запобіжний захід обвинуваченому залишено попередньо обраний - домашній арешт - до вступу вироку в законну силу. В апеляційній скарзі прокурор, не оспороюючи доведеність вини та правильність кваліфікації дій обвинуваченого, просить вирок суду скасувати з підстав невідповідності призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого. Просить ухвалити новий вирок, яким призначити покарання із застосуванням ст.69 КК України у виді позбавлення волі строком на 4 роки з конфіскацією належного йому на праві власності майна. Вважає, що обвинуваченому безпідставно обрано покарання, не пов'язане із позбавленням волі, оскільки він вчинив тяжкий злочин, просить суд врахувати кількість вилученого наркотичного засобу, що становила 27,677 грн. В запереченні на апеляційну скаргу захисник вважає вирок законним та обґрунтованим оскільки при призначенні покарання суд взяв до уваги відсутність обставин, що обтяжують покарання та в повній мірі врахував обставини, що пом'якшують покарання. Заслухавши доповідь судді, доводи прокурора, який підтримав подану апеляційну скаргу та просив скасувати вирок, пояснення обвинуваченого та його захисника, які просили залишити вирок без змін, перевіривши матеріали провадження і обговоривши доводи апеляційної скарги, колегія суддів приходить до висновку, що вона не підлягає задоволенню, а призначене судом першої інстанції покарання є достатнім і необхідним для попередження нових злочинів, і для його виправлення, а також відповідає принципам справедливості, та індивідуалізації, а тому вважає, що підстав для задоволення апеляційної скарги прокурора не встановлено. На підставі викладеного та колегія суддів ухвалила: Апеляційну скаргу прокурора залишити без задоволення, а вирок Коломийського міськрайонного суду від 04 грудня 2014 року залишити без змін.

Успіхи адвокатів Київського міського центру БВПД

За ч. 1. ст.115
та ч.3 ст.136
ККУ України

Адвокат **Ігор Светлічний** за дорученнями центру від 18.05.2013 р. №1695. у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч1. ст.115 КК України та ч.3 ст.136 КК України, внесеному до ЄРДР за № 12015080020000119. Майже два роки адвокат здійснював захист за призначенням на усіх стадіях провадження – від затримання підозрюваного до касаційного перегляду вироку щодо засудженого. На касаційну скаргу прокурора у цьому провадженні, в якій сторона обвинувачення просила призначити новий судовий розгляд в апеляційній інстанції, що могло закінчитися і погіршенням становища, адвокатом були надані до ВССУ поштою завчасно ґрунтовні заперечення на цю касаційну скаргу прокурора, в яких він посилався на зібрані та долучені стороною захисту докази, довідки та характеристики. При розгляді у Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ прокурор, ознайомившись з письмовими запереченнями адвоката, відмовився від подальшого розгляду своєї касаційної скарги у залі суду касаційної інстанції.

За ч.3 ст.185
ККУ України

Адвокат **Ігор Светлічний** за дорученнями центру від 19.04.2013 № 1388 здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч.3 ст.185 КК України, внесеному до ЄРДР за № 12013110100006716. Захисник використав при апеляційному перегляді вироку позитивні характеристики, надані організацією, в якій вже після винесення вироку працював засуджений та подав клопотання про допит в якості свідка керівника цієї організації. Апеляційний суд задовольнив клопотання захисту, долучив звернення організації до матеріалів провадження, провів допит у залі суду нового свідка, який раніше не допитувався, додатково дослідив обставини, на які посилався захисник та змінив вирок суду 1 інстанції, зменшивши покарання з 4 до 3 років позбавлення волі. Крім цього, підзахисний подав клопотання про застосування до нього ст.6 Закону України «Про амністію у 2014 році» шляхом скорочення наполовину невідбутої частини нового покарання з урахуванням терміну, який був відбутий ним у слідчому ізоляторі під час досудового розслідування та судового розгляду.

Успіхи адвокатів Кіровоградського центру БВПД

За ч.2 ст. 185,
ч.3 ст. 185, ч.3
ст.187 КК
України

Адвокат **Анна Волосян** за дорученнями центру від 13.11.2014 № 1854 здійснювала захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч.2 ст. 185, ч.3 ст. 185, ч.3 ст.187 КК України. Підзахисного визнаного винним вироком Світловодського міськрайонного суду Кіровоградської області, та засуджено за 2. ст. 185 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк 3 роки, за ч.3 ст. 185 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк 4 роки, ч.3 ст. 187 ККУ до покарання у виді позбавлення волі на строк 7 років 6 місяців, за ч.2 ст. 289 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк 6 роки. На підставі статті 70 КК України, шляхом часткового складення покарань призначено покарання у виді позбавлення волі на строк 8 років. Завдяки діям захисника суд апеляційної інстанції, прийшов до висновку, що за

епізодом правопорушення передбаченого ч.3 ст. 187 КК України вина підсудного не доведена у повному обсязі. Апеляційний суд перекваліфікував дії клієнта адвокат Волосян з ч.3 ст. 187 КК України на ч.3 ст. 185 КК України. Остаточо клієнту призначено покарання у виді позбавлення волі строком на 6 років 6 місяців (що є більш м'яким ніж покарання, яке було призначено судом першої інстанції).

Успіхи адвокатів Полтавського центру БВПД

За ч.2 ст.389 КК
та ч.3 ст.185
КК України

Адвокат **Роман Таран** за дорученням № 016-0007630 від 01.12.2014р. здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч.2 ст.389 КК та ч.3 ст.185 КК України внесеному до ЄРДР за №2014170250000420. Судом апеляційної інстанції під час судового розгляду справи було встановлено, що судом першої інстанції було не повно враховано фактичні обставини вчинених правопорушень та пом'якшуючі покарання обставини. Ухвалою Апеляційного суду Полтавської області 19.02.2015 року апеляційна скарга захисника в інтересах обвинуваченого задоволено частково, вирок Машівського районного суду Полтавської області від 23.12.2014 року змінений. Клієнта адвоката Тарана визнано винним та призначено покарання за ч.2 ст.389 КК України у виді 1 місяця арешту та за ч.3 ст.185 КК України із застосуванням положень ст.69 КК України у виді 3 місяців арешту.

Успіхи адвокатів Рівненського центру БВПД

За ч. 2 ст. 186
КК України

Адвокат **Віталій Микитенко** за дорученням № 017-0000090 від 05.02.2015 здійснював захист у кримінальному провадженні Клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 186 КК України, внесеному до ЄРДР за №12015180010000817. Сторона обвинувачення подала до Рівненського міського суду клопотання про застосування до клієнта запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, обґрунтовуючи наявністю обґрунтованої підозри у вчинення тяжкого кримінального правопорушення та ризиків: вчиняти інші кримінальні правопорушення, переховуватися від слідства та суду, незаконно впливати на потерпілого чи свідків, оскільки затриманий раніше судимий за вчинення злочинів проти власності та не має постійного джерела доходів. Сторона захисту заперечила проти клопотання слідчого та вимагала відмовити у його задоволенні. Ухвалою слідчого судді Рівненського міського суду від 06.02.2015 року клопотання слідчого задоволено та обрано підозрюваному запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком 60 днів. Захисник в інтересах клієнта оскаржив дану ухвалу в апеляційному порядку з проханням обрати більш м'який запобіжний захід. В обґрунтування апеляційної скарги зазначив, що органом досудового розслідування не наведено достатніх даних про обґрунтованість підозри клієнту, відсутні докази щодо неможливості застосування до підозрюваного менш суворох запобіжних заходів, не враховано, що підзахисний дав показання по справі, має постійне місце проживання, сім'ю й позитивну характеристику. Разом з тим адвокат викликав та забезпечив явку в судове засідання апеляційного суду свідка захисту, яка пояснила, що підозрюваний встановленню істини по справі не перешкоджає, від явок до слідчого не ухиляється. Перевіривши та дослідивши матеріали клопотання, судова колегія апеляційного суду Рівненської області ухвалою від 12 лютого 2015 року апеляційну скаргу захисника Микитенка задовольнила, скасувала ухвалу слідчого судді місцевого суду та обрала підозрюваному запобіжний захід у вигляді домашнього арешту строком на 60 діб (із забороною цілодобово відлучатися з місця проживання). Прийняте рішення колегія суддів мотивувала тим, що висновок слідчого судді про наявність обґрунтованої підозри є передчасним й не відповідає дослідженим у судовому засіданні матеріалам, а також не доведені заявлені прокурором ризики.

Успіхи адвокатів Черкаського центру БВПД

За ч.5 ст.27 та
ч.4 ст.368 КК
України

Адвокат **Валентин Гаврильченко** за дорученням від № 023-0000443 від 23.04.2014 року здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч.5 ст.27 та ч.4 ст.368 КК України, внесеному до ЄРДР за № 4201425000000090. Адвокат вступив у справу на стадії досудового розслідування. Вироком Соснівського районного суду м.Черкаси від 28 листопада 2014 року клієнта адвоката Гаврильченка було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.27 КК України, ч.4 ст.368 КК України та призначено покарання у виді позбавлення волі строком на 6 років з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій строком на 2 роки, з конфіскацією всього належного йому майна. Не погоджуючись з вказаним вирок прокурор подав апеляцію, в якій просив вирок суду першої інстанції скасувати через невідповідність призначеного судом покарання тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого, та ухвалити новий вирок, яким засудити клієнта за ч.5 ст.27 КК України, ч.4 ст.368 КК України до 7 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади в органах влади строком на 3 роки та з конфіскацією

майна. Також, не погоджуючись з вирок першої інстанції адвокат Гаврильченко подав апеляцію з доповненнями, в якій вказував, що в апеляційного суду є можливість застосування до обвинуваченого вимоги викладені в ч.1 ст.74 КК України, в частині можливості виправлення його без відбування покарання і прийняття рішення про звільнення його клієнта від відбуття покарання з випробуванням та встановленням іспитового строку тривалістю від 1 до 3 років, згідно ч.4 ст. 75 КК України. Просив змінити вирок Соснівського районного суду в частині пом'якшення призначеного покарання, звільнити засудженого від відбування покарання з випробуванням, встановленням іспитового строку та покладенням обов'язків встановлених законом, професійно обґрунтувавши вимоги тим, що його клієнт не має судимостей, визнав свою вину, щиро кається під час апеляційного розгляду, те, що він має незадовільний стан здоров'я, та є інвалідом 3 групи, крім того має на утриманні неповнолітню дитину, яка також має незадовільний стан здоров'я. У результаті проведеної роботи захисника, взявши до уваги його аргументи, суд пом'якшив призначене раніше покарання з 6 років позбавлення волі до 5 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій строком на 2 роки, в порядку ст.77 КК України без конфіскації всього належного йому майна, застосувавши до нього положення ст.75 КК України та звільнити клієнта адвоката Гаврильченка від відбування основного покарання призначеного у виді позбавлення волі з іспитовим строком на 3 роки.

Успіхи адвокатів Чернігівського центру БВПД

За ст. 198, ч. 2
ст. 185 КК
України

Адвокат **Денис Рябінін** за дорученням від 09.02.2015 року № 149/15 здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ст. 198, ч. 2 ст. 185 КК України, внесеному до ЄРДР за №12014270010003619. Відповідно до вироку суду першої інстанції від 10.11.2014 року підзахисного адвоката визнано винним у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст. 198, ч. 2 ст. 185 КК України та на підставі ст. 70 КК України шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим, призначено остаточне покарання у виді 2 років 9 місяців позбавлення волі. В апеляційній скарзі обвинувачений, не оспороюючи доведеності вини у вчиненні кримінальних правопорушень, просив пом'якшити покарання, у зв'язку з невідповідністю його тяжкості скоєного кримінального правопорушення та особі обвинуваченого. Однак адвокат, детально ознайомившись з матеріалами кримінального провадження, виявив порушення права на захист клієнта під час розгляду справи в суді першої інстанції, адже не було залучено захисника, участь якого за обставин даного кримінального провадження, була обов'язковою. А тому у судовому засіданні суду апеляційної інстанції адвокат просив вирок суду скасувати у зв'язку з істотним порушенням кримінального процесуального закону, а саме ч. 2 ст. 412 КПК України, щодо обов'язкової участі захисника в суді першої інстанції, чого судом не було дотримано. Відповідно до ухвали апеляційного суду Чернігівської області від 10.02.2015 року колегія суддів дійшла висновку, що вирок суду першої інстанції підлягає безумовному скасуванню, а кримінальне провадження направлено на новий судовий розгляд для постановлення законного і обґрунтованого судового рішення.

За ч. 3 ст. 185
КК України

Адвокат **Микола Самойленко** за дорученням від 19.09.2014 року № 953/14 здійснював захист у кримінальному провадженні № 11-кп/795/33/2015 Клієнта, обвинуваченого за ч. 3 ст. 185 КК України. Вироком Ніжинського міськрайонного суду Чернігівської області від 15.10.2014 року підзахисного адвоката визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, та призначено покарання у виді 3 (три) роки 6 (шість) місяців позбавлення волі. Не погоджуючись із вирок суду першої інстанції, адвокат звернувся до апеляційного суду Чернігівської області з апеляційною скаргою, в якій просив змінити вирок суду першої інстанції та пом'якшити покарання, у зв'язку з невідповідністю його тяжкості скоєного кримінального правопорушення та особі обвинуваченого. В судовому засіданні апеляційного суду адвокат звернув увагу на ряд пом'якшуючих вину його клієнта обставин, які не були враховані при винесенні вироку судом першої інстанції. Відповідно до ухвали Апеляційного суду Чернігівської області від 16.01.2015 року вирок Ніжинського міськрайонного суду Чернігівської області від 15.10.2014 року було змінено. За вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, підзахисному адвоката Самойленка призначено покарання у виді 3 (трьох) років позбавлення волі, що є мінімальною межею цього виду покарання у санкції статті, що передбачає відповідальність за дане кримінальне правопорушення.

Успіхи адвокатів Херсонського центру БВПД**За ч. 1 ст. 125 КК
України**

Адвокат **Микола Зайцев** за дорученням № 021-0001629 здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч. 1 ст. 125 КК України. 27.10.2014 Новотроїцький районний суд Херсонської області, пославшись у вирок на ст. 62 Конституції України та ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, відповідно до положень яких особа вважається невинуватою доти, доки її вину не буде доведено в законному порядку, виправдав підсудну за недоведеністю її винуватості у вчиненні злочину. Вирок був оскаржений прокурором та потерпілим до Апеляційного суду Херсонської області. Колегія суддів, розглядаючи справу зазначила в ухвалі від 12.02.2015, що суд першої інстанції обґрунтовано, у відповідності із ст. 94 КПК України, дійшов висновку, що зібрані досудовим слідством докази не є достовірними, достатніми та належними для визнання підсудної винуватою у вчиненні інкримінованого їй злочину і правильно виправдав її.

Успіхи адвокатів Чернівецького центру БВПД**За ч. 3 ст. 187 КК
України**

Підзахисний адвоката **Олени Меленюк** обвинувачувався в скоєнні кримінального правопорушення за ч. 3 ст. 187 КК України. Суд першої інстанції визнав підзахисного винним та призначив покарання у виді 7 років та 6 місяців позбавлення волі з конфіскацією всього йому належного на праві власності майна. За апеляцією адвоката Меленюк 29 грудня 2014 року Апеляційний суд Чернівецької області виніс ухвалу, якою її підзахисного було виправдано, кримінальне провадження № 12013270040003018 закрито у зв'язку із невстановленням достатніх доказів, вичерпанням можливості їх отримання та недоведеністю винуватості у скоєнні кримінального правопорушення.

[] Позитивна практика у галузі застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Успіхи адвокатів Дніпропетровського центру БВПД**За ч. 3 ст. 187
КК України**

Адвокат **Андрій Мелешко** за дорученням центру №004-0015275 від 30.12.2014р. у кримінальному провадженні відносно клієнта обвинуваченого за ч. 3 ст. 187 КК України. Клієнт був затриманий слідчим в порядку ст. 208 КПК України. Однак, захисник звернувся до слідчого судді на підставі ст. 206 КПК України з проханням визнання затримання незаконним та звільнити особу, мотивуючи тим, що після вчинення злочину до моменту фактичного затримання пройшло більш ніж 72 години, а слідчий не звернувся до суду з клопотанням про обрання запобіжного заходу його клієнту. Суд, вислухавши думки учасників процесу, задовольнив скаргу адвоката в повному обсязі, зробивши таким чином прецедент у практиці суду стосовно таких рішень.

Успіхи адвокатів Запорізького центру БВПД**За ч. 2 ст. 186
КК України**

Адвокат **Тарас Дригайло** за дорученням центру від 16.08.2014 р № 008-0003141 здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 186 КК України (грабіж, поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб), внесеному до ЄРДР за № 12015080020000119. Слідчим було направлено до слідчого судді Жовтневого районного суду м. Запоріжжя клопотання про застосування до підозрюваного запобіжного заходу вигляді тримання під вартою – яке було задоволено слідчим суддею. Але захисником була подана апеляційна скарга на ухвалу слідчого судді Жовтневого районного суду м. Запоріжжя про застосування до підозрюваного запобіжного заходу вигляді тримання під вартою до Апеляційного суду Запорізької області. В обґрунтування апеляційної скарги адвокатом були надані докази щодо необґрунтованості зазначеного рішення слідчого судді, адвокатом було доведено неповнота дослідження всіх обставин справи під час розгляду клопотання слідчого суддею Жовтневого районного суду м. Запоріжжя, надано докази в недоцільності застосування до підозрюваного будь-якого запобіжного заходу. 23.01.2015 р. ухвалою Апеляційного суду Запорізької області було скасовано вищезазначену ухвалу слідчого судді Жовтневого районного суду м. Запоріжжя про застосування до підозрюваного запобіжного заходу вигляді тримання під вартою. Підозрюваного звільнено з під варті в залі суду. Наразі кримінальне провадження по справі триває.

Успіхи адвокатів Миколаївського центру БВПД**За ч. 2 ст. 186
КК України**

Адвокат **Юрій Горбенко** за дорученням від 04.01.2015 №014-0000014 здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 186 КК України (грабіж,

вчинений за попередньою змовою групою осіб), внесеному до ЄРДР за №12015150030000053. Слідчий подав до суду клопотання про застосування до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою з метою запобігти можливим спробам клієнта переховатись від органів досудового розслідування і суду, а також вчинити інше кримінальне правопорушення. Заслухавши доводи захисника, який обґрунтовано заперечував проти задоволення клопотання слідчого та просив обрати більш м'який запобіжний захід, 06.01.2015 року Заводський районний суд міста Миколаєва виніс ухвалу, якою відмовив в задоволенні клопотання сторони обвинувачення та застосував до підозрюваного запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання.

**За ч. 3 ст. 187
КК України**

Адвокат **Дмитро Бугаєнко** за дорученням №014-0000232 від 27.01.2015 здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч. 3 ст. 187 КК України (грабіж, поєднаний з проникненням у житло), внесеному до ЄРДР за №12015150050000303. 29 січня 2015 року у ході розгляду клопотання слідчого про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою захисник заперечив проти задоволення клопотання та просив обрати більш м'який запобіжний захід у вигляді домашнього арешту. В аргументування своєї позиції захисник посилався на положення ч. 1 ст. 183 КПК України, відповідно до якої тримання під вартою є винятковим запобіжним заходом, який застосовується виключно у разі, якщо прокурор доведе, що жоден із більш м'яких запобіжних заходів не зможе запобігти ризикам, передбаченим статтею 177 КПК України. Захисник у судовому засіданні навів дані, які характеризують його клієнта з позитивної сторони, зокрема, відсутність фактів притягнення до кримінальної відповідальності, відсутність підстав вважати, що він може переховуватись від органів досудового розслідування, незаконно впливати на свідків, продовжувати вчиняти кримінальні правопорушення. Слідчий суддя погодився з позицією адвоката та виніс ухвалу про застосування до підозрюваного запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту.

**За 2 ст.186 КК
України**

Адвокат **Олег Матвієнко** за дорученням від 06.06.2014 № 014-0001091 у кримінальному провадженні № 12014150020002930 здійснював захист неповнолітнього клієнта, обвинуваченого у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст.186 КК України (грабіж, поєднаний з погрозою застосування насильства, яке є небезпечним для життя та здоров'я потерпілого). Завдяки правильно обраній правовій позиції адвоката, наданим ним доказам про умови життя та виховання клієнта, а також за результатами промови адвоката на судових дебатах вироком Центрального районного суду Миколаївської області від 08.12.2014, із застосуванням ст.69 КК України, обвинуваченому призначено більш м'яке покарання, ніж зазначено у санкції ч. 2 ст. 186 КК України, а саме у виді арешту строком на 40 днів.

Успіхи адвокатів Одеського центру БВПД

**ч. 2 ст. 185 ККУ
України**

Адвокат **Петро Гребенюк** за дорученням № 771 від 18.02.2015 здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 15 ККУ, ч. 2 ст. 185 ККУ України, внесеному до ЄРДР за №12014160470007218. Завдяки роботі адвоката 25 лютого 2015 року Апеляційний суд Одеської області задовольнив клопотання захисту про заміну запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою відносно підозрюваного на запобіжний захід у вигляді особистої поруки.

Успіхи адвокатів Рівненського центру БВПД

**ч. 2 ст. 185 КК
України**

Адвокат **Володимир Кульпач** за дорученням № 017-0000125 від 19.02.2012 здійснював захист у кримінальному провадженні Клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 185 КК України, внесеному до ЄРДР за №12015180010001161. Сторона обвинувачення подала до суду клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Адвокат на підставі зібраних даних про особу просив суд застосувати запобіжний захід у вигляді домашнього арешту. Ухвалою слідчого судді Рівненського міського суду від 21.02.2015 року у задоволенні клопотання сторони обвинувачення відмовлено на тій підставі, що слідчим не надано достатніх доказів існування заявлених ризиків та не обґрунтовано неможливість застосування до підозрюваного більш м'якого запобіжного заходу. Суд задовольнив клопотання захисту та обрав підозрюваному запобіжний захід у вигляді домашнього арешту строком на 60 днів (із заборонаю відлучатися з місця проживання без дозволу з 20.00 до 08.00 год).

Успіхи адвокатів Чернігівського центру БВПД

**ч. 2 ст. 186 КК
України**

Адвокат **Максим Овсяннік** за дорученням № 1059/14 від 09.10.2014 здійснював захист у кримінальному провадженні Клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 186 КК України (відкрите викрадення чужого майна, вчинене за попередньою змовою групою осіб). 11.10.2014 року слідчий за погодженням з прокурором звернувся до слідчого судді Деснянського районного

суду м. Чернігова з клопотанням про обрання підозрюваному запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Не погоджуючись із мірою запобіжного заходу для клієнта, 11.10.2014 року слідчому судді адвокат подав заперечення на клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. В судовому засіданні при обранні запобіжного заходу адвокат звернув увагу суду, що слідчий і прокурор не надали суду переконливих доказів про те, що підозрюваний буде чинити незаконний вплив на потерпілого та свідків та на міцність його соціальних зв'язків. Відповідно до ухвали слідчого судді Деснянського районного суду м. Чернігова від 11.10.2014 року відносно підзахисного адвоката Овсянніка обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту.

Успіхи адвокатів Чернівецького центру БВПД

ч. 2 ст.289 КК
України

Адвокат **Олександр Савка** за дорученням № 278 від 13 травня 2014р. здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст.289 КК України (незаконне заволодіння транспортним засобом, що передбачає покарання у вигляді позбавлення волі від 5 до 8 років), внесеному до ЄРДР за № 12014260120000561. 19 січня 2015 року завдяки зусиллям адвоката Новоселицький районний суд Чернівецької області визнав підзахисного винним та призначив покарання із застосуванням вимог ст. 69 КК України у вигляді 3 років та 6 місяців позбавлення волі.

[] Звільнення від покарання/відбування покарання/кримінальної відповідальності

Успіхи адвокатів Волинського центру БВПД

За ч. 1. ст. 185
КК України

Адвокат **Марта Вельгус** за дорученням № 54 від 17.01.2014 в кримінальному провадженні, внесеному до ЄРДР № 12014030050000579, здійснювала захист неповнолітнього клієнта обвинуваченого за ч. 1 ст. 185 КК України. Органом досудового розслідування вказувалося, що неповнолітній клієнт в травні 2013 року, перебуваючи в житловому приміщенні, що знаходиться в місті Нововолинську Волинської області, з корисливих мотивів, шляхом вільного доступу, таємно викрав матеріальні цінності у потерпілої, чим спричинив останній майнової шкоди на певну суму. Дії клієнта органом досудового розслідування кваліфіковано за ч. 1 ст. 185 КК України. В підготовчому судовому засіданні обвинувачений та потерпіла просили суд затвердити Угоду про примирення, укладену між потерпілою та обвинуваченою особою, у зв'язку з повним відшкодуванням заподіяної шкоди потерпілій. Ухвалою від 16 лютого 2015 року Нововолинського міського суду Волинської області угоду про примирення у кримінальному провадженні, укладену між потерпілою та обвинуваченою особою затверджено. Клієнта визнано винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України, та призначено покарання у виді штрафу. На підставі ст. 105 КК України підзахисного адвокат Вельгус звільнено від призначеного покарання та застосовано примусові заходи виховного характеру у виді застереження.

За ч. 2 ст. 125
КК України

Адвокат **Микола Прадищук** за дорученням від 21.01.2015 № 80 у кримінальному провадженні внесеному в ЄРДР за № 12014030190000263 відносно неповнолітнього Клієнта обвинуваченого за ч. 2 ст. 125 КК України. Органом досудового розслідування встановлено, що неповнолітній Клієнт, будучи в стані алкогольного сп'яніння, перебуваючи у будинку потерпілого, наніс останньому кілька ударів по голові, спричинивши потерпілому тілесні ушкодження, що за ступенем тяжкості відносяться до легких тілесних ушкоджень. В підготовчому судовому засіданні потерпілий заявив, що завдані йому збитки відшкодовані повністю, претензій до неповнолітнього клієнта немає. Ухвалою Старовижівського районного суду Волинської області неповнолітнього клієнта звільнено від кримінальної відповідальності та застосовано примусовий захід виховного характеру у виді передачі під нагляд батьків, строком на 2 (два) роки.

За ч. 3 ст. 185
КК України

Адвокатами **Микола Прадищук** та Вітою Шереметою за дорученням № 1003 від 05.12.2014 за дорученням №1012 від 08.12.2014 здійснювався захист у кримінальному провадженні, внесеному до ЄРДР за № 12014030200000307 відносно Клієнтів, обвинувачених за ч. 3 ст. 185 КК України. Кримінальне правопорушення було вчинене разом зі співучасниками. Органом досудового розслідування було встановлено, що 17.04.2014 року клієнти, за попередньою змовою з групою осіб, керуючись метою таємного викрадення чужого майна, неодноразово проникали до житлових приміщень, звідки таємно викрадали гроші, чим потерпілим завдавали збитки на певні суми. Під час судового розгляду обвинувачені клієнти визнали себе винними в інкримінованих їм кримінальних правопорушеннях. Вироком Ковельського міськрайонного

суду Волинської області від 12.02.2015 року клієнтів адвокатів Прадищук та Шеремета визнано винуватими в інкримінованих діяннях та призначено покарання у виді 3 (трьох) років позбавлення волі кожному. На підставі ст. 75 КК України їх звільнено від відбування покарання з випробуванням (іспитовий строк 3 (три) роки), з покладенням певних обов'язків. Запобіжний захід у вигляді тримання під вартою скасовано. Клієнтів звільнено з-під варти в залі суду.

Успіхи адвокатів Дніпропетровського центру БВПД

За ч.3 ст.15, ч. 2 ст.
186 КК України

Адвокат **Лариса Пінчук** за дорученням №004-0011718 від 08 липня 2014 року здійснювала захист у кримінальному провадженні відносно клієнта, обвинуваченого у вчиненні злочину, передбаченого ч.3 ст.15, ч. 2 ст. 186 КК України. Клієнт знаходився під вартою. Завдяки активній правовій позиції захисника суд при винесенні вироку призначив мінімальне можливе покарання – 4 роки позбавлення волі та застосував положення ст. ст. 75, 76 КК України, звільнивши Клієнта від відбування покарання з іспитовим строком. Клієнт був звільнений з-під варти у залі суду.

Успіхи адвокатів Одеського центру БВПД

За ч. 2 ст. 307
ККУ України

Адвокат **Петро Гребенюк** за дорученням № 5315 від 29.10.2014 здійснення здійснював захист у кримінальному провадженні Клієнта, обвинуваченого за ч. 2 ст. 307 ККУ України, внесеному до ЄРДР за №12014160500008280. Завдяки роботі адвоката 27 лютого 2015 року Приморський суд м. Одеси ухвалено вирок, яким призначено покарання із застосуванням ч. 1 ст. 69 КК України – у виді п'яти років позбавлення волі, та на підставі ст. 75 КК України – звільнено від відбування призначеного покарання з іспитовим строком на три роки.

Успіхи адвокатів Полтавського центру БВПД

За ч.3 ст. 307
КК України

Адвокат **Руслан Кулик** за дорученням №016-0006964 від 7.10.2014 р. здійснював захист у кримінальному провадженні клієнтки, обвинуваченої за ч. 3 ст. 307 КК України (незаконне придбання, зберігання, перевезення з метою збуту, а також незаконний збут особливо небезпечних наркотичних засобів, в особливо великих розмірах), внесеному до ЄРДР за №12013180070000050. Обвинувачена за обвинуваченням за ч.3 ст. 307 КК України визнала себе повністю винною, розкалася, просила суд не карати її суворо. 03.02.2015 року Золотоніський міськрайонний суд Черкаської області керуючись ст.ст. 368 – 374, 376, 395 КПК України вирішив визнати винуватою у пред'явленому обвинуваченні за ч.3 ст. 307 КК України та призначити їй покарання із застосуванням ст. 69 КК України у вигляді 5-ти років позбавлення волі без конфіскації майна. На підставі ст. 75 КК України, звільнити засуджену від відбування покарання у виді позбавлення волі з випробуванням, встановивши 3 роки іспитового строку, і згідно п. 3,4 ст. 76 КК України зобов'язати її повідомляти кримінально-виконавчу інспекцію про зміну місця проживання та роботи і періодично з'являтися для реєстрації в кримінально-виконавчу інспекцію. Запобіжний підзахисній адвоката Кулика змінити з тримання під вартою на домашній арешт з застосуванням електронних засобів контролю цілодобово – до вступу вироку в законну силу за місцем її реєстрації та проживання звільнивши її з під варти із зали суду.

Успіхи адвокатів Сумського центру БВПД

За ч.1 ст. 115,
ч. 1 ст. 125 КК
України

Адвокат **Юлія Сітайло** за дорученням від № 18-0000763 від 28 серпня 2014 року здійснення здійснювала захист клієнта у кримінальному провадженні, обвинуваченого за ч.1 ст. 115, ч. 1 ст. 125 КК України внесеному до ЄРДР за №12013200440003894 . Під час судового розгляду , захисник неодноразово наголошувала про непричетність підзахисного до інкримінованого йому злочину, надавала суду докази, пояснення про недопустимість та неналежність доказів якими сторона обвинувачення намагалася довести вину підзахисного. В судовому засіданні стороною обвинувачення було змінено обвинувальний акт і перекваліфіковано дії обвинуваченого з ч. 1 ст. 115 на ч. 2 ст. 121 КК України. Сторона захисту узгоджено з підзахисним продовжувала наполягати на неналежних доказах доведення вини підзахисного. В своїх дебатах захисник обґрунтовано і повно виклала позицію і долучила письмовий виступ до матеріалів кримінального провадження. Вийшовши з нарадчої кімнати, суд оголосив вирок у якому визнав недопустимими докази, на які вказував захисник: допит свідків слідчим суддею без участі захисника, що позбавило його можливості перехресного допиту, слідчий експеримент який проведено без дотримання норм КПК України. Але незважаючи на це, суд виніс обвинувальний вирок і призначив особі покарання за сукупністю злочинів у виді позбавлення волі строком на 9 років. Станом на сьогоднішній день вирок не набрав законної сили. Адвокатом готується апеляційна скарга на оскарження даного вироку.

Успіхи адвокатів Чернівецького центру БВПД

За ч. 1 ст. 185 ,
ст.15 ч. 2, ч. 2
ст.289 КК

Адвокат **Сніжана Завгородня** за дорученням № 64 від 06.02.2015 року здійснення здійснювала захист у кримінальному провадженні № 1-кп/720/18/15 клієнта, обвинуваченого за ч. 1 ст.185 , ст.15 ч. 2, ч. 2 ст.289 КК України (крадіжка,незаконне заволодіння транспортним

України засобом). 16 лютого 2015 року Новоселицький районний суд Чернівецької області визнав винним за ч. 1 ст. 185 КК України 1 рік позбавлення волі, за ч.2 ст.15 ч.2 ст. 289 КК України 5 років позбавлення волі, за ч. 2 ст. 289 КК України у виді 5 років позбавлення волі. На підставі ст. 70 КК України шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим, остаточно призначено покарання у виді 5 років позбавлення волі. Завдяки професійній праці захисника, суд на підставі ст.ст. 75, 76 КК України засудженого звільнили від відбування покарання з випробуванням, якщо він протягом 3 років не вчинить нових кримінальних правопорушень і виконає покладені на нього обов'язки.

За ч.3 ст. 289 КК України Адвокат **Олександр Саламанович** за дорученням № 614 від 30.10. 2014р здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта, обвинуваченого за ч.3 ст. 289 КК України (незаконне заволодіння транспортним засобом. Санкція статті передбачає покарання у виді позбавлення волі до 12 років). Номер кримінального провадження №2014260020000722. 04 лютого 2015 року Шевченківський районний суд м. Чернівці визнав підзахисного винним та призначив покарання із застосуванням ст. 69 КК України у виді 4 років позбавлення волі без конфіскації майна. На підставі ст.ст. 75, 76 КК України засудженого звільнили від відбування покарання з випробуванням, якщо він протягом 2 річного іспитового строку не вчинить нових кримінальних правопорушень і виконає покладені на нього обов'язки.

За ч. 4 ст. 296 КК України Адвокат **Ірина Лутсу** за дорученням № 5 від 09 січня 2014 року здійснювала захист у кримінальному провадженні Клієнта, обвинуваченого за ч.4 ст. 296 КК України (хуліганство. Санкція статті передбачає покарання до 7 років позбавлення волі). Номер кримінального провадження №12014260040000051. Завдяки професійним діям захисника 02 лютого 2015 року Шевченківський районний суд м. Чернівці визнав підзахисного винним та призначив покарання у виді трьох років позбавлення волі. На підставі ст.ст. 75, 76 КК України засудженого звільнили від відбування покарання з випробуванням, якщо він протягом трьох річного іспитового строку не вчинить нових кримінальних правопорушень і виконає покладені на нього обов'язки.

[] Закриття кримінального провадження

Успіхи адвокатів Волинського центру БВПД

За ч. 1 ст. 122 КК України Адвокат **Наталія Кушнір** за дорученням від 05.12.2014 № 1004 у кримінальному провадженні внесеному в ЄРДР за № 12014030100000397 відносно клієнта, обвинуваченого за ч. 1 ст. 122 КК України. Органом досудового розслідування клієнт обвинувачувався в тому, що знаходячись за місцем проживання, під час сімейного конфлікту, який переріс в бійку, наніс потерпілому чотири удари, спричинивши останньому тілесні ушкодження, які відносяться до тілесних ушкоджень середнього ступеня тяжкості, за ознакою довготривалого розладу здоров'я. Під час підготовчого провадження потерпілий відмовився від обвинувачення відносно клієнта та просив провадження закрити, про що подав письмову заяву, підтвердивши цим добровільну відмову від обвинувачення. Ухвалою Рожищенського районного суду Волинської області від 04.02.2015 року кримінальне провадження по обвинуваченню Клієнта у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст.122 КК України, закрито у зв'язку з відмовою потерпілого від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.

Успіхи адвокатів Дніпропетровського центру БВПД

За ч.1 ст.301 та ч.2 ст. 301 КК України Адвокат **Надія Литвин** за дорученням центру № 10717 від 22.05.2014 у кримінальному провадженні відносно клієнта обвинуваченого за ч.1 ст.301 та ч.2 ст. 301 КК України, внесеному до ЄРДР за № 12014040160000083. Захисник заявила клопотання, яке було підтримано Клієнтом, про звільнення від кримінальної відповідальності за вчинені кримінальні правопорушення відповідно до ст. 48 КК України у зв'язку зі зміною обстановки. Суд, вислухавши думки сторін, прийшов до висновку, що заявлене клопотання захисника підлягає задоволенню. У результаті закрито кримінальне провадження, а підзахисного звільнено від кримінальної відповідальності.

Успіхи адвокатів Рівненського центру БВПД

За ч.1 ст.365 КК України Адвокат **Анатолій Войцешук** за дорученням №017-0000686 від 03.12.2014 р. для здійснення у кримінальному провадженні представництва клієнта, засудженого, який звернувся з заявою про відкриття кримінального провадження за ч.1 ст.365 КК України (перевищення влади або службових повноважень) внесеному до ЄРДР за №42013150270000051. Вивчивши матеріали особової справи і скаргу засудженого, та провівши із ним конфіденційне побачення, адвокат підготував та подав письмові доповнення до скарги клієнта, в яких вказав, що досудове

розслідування за заявою клієнта (заявника) проведено однобічно, не об'єктивно, оскільки оскаржувана постанова слідчого винесена лише на підставі допитів працівників органів правоохоронної системи, а допит самого клієнта не проведено. Також в порушення вимог КПК України клієнта не визнано потерпілим по справі та не вирішено питання про повернення вилучених у нього під час затримання особистих речей. Ухвалою слідчого судді Галицького районного суду м. Львова від 29.12.2014 року скаргу засудженого задоволено, скасовано постанову слідчого про закриття кримінального провадження та зобов'язано слідчого СВ прокуратури Львівської області допитати клієнта, визначити його процесуальний статус по справі.

Успіхи адвокатів Хмельницького центру БВПД

За ч.2 ст.307 КК України

Адвокат **Олег Трипалюк** за дорученням №1002 від 25.09.2013 року здійснював захист у кримінальному провадженні клієнта обвинуваченого за ч.2 ст.307 КК України (карається позбавленням волі до 10 років із конфіскацією майна). З моменту вступу у справу адвокат Трипалюк досконально вивчив докази, якими обґрунтовувалась підозра у вчиненні зазначеного кримінального правопорушення, розробив тактику захисту клієнта. Органи прокуратури намагались спрямувати справу до суду, однак із підготовчого засідання обвинувальний акт повернувся для доопрацювання. Вміло проводячи одночасний допит декількох осіб адвокат спромігся довести непричетність клієнта до злочинів, а також факт "підкидання" наркотиків в ході затримання клієнта. Як наслідок ефективної роботи адвоката - винесення прокурором постанови про закриття кримінального провадження відносно клієнта адвоката Трипалюка.

НАШІ АДВОКАТИ

Адвокати системи БПД, чиї приклади успішного захисту наведено у даному випуску інформаційного дайджесту

Волинська область

Вельгус
Марта Віталіївна
 E-mail: v_marta1@mail.ru
 Тел.моб.: (097) 536 78 84

Кушнір
Наталія Леонідівна
 E-mail: nataliya_kushnir@ukr.net
 Тел.моб.: (050) 691 70 47

Прадищук
Микола Миколайович
 E-mail: bagnuk1@i.ua
 Тел.моб.: (095)334-66-79

Шеремета
Віта Миколаївна
 E-mail: vita.sheremeta.86@mail.ru
 Тел.моб.: (099) 539 03 01

Дніпропетровська область

Житомирська область

Закарпатська область

Мелешко
Андрій Вікторович
 Моб.тел.: (066) 527 31 01

Ковальчук
Володимир Вікторович
 E-mail: oberig1975@mail.ru
 Тел.моб.: (067)384-07-56

Бабиш
Василь Васильович
 E-mail: adv.BabichVas@i.ua
 Тел.моб.: (050)672-52-37

Ціпле
Іван Юрійович
 E-mail: larisa-marina@rambler.ru
 Тел.моб.: (095) 693 95 53

Запорізька область

Івано-Франківська область

Київська область

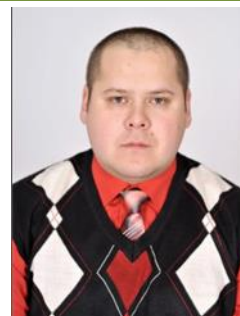
Одеська область

Дригайло
Тарас В'ячеславович
 Тел.моб.: 095 579 16 52,
 097 368 33 30, 063 203 36 36

Григоруш
Іван Васильович
 E-mail: Ivan.grigoriuk.51@mail.ru
 Тел.моб.: (093)110-77-59

Божок
Михайло Іванович
 E-mail: miwanyabozhok@ya.ru
 Тел.: 0967853248

Гребенюк
Петро Петрович
 E-mail: peter_1959@ukr.net
 тел.: 048-703 60 16

м. Київ**Войтенко****Катерина Валеріївна**

E-mail:

E-mail: femidav@gmail.comТел.моб.: (063) 678 99 33,
050 175 92 22**Савчак****Ярослав Олегович**

E-mail:

E-mail: j.savchak@gmail.comТел.моб.: (097) 150 54 24 ,
063 290 90 20**Светлічний****Ігор Валерійович**E-mail: advokate4@sipnet.ru

Тел.моб.: (098) 077 13 18

Чернова**Олена Олегівна**

E-mail:

E-mail: chernowa.elen@yandex.ua

Тел.моб.: (066) 777 48 18

Миколаївська область**Сумська область****Бугаєнко****Дмитро Борисович**E-mail: 252263@bk.ruМоб. тел.: (093) 982 85 54,
(067) 251 10 07**Горбенко****Юрію Миколайович**

Моб. тел.: (066) 728 6532

Матвієнко**Олег Михайлович**E-mail: olto@yandex.ua

тел.: (063) 654 46 94

Сітайло**Юлія Анатоліївна**

Моб.тел.: (066) 510 40 31

Полтавська область**Харківська область****Кулик****Руслан Олександрович**E-mail: Ruskulick@ukr.netтел.: (050) 677 50 19, (097)
709 84 69**Буглак****Валентина Вікторівна**E-mail: work_bvv@meta.ua

тел.: (050) 304 36 05

Петренко**Віталій Петрович**E-mail: Petrenkov80@mail.ru

(050) 178 26 62

Цемкалов**Вадим Іванович**E-mail: Tsemvi.777@mail.ru

тел. (099) 720 59 69

Рівненська область

Войцешук

натолій Олександрович

E-mail: ro.anatoliy@ukr.net

Моб.тел.: (098)245 33 69

Кульпач

Володимир Миколайович

E-mail: kulpach.66@mail.ru

тел.моб. (067) 254 25 14

Микитенко

Віталій Кіндратович

E-mail: miki@ua.fm

Моб.тел.: (067) 363 24 50

Херсонська область

Зайцев

Микола Павлович

E-mail:

zajcev.konstantin@inbox.ru

Моб.тел.: (099) 049 92 35

Тернопільська область

Денисюк

Сергій Михайлович

E-mail: denusyk.advokat@gmail.com

Моб.тел.: (067) 974 47 22

Книш

Роман Васильович

Моб.тел.: (097) 199 44 76

Черкаська область

Гаврильченко

Валентин Михайлович

Моб. тел: (067) 218 34 48

Замковенко

Владислав Михайлович

Моб. тел: (067) 788 08 76

Чернівецька область

Лутсу

Ірина Василівна

E-mail: hayati-e@yandex.ru

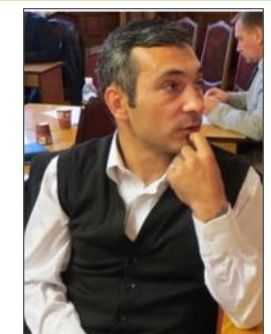
Моб.тел.: (050) 855 25 70

Меленюк

Олена Миколаївна

E-mail: yki7@rambler.ru

Моб.тел.: (050) 658 08 56

Савка

Олександр Георгійович

Моб.тел.: (099) 111 73 77

Саламанович

Олександр Георгійович

E-mail:

salamanovich@gmail.com

Моб. тел.: (050) 374 42 94

Чернігівська область

Київська область

Овсяннік

Максим Володимирович

E-mail:

advocate.max@gmail.ru

Моб. тел.: (063) 631 99 70

Кіровоградська область

Рябінін

Денис Дмитрович

E-mail: denilawer@mail.ru

Моб. тел.: (063) 720 82 25

Харківська область

Самойленко

Микола Дмитрович

E-mail: sam-md@i.ua

Моб. тел.: (067) 695 36 42

Хмельницька область

Винокуров

Олександр Вікторович

E-mail: [vynokurov-](mailto:vynokurov-advokat@ukr.net)advokat@ukr.net

Тел.: 0995462328

Чернівецька область

Волосян

Анна Олександрівна

E-mail: af-vpp@yandex.ru

тел. 0999530052

Кіровоградська область

Семененко

Дмитро Вікторович

E-mail: [advokat.semenenko](mailto:advokat.semenenko@gmail.com)

Моб. тел.: тел. (067) 770 39 44

Харківська область

Трипалюк

Олег Васильович

Моб.тел.: (096) 303 99 84

Хмельницька область

Завгородня

Сніжана Григорівна

E-mail:

[sporovazavgorodnyaya](mailto:sporovazavgorodnyaya@mail.ru)

Моб.тел.: (050) 665 91 00

Чернівецька область

Дніпропетровська область

Литвин

Надія Олександрівна

Тел.моб.: 067 663 28 92,
095 739 13 99

Білик

Сергій Іванович

Тел.моб.: 066 103 20 36

Харківська область

Пінчук

Лариса Леонідівна

Тел.моб.: 067 265 38 32

Хмельницька область

Кращі практики адвокатської діяльності та менеджменту

[] Адвокатська практика надання БВПД

Запропонований суброзділ дайджесту – огляд вибраних прикладів адвокатських ініціатив, які можуть бути корисними у роботі колег-адвокатів у відповідних ситуаціях.

Задоволення скарги адвоката про закриття кримінального провадження в інтересах неповнолітнього затриманого

Адвокат **Світлана Бідюк** за дорученням Рівненського центру БВПД №017-0000829 від 24.12.2013 року у кримінальному провадженні №12013190140000683 здійснювала захист неповнолітнього, який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.185 КК України (санкція статті передбачає від 3 до 6 років позбавлення волі). У процесі судового розгляду цього провадження, неповнолітній порушив умови обраного йому запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, в зв'язку з чим судом була винесена ухвала від 28.04.2014 р. про встановлення його місця перебування, виконання якої було доручено Корецькому РВ УМВС України в Рівненській області. Оперативними заходами місце перебування неповнолітнього було встановлено та доставлено його до суду для обрання йому запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Під час розгляду цього питання, неповнолітній повідомив про обставини його затримання працівниками міліції, які вказували на перевищення ними службових повноважень, що супроводжувалися погрозою застосування насильства, а також про порушення його права на захист. На підставі цих фактів адвокат в інтересах неповнолітнього звернулася із відповідною скаргою до прокуратури Рівненської області. 01.09.2014 року прокуратурою області відомості за фактом перевищення службових повноважень працівниками правоохоронного органу, що супроводжувалися погрозою застосування насильства внесені до ЄРДР за №42014180000000104 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.365 КК України. 28 жовтня 2014 року постановою слідчого в ОВС слідчого відділу прокуратури Рівненської області Юдкіна В.Л. дане кримінальне провадження закрито у зв'язку з відсутністю події кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.365 КК України в діях оперуповноважених СКР Рівненського РВ УМВС України в Рівненській області та оперуповноважених СКР Здолбунівського РВ УМВС України в області.

Адвокат Світлана Бідюк

Адвокат в інтересах неповнолітнього оскаржила дану постанову до Рівненського міського суду, посилаючись на неповноту, необ'єктивність досудового розслідування, яке полягало в тому, що слідчим неналежним чином перевірені показання самого неповнолітнього про наявність свідків протиправних дій працівників міліції відносно нього; не перевірені обставини законності затримання неповнолітнього, відібрання у нього пояснень та складання з його участю процесуальних документів у райвідділах міліції без участі законних представників та захисника; порушення вимог ч.2, ч.4 ст.213 КПК щодо неповідомлення про факт затримання неповнолітнього; позбавлення неповнолітнього (потерпілого) права на захист через не залучення до участі в процесуальних діях його законного представника.

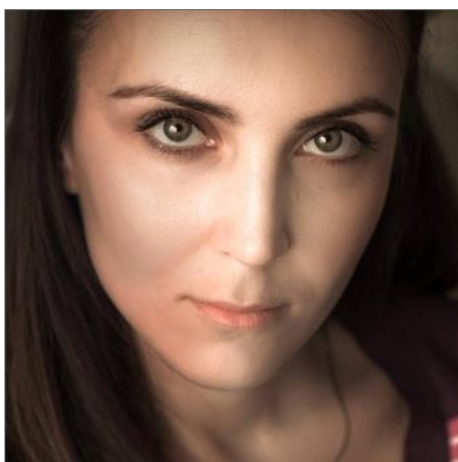
Ухвалою слідчого судді Рівненського міського суду від 29.12.2014 року скаргу адвоката задоволено та скасовано постанову про закриття кримінального провадження. В своїй ухвалі слідчий суддя встановив, що в порушення вимог ст.209, ч.2 і ч.4 ст.213, ст.226 КПК України працівники міліції затримавши неповнолітнього, більше трьох годин проводили із ним певні дії (складали процесуальні документи) у райвідділі міліції, що може свідчити про порушення його права на захист, а також не повідомили про факт

його затримання ні батьків, ні Рівненський обласний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

На даний час досудове розслідування триває.

NB! Із текстом скарги адвоката Світлани Бідюк та текстом Ухвали Рівненського міського суду можна ознайомитись у **Додатку 1 та Додатку 2.**

Клопотання про закриття кримінального провадження у зв'язку із відмовою потерпілого від обвинувачення

Адвокат Ірина Кузіна

У провадженні Балаклійського районного суду Харківської області знаходився обвинувальний акт у кримінальному провадженні від 18.01.2014 р. відкрите супроти клієнта адвоката **Ірини Кузіної** (у №610/844/15-к за ч.3 ст.185 КК). Потерпілим по справі є рідний брат обвинуваченого. У підготовчому провадженні потерпілий заявив про свою відмову від обвинувачення. Адвокат вказала, що відповідно до п.3 ст.477 КПК України, кримінальним провадженням у формі приватного обвинувачення є провадження, яке може бути розпочате слідчим, прокурором лише на підставі заяви потерпілого щодо кримінальних правопорушень, передбачених... статтю 185 (крадіжка, крім крадіжки, вчиненої організованою групою)..., якщо вони вчинені чоловіком (дружиною) потерпілого, **іншим близьким родичем чи членом сім'ї потерпілого**, або якщо вони вчинені особою, яка щодо потерпілого була найманим працівником і завдала шкоду виключно власності потерпілого. Згідно із п.1 ст.3 КПК України, близькі родичі

та члени сім'ї - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, **рідний брат**, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням, а також особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі. Адвокат обґрунтувала, що відповідно до п.2 ч.3 ст.314 КПК України, у підготовчому судовому засіданні суд має право закрити провадження у випадку встановлення підстав, передбачених пунктами 4 - 8 частини першої або частиною другою статті 284 цього Кодексу. Адже за змістом п.7 ч.1 ст.284 КПК України, кримінальне провадження закривається в разі, якщо потерпілий, а у випадках, передбачених цим Кодексом, його представник відмовився від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. На підставі вищенаведеного захисник просила закрити кримінальне провадження. Клопотання було задоволене.

NB! Із шаблоном клопотання адвоката Ірини Кузіної можна ознайомитись у **Додатку 3.**

[] Корисні практики в роботі регіональних центрів БВПД

У даному суброзділі дайджесту – збірка прикладів корисних практик з управління та забезпечення роботи центрів БВПД, доведення їх до відома інших центрів БВПД у різних регіонах з метою можливого запровадження аналогічних практик. У випуску №5 дайджесту пропонуємо ознайомитися із наступними прикладами таких практик.

Практика успішної взаємодії центрів БВПД із правоохоронними органами та судами щодо поширення інформації про БПД

За результатами домовленостей **Волинського, Рівненського та Житомирського центрів БВПД** із місцевими судами було погоджено розміщення плакатів та наклейок з інформацією про право громадян на безоплатну вторинну правову допомогу у судах області.

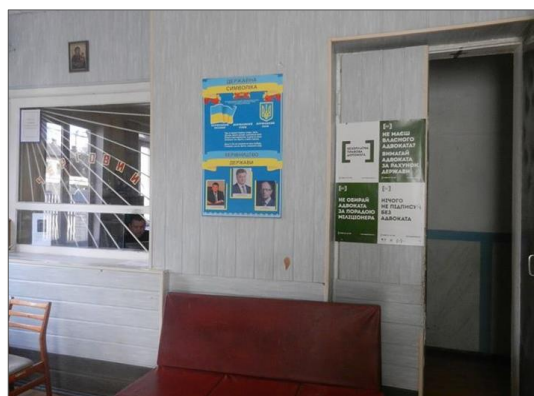
Ківерцівський районний суд Волинської області

Горохівський районний суд Волинської області

Коростишівський РВ УМВС України у Житомирській області

Острозький МВ УМВС України у Рівненській області

[] Європейська практика правового захисту*

Заборона примусової праці в світлі міжнародних принципів

В Україні на конституційному рівні закріплено заборону примусової праці (стаття 43 частина 3): «Використання примусової праці забороняється. Не вважається примусовою працею військова або альтернативна (невійськова) служба, а також робота чи служба, яка виконується особою за вироком чи іншим рішенням суду або відповідно до законів про воєнний і про надзвичайний стан».

Поняття ж «примусова праця» визначено у Конвенції про примусову чи обов'язкову працю № 29 (1930 року), яку Україна ратифікувала ще в 1957 році: «термін примусова чи обов'язкова праця означає будь-яку роботу чи службу, що її вимагають від якої-небудь особи під загрозою якогось покарання і для якої ця особа не запропонувала добровільно своїх послуг» ([стаття 2](#)).

Зокрема, Україна взяла на себе ряд зобов'язань, ратифікувавши у 2000 році Конвенцію про скасування примусової праці № 105 (1957 року). ([стаття 1](#)): «Кожний член Міжнародної організації праці, який ратифікує цю Конвенцію, зобов'язується скасувати

примусову або обов'язкову працю і не вдаватися до будь-якої її форми: а) як засобу політичного впливу чи виховання або як засобу покарання за наявність чи за висловлювання політичних поглядів, чи ідеологічних переконань, протилежних усталеній політичній, соціальній, чи економічній системі; б) як метод мобілізації і використання робочої сили для потреб економічного розвитку; в) як засіб підтримання трудової дисципліни; г) як засіб покарання за участь у страйках; д) як захід дискримінації за ознаками расової, соціальної і національної приналежності чи віросповідання».

У контексті заборони примусової праці можна користуватися на сьогодні національним законодавством в сфері трудового права, Кодексом законів про працю (1971 року зі змінами та доповненнями), де передбачено, що «власник або уповноважений ним орган не має права вимагати від працівника виконання роботи, не обумовленої трудовим договором» ([стаття 31](#)), а також, що «переведення на іншу роботу на тому ж підприємстві, в установі, організації, а також переведення на роботу на інше підприємство, в установу, організацію або в іншу місцевість, хоча б разом з підприємством, установою, організацією, допускається тільки за згодою працівника, за винятком випадків, передбачених у статті 33 цього Кодексу та в інших випадках, передбачених законодавством» ([стаття 32](#)).

Так, Пленум Верховного Суду України у постанові № 9 від 01.11.1996 року «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя» роз'яснив, що «при розгляді трудових спорів судам слід мати на увазі, що ч.3 ст.43 Конституції використання примусової праці заборонено. У зв'язку з цим не можуть застосовуватись як такі, що суперечать Конституції, правила статей 32, 33, 34 КЗпП, відомчих положень чи статутів про дисципліну тощо, які передбачають можливість тимчасового переведення працівника без його згоди на іншу роботу в порядку дисциплінарного стягнення, у разі виробничої необхідності або

простою, а також можливість виконання ним роботи, не передбаченої трудовим договором» ([п. 12](#)).

В [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) в статті 4 передбачено: § 1. Нікого не можна тримати в рабстві або в підневільному стані; § 2. Ніхто не може бути присилуваний виконувати примусову чи обов'язкову працю; § 3. Для цілей цієї статті значення терміна "примусова чи обов'язкова праця" не поширюється: а) на будь-яку роботу, виконання якої зазвичай вимагається під час призначеного згідно з положеннями статті 5 цієї Конвенції тримання в умовах позбавлення свободи або під час умовного звільнення; б) на будь-яку службу військового характеру або - у випадку, коли особа відмовляється від неї з мотивів особистих переконань у країнах, де така відмова визнається, - службу, яка вимагається замість обов'язкової військової служби; с) на будь-яку службу, що вимагається у випадку надзвичайної ситуації або стихійного лиха, яке загрожує життю чи благополуччю суспільства; д) на будь-яку роботу чи службу, яка є частиною звичайних громадянських обов'язків.

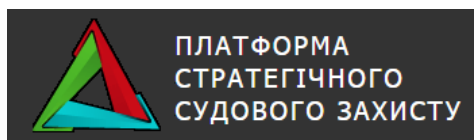
Рішень проти України, винесених Європейським судом з прав людини, за цією статтею поки немає, хоча більше сотні справ уже розглядалося, але порушень встановлено не було. Однак ними можна

користуватися в ході написання своєї скарги, навіть якщо там не встановлено порушення даної статті, використовуючи основні підходи та принципи.

Зокрема, один молодий бельгійський адвокат якийсь був поскаржився на порушення відносно нього державою статті 4 § 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод ([Van Der Musselle v. Belgium, № 8919/80, 21/11/1983](#)), а саме тим, що держава встановила зобов'язання представляти інтереси підсудних, що не мають коштів на оплату послуг захисника, в суді без подальшої компенсації адвокату виконаної ним роботи та понесених витрат. Однак Європейський суд з прав людини не встановив тут порушення статті 4 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, вказавши, що виконувана адвокатом робота не виходила за межі звичайних його обов'язків, а також така робота сприяла його професійному зростанню, що відповідно не було для нього обтяжливим. Окрім того, Суд відмітив, що бельгійська правова система передбачає призначення захисників для надання правової допомоги особам, що не мають коштів, в забезпечення іншого права, а саме права на захист, гарантованого статтею 6 § 3 (с), а також є звичайним громадським обов'язком відповідно до статті 4 § 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Задля того, щоб творити практику застосування статті 4 щодо України та збагачувати таким чином національну правову систему, пропонуємо зі справ, що у вас є в роботі шукати невирішені на сьогодні питання в даному напрямку. Наприклад, перед адвокатами, що працюють в кримінальному провадженні, можуть постати такі запитання: а чи є виконання засудженими робіт у місцях відбування покарання у вигляді позбавлення волі примусовою працею? І чи можна звертатися до Європейського суду з прав людини із скаргою з приводу даного питання? Так, можна.

Однак, практика Європейського суду з прав людини поки має негативне вирішення даного питання, наприклад, в справі [Van Droogenbroeck v. Belgium, § 59](#) *Європейський суд з прав людини не встановив порушення, вказавши, що виконувана засудженим робота була обов'язковою, вона не виходила а рамки «звичайної», була спрямована на реінтеграцію засудженого та мала правове підґрунтя.* Однак варто пам'ятати, що прецедентна практика Європейського суду з прав людини рухлива, вона змінюється час від часу в залежності від обстави справи та рівня обґрунтування своєї позиції щодо оскаржуваного порушення. Звісно, що у вас можуть виникнути десятки інших запитань, ставте їх та шукайте відповіді, а [юристи Фонду судових стратегічних справ можуть вам у цьому допомогти.](#)

ПЛАТФОРМА
СТРАТЕГІЧНОГО
СУДОВОГО ЗАХИСТУ

NB! Нещодавно [Українською Гельсінською спілкою з прав людини](#) було перекладено [«Керівництво із застосування статті 4 Конвенції: заборона рабства і примусової праці» \(2014\)](#). У цій роботі розкрито основні принципи застосування статті 4

Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, розкрито більш детально що є «примусовою працею», наведено широкую прецедентну практику Європейського суду з прав людини із даного питання.

*Суброзділ підготовано у співпраці із Українською Гельсінською спілкою з прав людини

Дякуємо за увагу!

Відповідальні за випуск

Управління стратегічного розвитку

Відділ забезпечення якості безоплатної
правової допомоги та підвищення
кваліфікації адвокатів

Начальник управління

Сергій Троценко

ІР 3113

e-mail: admin@legalaid.gov.ua

Начальник відділу інформації

Надія Кизицька

ІР 3121

e-mail: nadiia.kyzytska@legalaid.gov.ua

Начальник відділу стратегічного

планування

Олег Лисюк

ІР 3114

e-mail: oleg.lysiuk@legalaid.gov.ua

Заступник начальника відділу

Юлія Лісова

ІР 3122

e-mail: yuliya.lisova@legalaid.gov.ua

